

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI

FAKULTA EKONOMICKÁ

Bakalářská práce

**Geografické aspekty amerických prezidentských voleb
2016: případová studie Texas**

**Geographical aspects of the 2016 US presidential
election: Texas case study**

Štěpánka Šnoblová

Plzeň 2021

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma

„Geografické aspekty amerických prezidentských voleb 2016: případová studie Texas“

vypracovala samostatně pod odborným dohledem vedoucího bakalářské práce za použití pramenů uvedených v příložené bibliografii.

Plzeň dne

.....

v. r. Jméno a příjmení autora/autorky

Poděkování

Mé největší poděkování míří k panu Mgr. Martinu Lepičovi, za odborný dohled nad celým procesem vývoje práce, jeho věcné rady a cenný čas, který mi věnoval, díky kterému mohla být tato bakalářské práce vyhotovena. Dále bych ráda poděkovala všem respondentům. Nakonec bych ráda poděkovala své rodině a přátelům za podporu a trpělivost, kterou se mnou v tomto procesu měli.

Obsah

Úvod	9
1 Cíl práce, metodika a hypotézy	10
1.1 Cíl práce	10
1.2 Výzkumné otázky.....	10
2 Data a metodika	11
3 Teoretický rámec	13
3.1 Volební geografie.....	13
3.2 Historie Volební geografie.....	13
4 Teoretická část	15
4.1 Politický systém Spojených států amerických	15
4.1.1 Zákonodárna moc	16
4.1.2 Výkonná moc.....	17
4.1.3 Soudní moc	17
4.2 Prezidentské volby	18
4.2.1 Sbor volitelů.....	19
5 Volby 2016	20
5.1 Demokratické primárky	20
5.2 Republikánské primárky	22
5.3 Struktura voleb.....	23
5.4 Kampaň Clintonové	24
5.4.1 Kampaň v číslech.....	26
5.4.2 Financování kampaně	27
5.5 Kampaň Trumpa.....	28
5.5.1 Kampaň v číslech.....	30

5.5.2	Financování kampaně.....	31
5.6	Vztahy USA a Mexika.....	31
6	Výsledky prezidentských voleb 2016.....	34
6.1	Výsledky voleb.....	34
7	Praktická část.....	37
7.1	Texas.....	37
7.2	Historie.....	37
7.3	Primárky v Texasu.....	38
7.4	Vládní zřízení.....	38
7.5	Výsledek v Texasu.....	39
7.6	Výsledky voleb na úrovni counties v Texasu.....	39
7.7	Volební podpora Clintonové v Texasu.....	41
8	Faktory ovlivňující volbu.....	43
8.1	Ekonomické faktory.....	43
8.1.1	Chudoba.....	43
8.1.2	Nezaměstnanost.....	44
8.1.3	Průměrný roční příjem domácností za rok 2016.....	45
8.2	Demografické faktory.....	46
8.2.1	Podíl žen.....	47
8.2.2	Průměrný věk.....	48
8.2.3	Podíl obyvatel v jednotlivých counties Texasu.....	49
8.3	Nejvyšší dosažené vzdělání.....	50
8.3.1	Základní vzdělání.....	50
8.3.2	Středoškolské vzdělání.....	51
8.3.3	Vysokoškolské vzdělání.....	52
8.4	Etnické faktory.....	54

8.4.1	Podíl bělochů	54
8.4.2	Podíl afroamerické a černošské populace	55
8.4.3	Podíl Hispánské populace	56
8.4.4	Podíl Asiatů.....	58
8.4.5	Podíl původních obyvatel Havaje	59
8.4.6	Podíl původních Američanů	60
9	Korelační analýza	61
10	Výsledky dotazníkového šetření	64
10.1	Demografická část dotazníku	64
10.2	Volby	68
10.3	Porovnání faktorů s volbou kandidáta	71
11	Diskuse	76
	Závěr	78
	Seznam použitých zdrojů	80
	Seznam tabulek	85
	Seznam obrázků	86
	Seznam příloh.....	88
	Přílohy	
	Abstrakt	
	Abstract	

Úvod

V této bakalářské práci autorka zkoumala geografické aspekty amerických prezidentských voleb 2016 v případové studii Texas. Texas je velmi specifický stát, ve kterém naposledy vyhrál demokratický kandidát v roce 1976, tím byl Jimmy Carter. Od té doby se stal Texas republikánským centrem. Trump v těchto prezidentských volbách Texas vyhrál, ačkoliv jeho vítězství nad demokratickou kandidátkou nebylo tak velké jako u jeho republikánských předchůdců. Texas je také specifický rozdělením státu na republikány a demokraty. Demokraté mají hojnou podporu v counties, které se nachází v těsné blízkosti hranice mezi Spojenými státy americkými a Mexikem. Naopak dále od hranice dominují republikáni. V prezidentských volbách hraje Texas důležitou roli, díky velkému počtu obyvatel má Texas 38 volitelů, více má pouze Kalifornie (55). Výhra Texasu ve volebním klání může být mnohdy rozhodující.

Toto téma si autorka vybrala díky svým vazbám na Texas. Mezi lety 2012 a 2015 se každoročně účastnila *English* kempu, který se konal vždy v letních měsících na Církevním gymnáziu. Právě tento kemp organizovali Texasané v rámci své církevní cesty. S organizátory autorka i nadále zůstala v kontaktu a díky nim bylo možné zrealizovat dotazníkové šetření. Dotazníkové šetření bylo vypracováno pro přiblížení pohledu Texasanů na prezidentské volby v roce 2016, jak volili a co ovlivnilo právě jejich volbu.

1 Cíl práce, metodika a hypotézy

1.1 Cíl práce

Jako hlavní cíl autorka zvolila přiblížení geografických aspektů, které ovlivňují volbu prezidenta Spojených států amerických. Konkrétně se autorka zaměřila na americké volby v roce 2016. Pokusí se vysvětlit, jaké faktory ovlivňují volbu prezidenta a zda tyto faktory ovlivňují při volbě obyvatele Texasu. Dále autorka porovná výsledky vlastního dotazníkového šetření se zjištěnými daty.

1.2 Výzkumné otázky

- 1) Jaké jsou prostorové vzorce volební podpory Hillary Clintonové v prezidentských volbách 2016?

Tato otázka byla vybrána z důvodu rozdělení Texasu na demokraty v jižní části a demokraty v severní části.

- 2) V counties s jakými ekonomickými, demografickými a etnickými faktory získala Hillary Clintonová nejvyšší podporu?

Tyto faktory mohou velmi ovlivnit konečný výsledek voleb. Z tohoto důvodu autorka zjistí, jaké faktory ovlivnily podporu Hillary Clintonové a v jak velké míře.

- 3) Jsou výsledky z korelační analýzy podpořeny výsledky dotazníkového šetření?

Tato otázka byla zařazena z důvodu porovnání výsledků v celém státě Texas a výsledků z dotazníkového šetření.

2 Data a metodika

Práce je rozdělena do dvou hlavní částí: teoretické a praktické. Tyto dvě hlavní části jsou dále děleny na kapitoly a podkapitoly.

V první části autorka na základě rešerše webových stránek amerického statistického úřadu (*United States Census Bureau*) a Ministerstva zemědělství Spojených států amerických (*United States Department of Agriculture*) vyhledala a použila data nezbytná pro praktickou část této bakalářské práce. Data byla rozdělena do tří kategorií: ekonomické, demografické a etnické. Do faktorů etnických byla zařazena chudoba, nezaměstnanost a průměrný roční příjem domácností. Do faktorů demografických byl zařazen podíl žen, průměrný věk obyvatel, počet obyvatel a nejvyšší dosažené vzdělání obyvatel. Do faktorů etnických byl zařazen podíl bělochů, černochů a afroameričanů, Hispánců, Asiatů, původních obyvatel Havaje a původních Američanů. Data byla vyhledána pouze pro jednotlivé okresy ve státě Texas neboli *counties*. County je územní členění a jednotka místní správy ve Spojených státech amerických, ale i v jiných státech.

Pro potřeby výzkumu autorka vyhotovila mapové výstupy ve formě kartogramu z důvodu lepší přehlednosti dat vzhledem k 254 counties ve státě Texas. Mapové výstupy autorka vyhotovila v programu ArcMap a zdroje pro mapové výstupy autorka čerpala ze stránky *United States Census Bureau*. Kartogramy autorka vyhotovila na úrovni counties pro výsledky voleb a podporu demokratické kandidátky Hillary Clintonové. Zbylé mapové výstupy jsou zaměřeny na faktory ovlivňující volbu: ekonomické, demografické a etnické.

Druhá část byla věnována korelační analýze, kterou autorka vyhotovila pomocí Pearsonova korelačního koeficientu. V této části autorka zkoumá závislost mezi jednotlivými faktory a podporou Clintonové. *Pearsonův korelační koeficient je statistický ukazatel síly lineárního vztahu mezi párovými daty. Jedná se o výběrový korelační koeficient. Pro jeho hodnoty platí, že se pohybují v intervalu (-1;1). Kladné hodnoty znamenají kladnou lineární korelaci. Záporné hodnoty znamenají negativní lineární korelaci. Čím je hodnota blíže 1 nebo -1, tím silnější lineární korelace je. Hodnota nula znamená, že mezi proměnnými neexistuje lineární korelace* (Math and stats support, 2021). Pro vyhodnocení síly korelace byla použita Evansova příručka

(1996). Stupnice je rozdělena do šesti kategorií: nulová korelace (0), velmi slabá korelace (0 – 0,2), slabá korelace (0,2 – 0,4), středně silná korelace (0,4 – 0,6), silná korelace (0,6 – 0,8) a velmi silná korelace (0,8 - 1).

Třetí část tohoto výzkumu probíhala pomocí dotazníkového šetření. Toto šetření bylo vyhotoveno prostřednictvím elektronického formuláře Google Forms. Díky značné geografické vzdálenosti mezi tazatelkou a respondenty byl dotazník šířen pomocí sociálních sítí. Nejprve byl dotazník rozeslán známým, kteří dotazník vyplnili a následně dál dotazník šířili pomocí sociálních sítí svým známým, rodině či kamarádům. Toto šetření se odehrávalo od 26. 3. 2021 do 26. 4. 2021 a absolvovalo ho 54 respondentů.

Dotazník obsahoval deset otázek, které byly zaměřeny na demografický profil respondentů, samotné volby a postoj k nim. Konkrétně se jednalo o otázky: *Ve které county Texasu žijete?*, *Můžete volit?*, *Jaké je Vaše pohlaví?*, *Do jaké věkové skupiny spadáte?*, *Jaké jste etnické příslušnosti?*, *Jaké je vaše nejvyšší dosažené vzdělání?*, *Cítíte se být spíše Texasanem nebo Američanem?*, *Cítíte se jako republikán nebo jako demokrat?*, *Pro kterého kandidáta jste volil/a v prezidentských volbách 2016?*, *Které faktory vás ovlivnili k vašemu rozhodnutí?*. [Seznam příloh](#)

Výsledky dotazníkového šetření byly následně přeneseny do tabulek a grafů a slovně interpretovány.

3 Teoretický rámec

Tato kapitola přibližuje pojem volební geografie, který je důležitý pro následný výzkum v této bakalářské práci. Dále kapitola vysvětlí historii této vědní disciplíny a následné rozšíření mezi širokou veřejnost.

3.1 Volební geografie

Volební geografie je subdisciplínou na pomezí geografie a politologie, která se věnuje fenoménu voleb. Na tomto poli se výzkumy zaměřují především na identifikaci prostorových vzorců volebního chování. Volební geografové se snaží ukázat, kde kandidáti nebo strany získávají svou podporu a určovat, která skupina voličů je nejvíce náchylná k volbě toho kterého kandidáta, případně v podmínkách kontinentální Evropy strany (Voda, 2021).

Cabada (2002), říká že, *Volební geografie vyjadřuje vztah prostoru a voleb. Zkoumá oboustranné závislosti mezi geografii na jedné straně a volbami a volebními systémy na straně druhé. Existují tři hlavní okruhy zájmů volební geografie: geografie hlasování, vliv geografie na hlasování, geografie reprezentace. Geografie hlasování se zabývá objasňováním modelů hlasování. V současnosti je však více kladen důraz na statistické metody na úkor geografických (mapy). Vliv geografie na hlasování se zabývá několika aspekty, z nichž nejvíce geografických je tzv. sousedský efekt, Je to závislost na mezi volebními výsledky a domovskými volebními obvody kandidátů. Pro ovlivňování volebních výsledků je nejdůležitější geografie reprezentace. Nejdůležitější proto, že se týká volebních obvodů, které mají velký vliv na účinek volebního systému a tedy výsledek voleb, protože ovlivňují procentuální rozdíly mezi získanými hlasy a mandáty.*

3.2 Historie Volební geografie

Akademičtí geografové společně s vládními agenturami jako je *Census Bureau* mapovali volební výsledky až do příchodu dostatečně výkonné a dostupné počítačové technologie v 90. letech. Jejich práce z 30. let minulého století poskytly mapy amerických prezidentských voleb s jistými závěry o vysvětlení přetrvávajících vzorců o tom, jaké jsou důvody výběru kandidátů. Hlavním smyslem takové práce byla ale vizualizace výsledků. Až na několik výjimek byla převážná část výzkumu volební geografie v poválečném období vytvářena francouzskými vědci. Až v 80. letech došlo

k výraznému oživení volební geografie mezi anglo-americkými geografy. Ve stejné době ztráceli akademičtí geografové monopol na volební mapování, jelikož vysoce kvalitní geografie se stala běžnější i mimo vědeckou komunitu. Zlepšováním kvality technologie informačních a geografických informačních systémů v 90. letech bylo pro média ještě snazší vytvářet mapy. Dostupnost mapy sledující americké prezidentské volby v roce 2000 napomohla šíření volební kartografie i asociaci barev se dvěma hlavními americkými stranami (Forest, 2017).

4 Teoretická část

Tato kapitola se zaměřuje na fungování a rozdělení moci ve Spojených státech a na charakteristiky a specifika volebního systému. Dále se kapitola zaměřuje na samotnou volbu prezidenta.

4.1 Politický systém Spojených států amerických

Spojené státy americké (dále USA) jsou demokratická federativní prezidentská republika tvořena padesáti federálními státy a jejich hlavní město je Washington, D. C. Prezidentský systém, na rozdíl od parlamentní formy demokracie, má silného a nezávislého lídra s rozsáhlými pravomocemi v oblasti domácí, vnitřní či zahraniční politiky. Americký prezident je jednak vedoucí osobou výkonné moci i hlavou státu. Prezident dohlíží na výkonnou složku vlády, jejíž součástí je kabinet a vedoucí jednotlivých výkonných útvarů a správní úřady či agentury. Prezident velí zejména ozbrojeným složkám a je odpovědný za obranu země před vnitřními nepokoji a zahraničními útoky (Patrick, 2021).

Vláda Spojených států byla přerozdělena ústavou z roku 1787, na systém nezávislých institucí. Tyto instituce si rozdělují pravomoci státu (Americké centrum, 2021). Přerozdělení pravomocí je navrženo tak, aby poskytovalo systém kontrol a vyváženosti, který zabrání tomu, aby skupina nebo jednotlivec nabývali příliš velké kontroly (Smith, 2016). Hlavním nástrojem vlády ve Spojených státech je Ústava Spojených států. Ústava stanoví dělení pravomocí mezi jednotlivými státy a vládu mezi jednotlivé složky vlády. Složky federální vlády jsou strukturovány do tří sektorů: výkonná moc, zákonodárná moc a soudní moc (Velvyslanectví USA v ČR, 2021a).

V USA má každý stát federace vlastní pravomoci a kontrolu nad svými výdaji. Vláda celé země je odpovědná například za pořádání voleb, zajišťování veřejné bezpečnosti, zdraví či dobrých životních podmínek. Federální vláda se stará o záležitosti jako je například imigrace, zahraniční záležitosti či tisk peněz. Pravomoci jako jsou daně, tvorba zákonů nebo vymáhání práva sdílejí státní a federální vlády společně (BBC, 2021).

4.1.1 Zákonodárná moc

Zákonodárnou moc tvoří Sněmovna a Senát, souhrnně označován jako Kongres. Zákonodárné odvětví mimo jiné vydává veškeré zákony, reguluje mezistátní a zahraniční obchod či řídí daňovou a výdajovou politiku, nebo může vyhlásit válku (House of representatives, 2021).

Moc zákonodárná, tvořena dvoukomorovým Kongresem, je rozdělena stejným dílem. To znamená, že postavení obou komor je rovnocenné v legislativním procesu (Dvořáková, 2002). Prvním krokem v legislativním procesu je předložení návrhu zákona. Ten může napsat kdokoli, ale legislativu mohou zavádět pouze členové kongresu. Po představení je návrh zákona předložen k posouzení příslušnému výboru (White house, 2021a).

Senát má 17 výborů a 70 podvýborů a Sněmovna 23 výborů a 104 podvýborů. Každý výbor dohlíží na konkrétní oblast politiky a podvýbory se zabývají specializovanějšími oblastmi politiky. Návrh zákona je nejprve projednán v podvýboru, kde může být přijat, změněn nebo úplně zamítnut. Pokud členové podvýboru souhlasí s posunutím návrhu, návrh se přesouvá vpřed do výboru, kde se celý proces opakuje. Když je návrh zákona přesunut k projednání, Sněmovna má velmi strukturovaný debatní proces. Na rozdíl od Sněmovny je v Senátu debata o většině návrhů zákona neomezená. Návrh zákona musí projít oběma komorami Kongresu, než bude předložen prezidentovi k posouzení. Ačkoliv ústava vyžaduje, aby oba návrhy zákonů měly stejné znění, v praxi se to děje zřídka. Za účelem uvedení návrhu je svolán konferenční výbor složený z obou komor. Členové výboru vypracují konferenční zprávu, která je finální verzí návrhu zákona. Každá komora poté hlasuje o schválení. Podle toho, kde zákon vznikl, je konečný text zapsán úředníkem Sněmovny nebo tajemníkem Senátu a předložen předsedovi Sněmovny a předsedovi Senátu k podpisu. Návrh zákona je poté zaslán prezidentovi. Sněmovnu reprezentantů tvoří 435 volených členů, kteří jsou rozděleni mezi všech padesát států úměrně dle počtu obyvatel. Dále je zde šest členů bez hlasovacího práva. Ti reprezentují *District of Columbia*, Portorické společenství a další čtyři území Spojených států, a to Americká Samoa, Guam, Americké Panenské ostrovy a Společenství Severních Mariánských ostrovů (White house, 2021a).

Sněmovna má několik výlučných pravomocí, jako například odvolávat federální úředníky či volit prezidenta v případě rovnosti. Členové sněmovny jsou voleni každé

dva roky. Volení členové sněmovny musí dosáhnout minimálního věku 25 let a zároveň musí být občany USA nejméně po dobu sedmi let a zároveň rezidenty státu. Nemusí být však rezidenty okresu, který zastupují. Naopak senátorů je přesně sto, tedy dva za každý stát a jsou voleni na šestileté období a každé dva roky se obměňuje jedna třetina senátu. Senátoři musí dosáhnout minimálního věku 30 let, nejméně devět let musí být občany USA a zároveň občany státu, který reprezentují. Viceprezident USA je zároveň předsedou senátu a může tedy rozhodovat o výsledku hlasování v případě rovnosti hlasů v senátu. Senát má hlavní slovo v rozhodování prezidenta USA. Bez souhlasu či prodiskutování se senátem nemůže prezident ratifikovat mezinárodní smlouvy či jmenovat členy jeho administrativy (White house, 2021a).

4.1.2 Výkonná moc

Výkonnou moc tvoří prezident, jeho poradci a další oddělení či agentury. Tato větev je odpovědná za prosazování zákonů země (House of representatives, 2021). Prosazuje zákony, které jsou navrhovány kongresem, a zároveň jmenuje hlavy federálních agentur včetně kabinetu. Prezident je také hlavou ozbrojených sil. Součástí výkonné větve je také viceprezident, který je v případě potřeby připraven kdykoliv zastoupit prezidenta Spojených států. Kabinet prezidenta a nezávislé federální agentury jsou zodpovědné za vymáhání dodržování zákonů a jejich federální správu. Tyto útvary a agentury, od ministerstva obrany, přes agenturu pro ochranu životního prostředí až po správu sociálního zabezpečení, jsou velmi odlišné především svým zaměřením. Výkonná větev zaměstnává přes čtyři miliony Američanů, včetně ozbrojených sil (White house, 2021b).

4.1.3 Soudní moc

Soudní moc je tvořena nejvyšším soudem a Federálním soudním centrem. Dle ústavy je soudní moc svěřena nejvyššímu soudu a nižším soudům, které může Kongres ustanovit (House of representatives, 2021). *Federální soudy jsou třístupňové, jako pyramida. Na jejím spodku jsou okresní soudy Spojených států, u kterých spor začíná. Uprostřed jsou odvolací soudy Spojených států. Na vrcholku je Nejvyšší soud USA* (Dvořáková, 1998). Na rozdíl od výkonné a zákonodárné větve, kde volí občané USA, je větev soudní volena, respektive jmenována prezidentem Spojených států a následně potvrzena Senátem. Článek III. ústavy, jenž definuje soudní větev, ponechává Kongresu značnou volnost ve struktuře federálního soudnictví. Dokonce i počet nejvyšších soudců je

ponechán v rukou Kongresu. V současné době je počet nejvyšších soudců devět, byly ale i doby kdy bylo nejvyšších soudců pouze šest. Ústava taktéž uděluje Kongresu pravomoc na zřízení nižších soudů, za tímto účelem Kongres zřídil okresní soudy Spojených států, které rozhodují o většině případů, a třináct odvolacích soudů Spojených států (White house, 2021c).

4.2 Prezidentské volby

Vše začíná primárními volbami neboli primárkami. Tyto volby jsou hlavním krokem ke zvolení kandidáta strany. Rozdíl ve volbě kandidáta je v USA značně markantní, na rozdíl od ostatních zemí. Politické strany v USA volí svého zástupce z několika kandidátů, kdežto ve většině zemí jednotlivé politické strany nominují svého kandidáta. Primárky na rozdíl od prezidentských voleb začínají již v lednu. Ne všechny státy USA mají stejný postup, například Iowa vybírá svého kandidáta na takzvaných *caucuses*, v překladu shromážděních. Na rozdíl od primárek, kde lidé vhodí hlas do urny pro kandidáty, které podporují. Shromáždění jsou mnohem komplexnější, jelikož probíhají v několika stupních, a jak demokraté, tak republikáni mají pro jejich volební shromáždění vlastní pravidla, která se mezi jednotlivými státy mění. Termín konání volebních shromáždění a primárních voleb je určen státními správami a samosprávami. Po ukončení primárek pořádají jednotlivé politické strany volební sjezdy po celé USA, kde zvolí svého oficiálního kandidáta (Velvyslanectví USA v České republice, 2021b).

Prezidentem USA může být výhradně ta osoba, která splní následující podmínky: minimální věk 35 let, americké občanství nabyté narozením a v poslední řadě pobyt na území USA po dobu 14 let (Dvořáková, 2002).

Volby prezidenta USA se konají vždy v úterý následující po prvním listopadovém pondělku. Volby v roce 2016 se uskutečnily 8. listopadu. Po sečtení hlasů občanů přichází na řadu ve volbě prezidenta sbor volitelů (Velvyslanectví USA v České republice, 2021). *Voliči vybírají svého prezidenta pouze nepřímo. Volí skupinu jim téměř neznámých volitelů (jejichž jména většinou ani nejsou uvedena na hlasovacích lístcích), kteří se zavázali, že budou hlasovat pro určitého kandidáta* (Dvořáková, 1998). Sbor volitelů má 538 hlasů a pro vítězství musí kandidát získat většinu, tedy alespoň 270 hlasů z celku. Pokud žádný z kandidátů nezíská většinový počet hlasů volitelů, o výsledné hlavě státu rozhodne Sněmovna (Velvyslanectví USA v České republice, 2021b).

Dle Dvořákové (1998) ve Spojených státech není zvolen, na rozdíl od ostatních zemí, automaticky prezidentský kandidát, který získá nejvyšší počet hlasů. Ústava stanovuje, že o hlavě Spojených států rozhoduje dvoufázový proces, kde prezidenta vyberou volitelé, kterými jsou zástupci jednotlivých států.

4.2.1 Sbor volitelů

Sbor volitelů neboli *Electoral College* je stanoven ve článku II, oddíl 1 ústavy USA. Jedná se o formální orgán, který volí prezidenta a viceprezidenta Spojených států. Každý stát má takový počet, kolik má členů v Senátu a ve Sněmovně. Když občané volí prezidenta, ve skutečnosti za občany volí sbor volitelů (History, Art and Archives, 2021).

Důležitější otázkou týkající se sboru volitelů je shoda mezi výsledkem hlasování občanů a hlasování volitelů. Bez ohledu na to, zda kandidát zvítězí ve státě s převahou 5 nebo 500 000 hlasů, získá všechny hlasy ve sboru volitelů. Dvěma výjimkami jsou státy Maine a Nebraska, ve kterých jsou dva, respektive tři, hlasy ve sboru volitelů udělovány v kongresových okrscích. Ten kandidát na prezidenta, který zvítězí v daném obvodě, získá hlas a celostátní vítěz získá hlasy dva. Ve sboru volitelů je každému státu udělen jeden hlas za každého senátora (celkem 100 hlasů) a zástupce ve Sněmovně (celkem 435 hlasů) což dohromady činí 535 hlasů. Třiadvacátý dodatek navíc udělil tři hlasy Kolumbijskému okresu (D. C) ačkoliv se v něm nevolí žádní zástupci s hlasovacím právem v Kongresu. Celkový počet volitelů je tedy 538 a k získání funkce prezidenta je zapotřebí 270 hlasů (Dvořáková, 1998).

5 Volby 2016

Tato kapitola popisuje prezidentské volby v roce 2016. Autorka sleduje raný počátek voleb v podobě samotných primárek jak republikánů, tak demokratů. Vysvětluje, proč jednotliví kandidáti zvítězili v primárkách a jak vítězní kandidáti vedli své kampaně. V poslední části této kapitoly se autorka zaměřila na vztahy mezi Spojenými státy a Mexikem.

5.1 Demokratické primárky

Na první demokratické debatě v roce 2015 stálo na podiu pět kandidátů, a to Hillary Clintonová, Bernie Sanders, guvernér Marylandu Martin O'Malley, bývalý demokratický senátor Jim Webb a bývalý guvernér Rhode Islandu Lincoln Chafee. Z těchto kandidátů byli pouze dva dlouholetí demokraté, Hillary Clintonová a Martin O'Malley. Pro primární volby to bylo velmi malé pole, na rozdíl od strany republikánů se sedmnácti kandidáty. Demokratická strana měla mnoho dalších silných jmen, která mohla kandidovat ve volbách, jako například Joe Biden, Elizabeth Warrenová či John Hickenlooper, dále také guvernér New Yorku Andrew Cuomo, guvernér Kentucky Steve Beshear či senátorka New Jersey Cory Bookerová a další. Všichni tito potenciální kandidáti nakonec kandidaturu vzdali. Otázkou je ale proč? Velká část sázela v téměř jistou výhru Hillary Clintonové. Clintonová se pyšnila velkou oblibou již v roce 2014 a také silnou podporou od tehdejšího prezidenta Baracka Obamy. On a jeho nejvyšší zaměstnanci projevovali sympatie ke Clintonové a k její kandidatuře. Clintonová tedy šla do kandidatury s imprimaturem¹, který se obvykle uděluje viceprezidentům. Projev síly Clintonové a jejích spojenců byl způsob, jak varovat ostatní kandidáty. Clintonová měla dostatek financí, širokou podporu, ale i personál (Klein, 2017).

Ačkoliv byla Hillary Clintonová považována za přední demokraticky smýšlející kandidátku, senátor Bernie Sanders také nabýval na své popularitě. Sanders začínal být pro Clintonovou hrozbou s možnou výhrou ve státech jako je Iowa nebo New Hampshire. Oba dva ale zastávají v celku podobné názory. Stejný postoj zaujímají zejména v oblasti ženských práv a otázek ženského zdraví. Oba bojují za rovnoprávné platy, oba upřednostňují předškolní vzdělávací programy a také oba podporují placené

¹ Imprimatur- oficiální povolení či souhlas, který je dán osobou služebně vyšší (prezident)

rodinné volno. Obdobné názory mají také na problematiku imigrace a v některých aspektech financování kampaní. Navzdory veškerým podobnostem Sanders zůstal vyzyvatelem (Tany & Lee, 2015).

Clintonová vyhrála, ale v poměrně těsném souboji se Sandrsem. Získala 2842 delegátů, zvítězila ve 34 státech.

Podle Zitnera, Chinnina & McGilla (2016) je několik důvodů, proč Hillary Clintonová zvítězila nad Berniem Sandersem:

1. Hillary Clintonová získala téměř o 3,7 milionu hlasů víc:

Clintonovou zvolili lidé z největších států jako je Texas, Florida, New York či Kalifornie. V prospěch Clintonové bylo 15,5 milionu hlasů a pro Sanderse 11,9 milionu hlasů.

2. Clintonová získala hlasy Afroameričanů:

Hlasy bělochů byly mezi Clintonovou a Sandersem více než vyrovnané. Clintonová získala náskok rozhodujících 50 % bodů z volebních hlasů Afroameričanů.

3. Clintonová si získala hlasy demokratů:

Bernie Sanders si získal velký počet hlasů nezávislých, kteří hlasovali v demokratických soutěžích. Nezávislí ale představovali méně než jednu čtvrtinu voličů. Oproti své soupeřce mezi členy demokratů naopak ztratil hlasy o téměř 30 % bodů.

4. Clintonová neodradila ani liberální voliče:

Sanders prosazoval liberálnější politickou agendu. Clintonová však také bojovala za liberální voliče svým levicovým postavením v oblasti energetiky a obchodu. Sanders získal většinu z velmi liberálních voličů, kdežto Clintonová získala voliče ze skupin „poněkud liberálních“ a „umírněných“.

5. Clintonová měla i doplňující silné stránky:

Sanders se pyšnil oblibou mezi mladou populací Ameriky. U voličů do věkové hranice 30 let získal více než 70 % hlasů, což je více než získal Barack Obama v roce 2008. Naopak starší věková skupina sympatizovala s kandidátkou Hillary Clintonovou, kde naopak ona získala více než 70 % hlasů. Co se týče vzdělání voličů, mezi voliči dle nejvyššího dosaženého vzdělání ve všech skupinách dominovala Clintonová.

5.2 Republikánské primárky

Republikánská strana měla v roce 2016 široké pole kandidátů na prezidenta. Přihlásilo se celkem 17 kandidátů, což byl do té doby největší počet v primárkách. Kandidovali Donald Trump, guvernér Ohia John Kasich, senátor Ted Cruz, senátor Marco Rubio, vedoucí dětské neurochirurgie Ben Carson, guvernér Floridy Jeb Bush, guvernér Virgine Jim Gilmore, guvernér New Jersey Chris Christie, generální ředitelka Hewlett-Packard Carly Fiorinová, senátor Rick Santorum, senátor Rand Paul a guvernér Arkansasu Mike Huckabee. Dalších pět kandidátů stáhlo svou kandidaturu ještě před začátkem republikánských primárek (Smith, 2018).

I přes veškerá úsilí hnutí *Never Trump* bylo již nějakou dobu jasné, že Donald Trump byl v roce 2016 předurčen být republikánským kandidátem na prezidenta. Jeho vítězství v New Yorku potvrdilo jeho popularitu mezi bělošskou populací, která tvoří klíčový volební blok *G.O.P. (Grand Old Party)*, což je přezdívka pro republikány. Hlavním problémem pro hnutí *Never Trump* bylo, že neměli adekvátního kandidáta. Poté, co naděje v podobě Marca Rubia vyhořela, byla jediná šance na výhru hnutí John Kasicha, ten ale vyhrál pouze jeden stát, a to ten vlastní (Cassidy, 2016).

Trumpova obliba by pravděpodobně nebyla tak velká, pokud by voliči republikánské strany nebyli „rozčarování“ z jejich obvyklých vůdců. Trump by byl díky tomu pouze okrajový kandidát. Místo toho se newyorský podnikatel za pomoci některých významných pravicových, mediálně známých, osobností jako jsou Rush Limbaugh, Ann Coulterová či Sean Hannity mohl představit jako nástupce *Tea party* (Cassidy, 2016). *Tea party* je konzervativní populistické a polické hnutí, které vzniklo v roce 2009 v USA. Obecně se toto hnutí staví proti nadměrnému zdanění a vládním intervencím v soukromém sektoru a také podporuje silnější imigrační kontroly (Ray, 2021).

Trump dokázal využít hněvu některých republikánů, kteří byli plni rasistických myšlenek ohledně prezidenta Obamy a jeho politiky. Je jasné, že pokud se rozhodnete kandidovat jako populistický outsider, je nutné hovořit o tématech, které jeho potencionální voliče nabudí. Trump věděl, že otázka nelegálního přistěhovalectví rozděluje populaci. Když slíbil, že vyhostí milion pracovníků bez dokladů a postaví zeď na jižní hranici, odlišil se od ostatních kandidátů. V problematice terorismu Trump měl podobný postoj. Požadoval zákaz vstupu muslimů do Spojených států a registrační systém pro muslimy, kteří již na území žijí. Musel si být vědom, že většina jeho soupeřů

bude pobouřena. Trump ale věřil, že jeho výroky by mohly obstát u běžných republikánských voličů a ukázalo se, že měl pravdu. Trump také kritizoval americké korporace za přesun velkého množství pracovních míst do zahraničí a vyhrožoval jim potrestáním. Toto vše přitahuje republikánským voličům, kteří viděli zavírání továren, ztráty pracovních míst a stagnaci mezd. To byla nakonec Trumpova největší síla (Cassidy, 2016).

Donald Trump se stal oficiálním kandidátem na prezidentský úřad republikánské strany poté, co snadno získal 1237 delegátů potřebných k nominaci (Rafferty, 2016).

5.3 Struktura voleb

Americké prezidentské volby v roce 2016 předurčily změnu povahy a obsahu americké politiky. Náznaky byly patrné již v primárkách politických stran, ale také v prezidentských volbách a volbách do Kongresu. Lze zaznamenat i výrazné přeskupení politického myšlení. To vyprodukovalo některé neamerické nebo neobvyklé postoje či trendy v Americkém politickém systému. Americké prezidentské volby v roce 2016 byly velmi polarizující, necivilní a negativní. Rozdílné postoje jednotlivých stran a kandidátů, nabízejí různá řešení problémů a také vizí pro budoucnost Ameriky (Center for Public Policy Research, 2016).

Nejčastěji diskutovanými tématy voleb 2016, která znepokojovala americkou veřejnost, byla ekonomika, přistěhovalectví, zahraniční politika, národní bezpečnost a terorismus, rasové problémy, obchod a kontrola zbraní. Vzdělání, zdraví, životní prostředí, potraty, přístup k rasovým menšinám a práva homosexuálů a transsexuálů. Rozporuplným tématem napříč všemi volbami v USA je ekonomika. Dle průzkumu Pew Research Center, který byl proveden v červnu 2016, se stále 84 % registrovaných voličů rozhodovalo, komu dají svůj hlas. Ekonomické problémy, které tyto volby odlišují od těch předchozích, jsou spojeny s nerovností a ekonomickou stagnací, kterou zažívá většina americké populace. Za ekonomické problémy považujeme příjem domácnosti, daně, pracovní místa a další. Od recese mzdy dále stagnovaly, tudíž nedošlo ani k oživení příjmu domácností navzdory tomu, že se americká ekonomika za vlády Obamy působivě zlepšila (Center for Public Policy Research, 2016)

Jedním z nejvýraznějších aspektů voleb v roce 2016 byla až extrémní neoblíbenost obou hlavních kandidátů. Tento nepříznivý aspekt byl také potvrzen již osm dní před

volbami. Anketa ABC News a Washington Post Poll naznačila, že pro demokratickou kandidátku Clintonovou potencionální nepřítel vylovoilo 60 % voličů. Podobně byl hodnocen i republikánský kandidát Trump. Potencionální nepřítel mu vylovoilo 58 % oslovených voličů a až 48 % vylovoilo silnou nepřítel. Od dob kandidatury Waltera Mondale a Mitta Romneyho nevyšel v předvolebních průzkumech žádný kandidát takto špatně. Ve skutečnosti se dá říct, že volby v roce 2016 vyhrála takzvaná „Strana nikoho“, a to na základě jednoho důležitého faktoru. Ve volbách 2016 47 % oprávněných voličů nevolilo, tato hodnota je skoro dvojnásobek z 25,5 % voličů, kteří volili pro Trumpa a 25,6 % voličů, kteří hlasovali pro Clintonovou. I přes tento faktor zvítězila ve volbě voličů Clintonová o 2,8 milionu hlasů (Ladkin, 2017).

5.4 Kampaň Clintonové

Webová stránka Hillary Clintonové má přes 40 politických návrhů, které by chtěla realizovat, za předpokladu že by se stala prezidentkou. Již dlouhý seznam návrhů měl tendenci se neustále rozšiřovat. Nabízel mírné zlepšení vnitřní politiky prezidenta Baracka Obamy. Její platforma pro zahraniční politiku a národní bezpečnost do jisté míry následuje politiku Obamy. Ona sama tuto politiku pomáhala řídit jako Obamova ministryně zahraničí. I to vlastně ztěžuje najít hlavní rys její agendy.

Carroll (2016a) vybrala 10 slibů, které nejlépe definují kampaň Clintonové:

1. Pro rodiny, které vydělávají méně než 125 000 dolarů ročně, odstranit školné:

Na začátku kampaně se Clintonová zasazovala o bezplatné vyučování na komunitních vysokých školách. Tento návrh chtěla Clintonová použít, aby získala hlasy jejího demokratického soka Bernieho Sanderse, který prosazoval bezplatnou veřejnou vysokou školu. Plán Clintonové by fungoval na bázi grantů, ale jeho nevýhodou byla velká finanční náročnost. Plán, který by kromě plně bezplatného vysokoškolského vzdělání zahrnoval i programy na oddlužení, by stál 350 miliard dolarů za 10 let, které mají pokrýt daňové mezery pro bohaté Američany.

2. Přijmout komplexní imigrační reformu, která by vedla k občanství a udržovala rodiny pohromadě:

Mezitím, co Donald Trump zahájil svou kampaň příslibem vybudování zdi podél hranice mezi USA a Mexikem, Clintonová zahájila svou kampaň na podporu

pracovitých přistěhovaleckých rodin, které dodržují zákony, cestu k občanství. V průběhu kampaně uvedla, že bude usilovat o komplexní imigrační reformu balíčkem, který by zahrnoval cestu k občanství a liberalizaci pro budoucí přistěhovalé.

3. Postavení proti republikánům o zákonu o zdravotní péči, který přinese příslib dostupné zdravotní péče pro všechny:

Již když byla Clintonová první dámou, vyvíjela tlak na prosazení univerzálního programu zdravotní péče. Tentokrát chce namísto přepracování zdravotního systému země, jak požadoval Sanders, stavět na *Obama care*. Jejím plánem bylo zavedení takzvané veřejné možnosti, což by byl volitelný plán pojištění.

4. Snaha o převrat *Citizen United*:

Clintonová uvedla, že se bude zabývat reformou financování kampaní ihned v prvních měsících svého působení ve funkci. Rozhodnutí Nejvyššího soudu, které umožnilo neomezeně utrácet korporacím a dalším skupinám na volby.

5. Boj o rovnocenné mzdy:

Clintonová přijala svoji roli první ženské kandidátky. Ve většině svých projevů prohlašuje toto: *Nyní mě Donald Trump může obvinít, že hraju na ženskou kartu vše, ale pokud ženská karta znamená boj za rovnoprávné platy, dostupnou péči o dítě a placenou rodičovskou dovolenou, pak máte se mnou co dočinění.* Pokud jde o odstranění rozdílu mezi platem žen a mužů, Clintonová se zasazuje o zákon o spravedlivé výplatě, který umožňuje boj proti diskriminaci mezi pohlavími.

6. Nenavýšení daní střední třídě:

Daňový plán Clintonové do značné míry udržuje tak, jak je, ale chtěla by zvýšit daně pro bohatou sortu obyvatelstva, například přijetím 4 % přírážky k příjmům nad 5 milionů dolarů a zvýšení určitých sazeb daně z kapitálových výnosů.

7. Ochrana před útoky na pracující rodiny a ústup od špatných obchodních praktik jako trans-pacifické partnerství:

Vypovězení trans-pacifického partnerství je jedním z mála příkladů, jak se Clintonová distancovala od Obamovy vlády. Ve funkci ministryně zahraničí v Obamově vládě brala partnerství jako „zlatý standard“, ale ve své kampani říká, že: *Latka je zde velmi vysoká a na základě toho co jsem viděla, nevěřím, že ji tato dohoda splní.* V průběhu své politické kariéry podpořila více obchodních

dohod a je obecně pro volný obchod. Jako prezidentka by ale nepodpořila nové obchodní dohody, které by nevytvářely nová pracovní místa, nezvyšovaly mzdy a nezlepšovaly národní bezpečnost.

8. Zvýšení minimální mzdy:

Clintonová byla pro zvýšení minimální mzdy ze 7,25 na 12 dolarů za hodinu, a to na celostátní úrovni.

9. Větší kontroly pro prodej zbraní:

Ozbrojené násilí během voleb v roce 2016 bylo jedno z hlavních témat pro Clintonovou a stalo se jedním z ústředních bodů v kampani.

10. Během pětiletého období zvýšení financování federální infrastruktury o 275 miliard dolarů:

Součástí plánu infrastruktury, který Clintonová představila, je i investice do nových, dobře placených pracovních míst, a to během jejich prvních 100 dní vlády. Většina z plánovaných výdajů (250 miliard dolarů), by šla na přímé investice do infrastruktury, jako údržba letišť, mostů či dálnic. Zbylých 25 miliard dolarů by financovalo infrastrukturní banku, která by přinesla kapitál pro veřejné práce.

Hlavní bariérou mezi návrhy Clintonové a jejich realizací je působení Kongresu. Na otázku, zda jsou určité body její kampaně proveditelné, téměř každý expert odpověděl, že je to diskutabilní vzhledem k nejistotě, které tyto volby pro Kongres znamenají (Carroll, 2016a).

5.4.1 Kampaň v číslech

Smith & Kreutz (2016) uvádějí v číslech celou kampaň Clintonové.

- Dny jako kandidátka: 576
- Proslovy: 278+
- Místa kampaně: 37 států, plus Washington D. C. a Portoriko
- Dárci: 350+
- Získané peníze: 502 milionů dolarů
- Tiskové konference: 25 (každý v rozmezí 2,5-25 minut)
- Výdaje na reklamu: 253 milionu dolarů
- Stát s největším počtem reklam: Florida

- Navštívené státy v posledních sedmi dnech kampaně: Ohio, Pensylvánie, Florida, Severní Karolína, Nevada, New Hampshire, Michigan, Arizona
- Státy, které nebyly navštíveny: Idaho, Wyoming, Havaj, Aljaška
- Nejvíce navštěvované státy, o které se bojovalo: Ohio, Pensylvánie a Florida

5.4.2 Financování kampaně

Jak je známo, politické kampaně jsou velmi finančně náročné. Hillary Clintonová během volební kampaně v roce 2016 získala až pozoruhodné částky, které se dohromady blížily k 1 miliardě dolarů. Za šest měsíců oficiální výbor Hillary Clintonové pro Ameriku získal 460 milionů dolarů D'Souza (2019).

D'Souza (2019) uvádí deset největších sponzorů její kampaně:

1. Dustin Moskovitz a Cari Tunová:
Dustin Moskovitz, spoluzakladatel Facebooku, a jeho manželka Cari Tunová, darovali na podporu Clintonové 35 milionů dolarů.
2. Donald Sussman, Paloma Partnersová:
Prezident hedgeového fondu věnoval na podporu Clintonové 21,1 milionu dolarů.
3. Jay Robert Pritzker a Mary Pritzkerová:
Dědic Hyatt Hotel a spoluzakladatel investiční firmy daroval spolu se svou manželkou 12,6 milionu dolarů.
4. Haim Saban a Cheryl Sabanová:
Předseda Univision Communications Haim Saban je jedním z dlouholetých přátel Clintonové a jeho manželka Cheryl je členkou správní rady nadace Clintonové. Manželé společně darovali 10 milionů dolarů.
5. George Soros:
Miliardář Soros daroval 9,525 milionů dolarů Clintonové, hlavně kvůli svému opovržení Donaldem Trumpem.
6. Daniel Abraham:
Zakladatel společnosti Slim-Fast a Centra pro mír na Středním východě daroval na podporu 9 milionů dolarů.
7. Fred Eychaner:
Eychaner je zakladatelem a předsedou mediální společnosti News web a daroval 8 005 400 dolarů.

8. James Simons:
Manažer miliardářského hedgeového fondu a matematik daroval 7 milionů dolarů.
9. Henry Laufer a Marsha Lauferová:
Henry Laufer je ředitelem společnosti Renaissance Technologies, založené předchozím dárce Jamesem Simonsem. On a jeho manželka darovali 5,5 milionu dolarů.
10. Laure Woodsová:
Woodsová je zakladatelkou a zároveň prezidentkou Laurel Foundation, soukromé nadace na podporu vzdělání, zdraví a kvalitních životních podmínek pro děti, a na podporu Clintonové darovala 5 milionů dolarů.

5.5 Kampaň Trumpa

Trump udal ráz své kampaně od chvíle, kdy oznámil svou kandidaturu na prezidenta a řekl na shromáždění v *Trump Tower*, že tato země se stala „skládkou problému všech ostatních“ (McCammon, 2016). Trump zkopíroval a přepracoval slib Ronalda Regana *Make America great again*. Čtyřmi slovy zachytil pesimismus i optimismus, strach i naději. Slogan se vrací k domnělému zlatému věku (Smith, 2016). Heslem levicově zaměřených médií k prezidentským volbám 2016 se stalo „Autoritářství“. Zprávy a komentáře se snažily vysvětlit pozoruhodný vzestup Trumpa jako republikánského kandidáta a jeho následné volby pod názvy: „Americký autoritář“, „Vzestup amerického autoritářství“, „Donald Trump a autoritářské pokušení“. *The Dalily Show* vylíčila Trumpa jak afrického diktátora a později jeho projev označila projevem s charakteristickými rysy fašistického vůdce (Koch, 2017).

Qiu (2016) uvádí deset zásadních slibů kampaně Donalda Trumpa:

1. Stavba zdi:

Trump oznámil svou kandidaturu příslibem postavení velké zdi na jižní hranici státu a placení chtěl ponechat na Mexické straně. I jeho největší příznivci byli skeptičtí k tomuto návrhu a domnívali se, že nikdy nespátří světlo světa. Stavba zdi by byla velice nákladná a další otázkou bylo, jak by Trump přinutil Mexiko za ní zaplatit.

2. Dočasný zákaz vstupu muslimům na území Spojených států:

Po střelbě, která se odehrála v prosinci 2015 v San Bernardinu (Kalifornie), Trump požadoval konec vstupu muslimů na území Spojených států, do doby, než představitelé USA nebudou vědět, co se vlastně stalo. Tento návrh nakonec upravil tak, aby zahrnoval přistěhovalce z „národů vázaných na islámský teror“.

3. Přivést zpět pracovní místa:

Trump uvedl, že oživí výrobu v různých interakcích a ve svém projevu o ekonomice také uvedl, jakým způsobem. Měl v úmyslu vystoupit z Trans-pacifického partnerství. Dalším plánem bylo znovu projednat podmínky NAFTA², aby USA získala lepší podmínky pro své pracovníky. Většina odborníků říká, že Trump nebude moci přivést zpět všechny čtyři miliony ztracených pracovních míst, které USA ztratily od roku 1940.

4. Zavedení cla na výrobky z Číny a Mexika:

Tento Trumpův příslib porušuje pravidla mezinárodního obchodu a musel by tedy navrhnout vystoupení ze Světové obchodní organizace.

5. Vyjednání nových podmínek nebo vystoupení z NAFTA a Trans-pacifického partnerství:

Co se týče NAFTA a Trans-pacifického partnerství byl Trump velmi kritický a poukázal na ztrátu minulých i budoucích pracovních míst. Prezident má pravomoc k vystoupení z NAFTA i Trans-pacifického partnerství, ale takovýto krok nemusí vést ke zvýšení pracovních míst v americké výrobě.

6. Zrušení *Obama care*:

Trumpova výzva na zrušení *Obama care* a nahradit ji alternativou, je populární mezi řadovými republikány. Ke zrušení by bylo zapotřebí dosáhnout většiny v Kongresu.

7. Vyjednat znovu Íránskou dohodu:

Trump má šanci splnit svůj slib a znovu vyjednávat s Íránem, ačkoliv Írán prohlásil, že se k této záležitosti již nevrátí.

8. Ponechání sociálního zabezpečení tak, jak je:

Trump opakovaně řekl, že voliči jsou se sociálním zabezpečením spokojeni, takže by ho nechal tak, jak je. Na rozdíl od většiny svých soupeřů by Trump ponechal důchodový věk a výhody beze změn. Kromě výzvy k zásahu proti

² NAFTA- *North American Free Trade Agreement* (Severoamerická dohoda o volném obchodu)

podvodům a plýtvání však Trump nspecifikoval, jak by chtěl program sociálního zabezpečení zachránit. Tvrdí, že jeho ekonomické návrhy by zachránily sociální zabezpečení tím, že zem znovu zbohatne.

9. Snížení daní:

Podle Trumpových daňových reforem by každý měl něco snížit. Horní 0,1 % nejbohatších by dostalo větší daňovou úlevu, než dolních 60 % daňových poplatníků. Trumpův plán by v příštích deseti letech zvýšil federální deficit nejméně o 10 bilionů dolarů a to i v případě, že zohledníme ekonomický růst. I díky tomu jeho slib na ponechání sociálního zabezpečení těžší dodržet. Program je jednou z největších položek v rozpočtu.

10. Bombujte anebo vezměte ropu ISIS:

Trumpova myšlenka na využití ropy ze Středního východu jako splátky za útoky, vyvrcholila v jeho volební kampani. Trump tento slib opakovaně pronesl na svých cestách v předvolební kampani. Argumentoval také tím, že tím odřízne financování ISIS. USA již po určitou dobu útočí na těžiště ropy, které ovládala ISIS. Aby Trump tento slib dodržel, musel by napadnout Sýrii a přesvědčit prezidenta Asada, aby se vzdal svých nároků na ropu a zemní plyn.

5.5.1 Kampaň v číslech

Smith & Kreutz (2016) uvádějí v číslech celou Trumpovu kampaň.

- Dny jako kandidát: 512
- Proslovy: 302
- Místa kampaně: 45 států, plus Washington D. C., Mexiko a Skotsko
- Dárci: 50-60
- Získané peníze: 258 milionů dolarů
- Tiskové konference: 22
- Výdaje na reklamu: 93 milionu dolarů
- Stát s největším počtem reklam: Florida
- Navštívené státy v posledních sedmi dnech kampaně: Colorado, Florida, Iowa, Michigan, Minnesota, Nevada, New Hampshire, Ohio, Pensylvánie, Severní Karolína, Virginie, Wisconsin
- Státy, které nebyly navštíveny: Idaho, Wyoming, Havaj, Aljaška
- Nejvíce navštěvované státy, o které se bojovalo: Florida

5.5.2 Financování kampaně

Donald Trump během plánování své kampaně přišel s mnoha nápady na její financování, často si však odporovaly. Trump zaplatil poměrnou část své prezidentské kampaně z vlastních zdrojů (Overby, 2016). Trump přispíval vlastními financemi, mnohem více než kterýkoliv jiný prezidentský kandidát. Nelze opomenout, že převážná většina Trumpových příspěvků na jeho vlastní kampaň jsou spíše půjčky než dary. To tedy znamená, že očekával, že tyto vynaložené prostředky nakonec získá zpět (Carroll, 2016b).

Kampani napomohli také někteří velcí dárci. Například miliardář Peter Thiel daroval jeden milion dolarů. Dále také Trumpův bývalý politický rival Ben Carson přispěl v posledních dnech kampaně 100 000 dolary ve prospěch Trumpa (Schouten, 2021). Popularita a přitažlivost miliardářského podnikatele pomohla získat finanční dary na kampaň. Trump měl několik výhod při hledání dárců. Jednou z nich bylo množství pozornosti médií, které Trump brzy získal, když mu umožnily šířit jeho reklamní sdělení bez nakupování nákladných televizních reklam. Druhou výhodou bylo již výše zmíněné samofinancování vlastní kampaně (Thomas, 2016).

V průběhu primárních a prezidentských voleb Trumpova kampaň vybrala 340 milionů dolarů, z toho 66 milionů dolarů financoval Donald Trump sám. Částka 66 milionů dolarů je poměrně daleko od 100 milionů dolarů, kterými se často chlubil, že je za svou kampaň utratí. Trump tedy získal 340 milionů dolarů a utratil 322 milionů dolarů, což je daleko od 565 milionů dolarů, které utratila demokratická kandidátka Clintonová. V posledních dnech kampaně utratil 94 milionů dolarů, na rozdíl od Clintonové, která utratila 321 milionů dolarů. Celkově Trump utratil 107 milionů za reklamu, včetně televizních reklam a dalších 85 milionů za digitální a online reklamu. Jedním z největších výdajů jeho kampaně bylo cestování letadlem v celkové výši 26 milionů dolarů (Gibson & Smith, 2016).

5.6 Vztahy USA a Mexika

USA a Mexiko sdílejí mnohem více než 3 200 kilometrů dlouhou hranici. Obě země pojí hluboká a složitá historie. Společná historie obou zemí je poznamenána jak vzestupy, tak i pády, válkou i spoluprací, pohybem milionů lidí přes společnou hranici při hledání lepší budoucnosti jak ze severu na jih, tak z jihu na sever, ale i dalším tokem

zboží a služeb přesahující 1,5 miliardy dolarů každý den. Obchod mezi Amerikou a Mexikem není pouze větší než mezi ostatními zeměmi na světě, kromě Číny a Kanady, ale je i kvalitativně odlišný. Komplexní příhraniční dodavatelské řetězce se staly standardem v rostoucím počtu průmyslových odvětví (Restrepo, Werz & Martinez, 2017).

Prezidentská kampaň v roce 2016 polarizovala americkou společnost. Republikánský kandidát Donald Trump propagoval politiku etnického rozdělení. Přistěhovalci do Spojených států z Mexika a Středního východu, tedy obecně muslimové, byli Trumpem obviňováni z kriminality, nelояality, zkrázy a počínajícího terorismu. Mezi charakteristické znaky Trumpova přístupu *America first*, který by USA postavil do defenzivního postavení vůči ostatním a hluboce by ji vnitřně rozdělil, bylo naléhání na hraniční zeď mezi USA a Mexikem. Zeď, kterou Trump prosazoval díky jejímu širokému politickému významu, by nejen oddělila USA od Mexika, ale také by rozdělila americké komunity. Trump ve své kampani slíbil, že bude tvrdě bojovat proti zločinu a přistěhovalectví. Tím znesnadní obyvatelům Mexika a obecně obyvatelům Latinské Ameriky vstup do Spojených států, zvýší počet deportovaných a zavede velmi tvrdé postupy prověřování muslimů usilujících o získání víza. Donald Trump také označil Severoamerickou dohodu o volném obchodu, která je základním kamenem ekonomické integrace mezi Amerikou, Mexikem a Kanadou, za nejhorší obchodní dohodu vůbec. Dostupná fakta a ekonomické studie však ukazují, že je v zájmu Spojených států a Mexika, ale i Kanady, pokračovat v prohlubování jejich ekonomické spolupráce. Stejně tak v oblasti národní bezpečnosti, včetně boje proti terorismu a kriminalitě, musí země pokračovat ve své spolupráci a vzájemně si pomáhat při prosazování spravedlnosti a veřejné bezpečnosti (Felbab-Brown, 2016).

Gravelle (2018) říká, že zajištění hranic bylo v posledních letech skutečně opakujícím se problémem v americké politice, který je zapleten do řady politických debat od nelegálního přistěhovalectví, imigrační reformy, terorismu a kontinentálních obchodních vztahů. Bezpečnost hranic byla obzvláště diskutabilní od doby, kdy se Donald Trump zavázal postavit zeď po délce hranice mezi USA a Mexikem. Studie potvrzuje, že americké postoje k bezpečnosti hranic mezi USA a Mexikem jsou charakterizovány ideologickou polarizací, přičemž republikáni a politická pravice výrazně usilují o přísnější bezpečnostní opatření na jižní hranici USA. Dále se americké postoje k bezpečnosti hranic ještě více polarizovaly. Ať už v důsledku zvýšeného

přijímání narážek nebo aktivace politicko-sociálních identit. Republikáni a konzervativci byli za poslední desetiletí poměrně stabilní, co se týče podpory plotu nebo zdi na hranici mezi USA a Mexikem. Demokraté a liberálové přešli z rozpolcenosti k ráznému odmítnutí tohoto návrhu. Toto tedy prokazuje, že je potřeba zasadit veřejné mínění. Studie říká, že čím blíže k hranici, tím větší je podpora plotu či zdi. Toto mínění platí jak pro demokraty, tak pro republikány, liberály a konzervativce.

6 Výsledky prezidentských voleb 2016

Tato kapitola se věnuje výsledkům prezidentských voleb v roce 2016. Autorka zde popisuje rozdíl mezi podporou občany a konečným výsledkem. Autorka se dále v kapitole věnuje důvodům, proč Donald Trump porazil Hillary Clintonovou.

6.1 Výsledky voleb

Ve volbách, které se konaly dne 8. listopadu 2016 vyhrál Donald Trump s převahou 306 hlasů volitelů oproti Hillary Clintonové, která získala 232 hlasů volitelů. I když se tento výsledek jeví přesvědčivě, Trump vyhrál ve čtyřech státech o 1,2 % nebo méně. Jednalo se o státy Florida s 29 hlasy volitelů, Pensylvánie s 20 hlasy volitelů, Wisconsin s 10 hlasy volitelů a Michigan s 16 hlasy volitelů. Pokud by tyto státy vyhrála Clintonová, vyhrála by v poměru 307:231. Clintonová ale vyhrála v počtu hlasů voličů s 65,84 miliony hlasy, kdežto Trump získal 62,98 milionů hlasů, což je rozdíl 2,86 milionu hlasů. V procentuálním vyjádření tedy Clintonová získala 48,1 % všech hlasů a Trump 46 %. Toto se v amerických dějinách stalo již po páté, kdy vítěz mezi občany nevyhrál prezidentské klání. Stejný scénář se odehrál ve volbách v roce 1824, 1876, 1888 a 2000. Volební účast v těchto volbách činila 60 % ze všech oprávněných voličů, což byl nárůst z 58,6 % v roce 2012. Volební účast se zdá nízká, ale mluvíme o oprávněných voličích, nikoliv o registrovaných či zapsaných voličích. U těchto voleb byl státem zlomu Wisconsin, kde Trump vyhrál o 0,8 %. I kdyby Clintonová vyhrála v Michiganu, kde Trump zvítězil o 0,2 % a Pensylvánii, kde Trump zvítězil o 0,7 %, stále by prohrála v poměru 270 : 268 na volitele (Beaumont, 2016).

Trumpovo pozoruhodné vítězství ohromilo většinu politických expertů. Během celé kampaně se zdálo, že Trump má volební maximum přibližně na 44 % a trvale má nejvyšší nepříznivé hodnocení ze všech hlavních kandidátů. I díky tomu se již měsíce před volbami předpovídalo, že Clintonová Trumpa snadno porazí (Gaughan, 2016).

Náhlé šokující události mají obvykle hluboké kořeny. Tyto kořeny nebyly zřejmě v bezprostředním následku krize, kdy všichni zjišťovali, co se vlastně stalo. Volba Donalda Trumpa není výjimkou. Jak by mohl člověk, kterého mnozí voliči považovali za mentálně, morálně a temperamentně nezpůsobilého vést zemi, zvolen prezidentem Spojených států s obrovskými pravomocemi, které by mohly způsobit národní i

mezinárodní katastrofu? Jak je možné, že Trump vyhrál? Nejjednodušší odpověď je, že získal více hlasů volitelů. To se mu povedlo mobilizováním republikánské základny i nezávislých a neloajálních voličů, včetně těch ve venkovských oblastech, kteří nikdy předtím nevolili, a hlavně lidí bez vysokoškolského vzdělání. Strategie byla jasná a před volbami o ní diskutovalo mnoho analytiků. Republikánská základna sama o sobě nebyla dostatečně velká na to, aby mohl Trump zvítězit ve volbách. Pokud by ale dokázal spojit republikánskou základnu a skupiny nespokojených voličů, byl by tento počet dostačující k výhře. Mnozí analytici si nemysleli, že by toho byl Trump schopen dosáhnout, ale podařilo se (Denning, 2016). Průzkumy veřejného mínění naznačují, že Trump i po zvolení udrží vysokou úroveň podpory mezi republikány a extrémně nízkou úroveň podpory mezi demokraty (Steinberg et al. 2018).

Montanaro (2016) uvádí sedm důvodů, proč Donald Trump vyhrál prezidentské volby v roce 2016:

1. Clintonová má větší přízeň mezi lidmi, ale prezidenta volí volitelé:

Demokraté zvítězili mezi lidmi v šesti z posledních sedmi prezidentských voleb, ve dvou však prohráli na volitele. To se děje díky demokratickým cestám do měst a na pobřeží, kde je populace demokratů koncentrovanější.

2. Celková volební účast byla přibližně stejná jako v roce 2012:

Volební účast byla sice o pár procent vyšší než v předešlých volbách, ale Clintonová získala nižší podíl hlasů, než Obama ve volbách v roce 2012. V těchto volbách vybíralo více voličů mezi kandidáty třetích stran.

3. Velká část voličů nebyla spokojena s výběrem kandidátů:

Počet obyvatel, kteří se rozhodli nevolit republikánského nebo demokratického kandidáta, vzrostl oproti předešlým volbám o 4,5 milionu hlasů, což je téměř trojnásobek oproti volbám 2012. Je těžké přesně říct, ke komu ze dvou hlavních kandidátů by se tito voliči přiklonili. Libertarián Gary Johnson získal více než 4 miliony hlasů (3 %), což je velký nárůst oproti 1,3 milionu hlasů z roku 2012. Kandidátka Zelených Jill Steinová získala v těchto volbách 1,3 milionu hlasů, tedy přibližně 1 %. Volby 2016 nastínily, že více mladých voličů volilo třetí stranu. Voliči v letech 18 - 29 volili třetí stranu v roce 2012 z 3 % a v roce 2016 až z 8 %.

4. Clintonová nezískala podobný počet hlasů jako Obama v roce 2012:

Clintonová získala o téměř 5 milionů hlasů méně než Obama v roce 2012. Oproti tomu Trump získal zhruba stejný počet hlasů jako Mitt Romney před čtyřmi lety.

5. Běloši bez vysokoškolského vzdělání volili Trumpa:

Byla to skupina, o kterou demokraté bojovali. V letech 1992 a 1996 tuto skupinu vyhrál Bill Clinton a jeden bod. Od té doby ale tato skupina tíhne k republikánům. V těchto volbách se rozdíl mezi bělochy s vysokoškolským vzděláním a bez něj jeví jako vůbec největší.

6. Americká dělnická třída:

Ohio a Iowu vyhrál Trump s obrovským náskokem o téměř 10 % v Iowě a 9 % v Ohiu. Trump také zvítězil ve Wisconsinu, Pensylvánii a Michiganu. Minnesotu prohrál o 2 %. Tyto poslední tři státy vyhrály v posledních šesti prezidentských volbách. Pro demokraty byly tyto státy velmi důležité, ale v těchto volbách demokraté narazili na Trumpa. Voliči z dělnické třídy se nikdy neregistrovali v takovém počtu, aby v průzkumu před volbami ukázali, že Trump má šanci na výhru.

7. Clintonová zapomněla, jak vedla kampaň v roce 2000:

Důvodem, proč Trump vyhrál, bylo to, že si získal bělošské voliče z dělnické třídy na Severozápadě a v Pensylvánii. Trump k těmto voličům hojně hovořil, ať už se jednalo o republikánské poselství o obchodu, či o vazby Clintonové na proglobalistickou agendu, nebo jeho podněcování k rasové zaujatosti. Svou roli hrál i sexismus. Clintonová se s těmito voliči dopustila několika chyb. Například označila polovinu Trumpových příznivců za politováníhodné a pravděpodobně tím u nich také skončila. Svou roli také sehrál dopis os ředitele *FBI* Jamese Comey o emailech Clintonové, který posílil Trumpův příběh o ní jako o nedůvěryhodné kandidátce, zejména u voličů, kteří o ní měli to nejhorší mínění. Nakonec Clintonová nechala stmelit karikaturu, která se z ní vytvořila. Je to až překvapivé, vzhledem k tomu, jak vedla svou kampaň na místo v senátu v roce 2000.

7 Praktická část

V této kapitole se autorka věnuje státu Texas, jak jeho geografickému vymezení, tak historii státu. Dále autorka popisuje proces primárek, vládní zřízení Texasu a výsledkům voleb 2016 na úrovni counties.

7.1 Texas

Texas je stát v jižní části Spojených států amerických. Texas je druhý největší stát dle rozlohy (první je Aljaška) a i druhý největší stát počtem obyvatel (první je Kalifornie). Texas sdílí na východě hranici s Louisianou, na severovýchodě se státem Arkansas, na severu se státem Oklahoma, na západě s Novým Mexikem a na jihu s Mexikem. Největším městem počtem obyvatel je Houston v Harris county (Britney, 2019).

Texasu se také přezdívá *Lone Star State*, v překladu stát osamělé hvězdy. Tato přezdívka vzdává hold *Lone Star flag*, v překladu vlajka osamělé hvězdy. Vlajka byla přijatá poté, co se Texas odtrhnul od Mexika v roce 1836. Po dalších deset let byl Texas nezávislou republikou než se připojil ke Spojeným státům americkým. Vlajka i nadále odráží hrdost a motto *Go it alone*, který je stále součástí způsobu života v Texasu (Bullock museum, 2021).

7.2 Historie

Texas, který se stal 28. unijním státem v roce 1845, je jedním ze států Spojených států amerických. Poloha Texasu je ve středu jižní části země zároveň je po Aljašce druhým největším státem. Značnou část hranice vymezuje voda. Dvě třetiny hranice Texasu a Oklahomy je tvořena řekou Redriver, tu dále následuje region Panhandle. Řeka Sabine tvoří většinu hranice s Louisianou. Srpkovité pobřeží Mexického zálivu leží na jihovýchodě, dále řeka Rio Grande odděluje mělkým kanálem na jihozápadě Texas od Mexika. Stát má přibližně 1600 km na délku stejně tak i na šířku. Rozsáhlost a rozmanitost Texasu je patrná ve všech aspektech fyzických vlastností, ekonomiky, historie i kulturního života. Území Texasu bylo součástí Španělského impéria po více než jedno století. V letech 1821 až 1836 byl Texas součástí nové Mexické země. Před připojením k unijním státům vystupoval Texas jako samostatná republika. Podoba Texasu před vstupem k unijním státům byla velmi surová a vládlo zde bezpráví. I tak se Texasané stále velmi ztotožňují s jejich kovbojským dědictvím, ačkoliv se podoba státu

Texas v průběhu 20. století dramaticky změnila. Dnešní Texas je věhlasný svým zemědělským jměním, produkcí ropy a zemního plynu, průmyslem a financemi, velkými centry měst, které rozvíjejí kosmopolitní život. Na druhé straně v Texasu nalezneme zdánlivě nekončící úseky prérií, na kterých se pěstuje bavlna či pase skot. Název státu je odvozen od slova the cas kmene Caddo, které znamená „spojenci“ či „přátelé“. Ve španělštině toto slovo znamená tejas nebo texas a toto slovo se používalo pro popis území, kde tento kmen žil (McNamee, 2021).

7.3 Primárky v Texasu

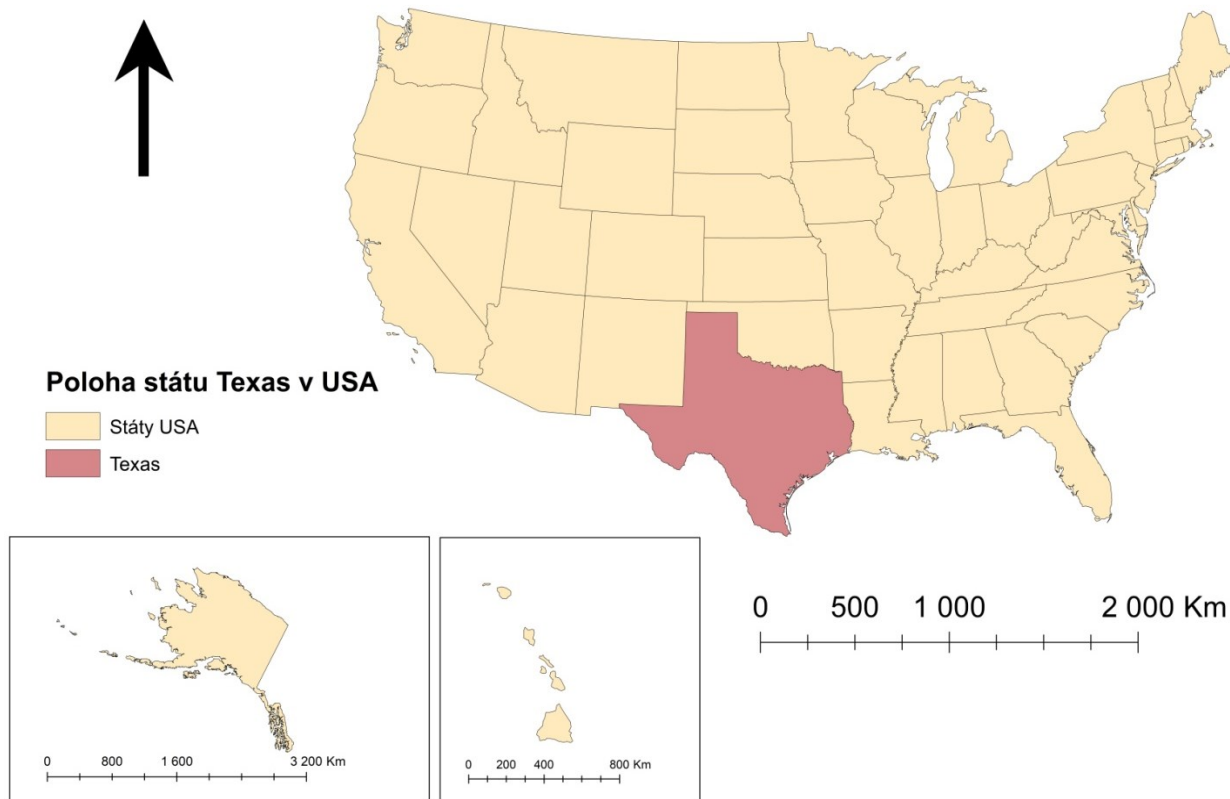
Texas je jedním ze sedmnácti států s takzvanými otevřenými primárkami. V Texaských otevřených primárkách se voliči neregistrují dopředu, jak je vyžadováno v některých státech (Fitzpatrick, 2018). To tedy znamená, že bez ohledu na to, s jakou stranou se voliči ztotožňují, mohou si rok od roku vybírat stranické kandidáty, které by chtěli v primárních volbách. Když se tedy voliči dostaví do volebních místností, vyberou si, zda chtějí demokratické či republikánské hlasování. Po tomto výběru už, ale musí volič zůstat s touto stranou. Tedy v primárních volbách volič nemůže volit republikány a poté se zúčastnit rozhodujících voleb mezi demokraty (Limón, 2020).

7.4 Vládní zřízení

Texaská ústava rozděluje vládu státu na tři samostatné, ale rovnocenné větve: výkonnou větev v čele s guvernérem; soudní větev, kterou tvoří texaský nejvyšší soud a všechny státní soudy; a legislativní větev v čele s texaským zákonodárným sborem, který zahrnuje 150 členů sněmovny a 31 členů senátu (Texas House of Representatives, 2021).

Sněmovní členové jsou voleni na dvouleté funkční období a každý z nich reprezentuje okresy s přibližně 167 500 obyvateli. Senátoři jsou voleni na čtyřletá volební období a každý reprezentuje přibližně 811 000 obyvatel (Texas House of Representatives, 2021).

Obrázek 1 Poloha Texasu v USA

Zdroj: Vlastní zpracování

7.5 Výsledek v Texasu

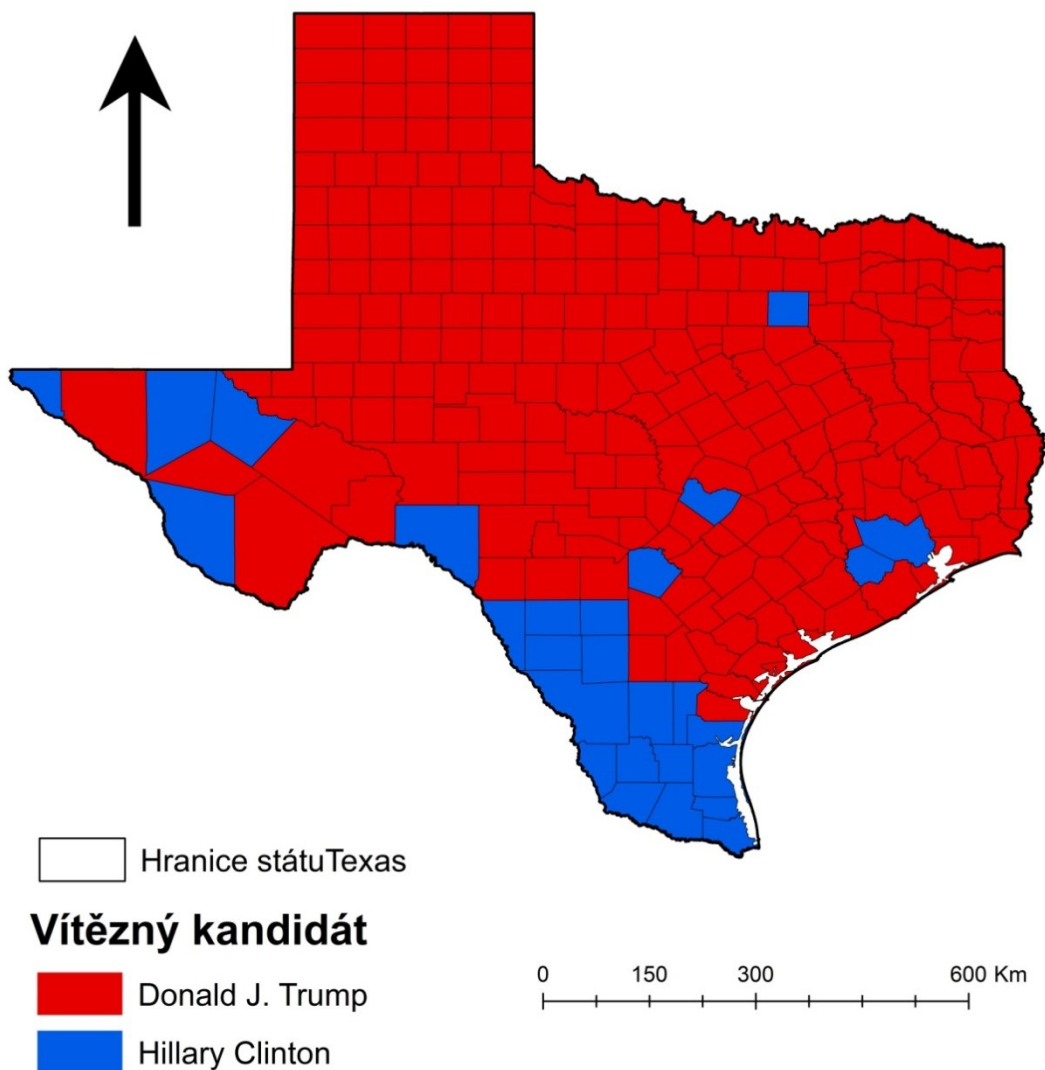
Texas si za svého prezidenta vybral Donalda Trumpa. Trump vyhrál v Texasu se 4 685 047 hlasů tedy 52,2 % všech hlasů. Oproti tomu Clintonová získala 3 877 868 hlasů a tedy 43,2 % všech sečtených hlasů. Tento výsledek nám tedy ukazuje, že ani obyvatelé Texasu nebyli o Trumpovi jako prezidentovi naprosto přesvědčeni. Rozdíl v počtu hlasů mezi Clintonovou a Trumpem je tedy 807 179. Další kandidáti, kteří v Texasu dostali hlasy, byli Gary Johnson, kandidát za stranu Libertariánů. Johnson získal v Texasu 283 492 hlasů, tedy 3,2 % hlasů. Další byla Jill Steinová za stranu Zelených, ta získala 71 558 hlasů, tedy 0,8 % všech hlasů (The New York Times, 2017).

7.6 Výsledky voleb na úrovni counties v Texasu

Už na první pohled můžeme vidět širokou podporu Donalda Trumpa, a to zejména v severní polovině státu. Clintonová získala nejvíce counties v jižní polovině státu, zejména s těmi, které sousedí s Mexikem. Největší podporu získala Clintonová v Starr

county (79,1 %), Jim Hogg county (77,2 %), Zavala county (77,6 %), Maverick county (76,5 %), Brooks county (74, 6%), Webb county (74, 3%), El Paso (69, 1%), Presidio County (66 %). Mezi červeně zbarveným severem vystupuje ještě Dallas county, kde Clintonová také vyhrála s 60,8 %, či Harris county, kde se nachází nejlidnatější město celého Texasu Houston, kde získala 54 % hlasů. Clintonová zvítězila i v dalších counties s velkými městy jako je Travis county, kde se nachází město Austin či Bexar county, kde se nachází San Antonio. Ačkoliv Clintonová zvítězila v těchto větších městech, nestačilo to na výhru celého státu, který by pro ni mohl být zásadní. Texas díky svému velkému počtu obyvatel má 38 hlasů volitelů.

Obrázek 2 Výsledky voleb 2016 na úrovni counties v Texasu

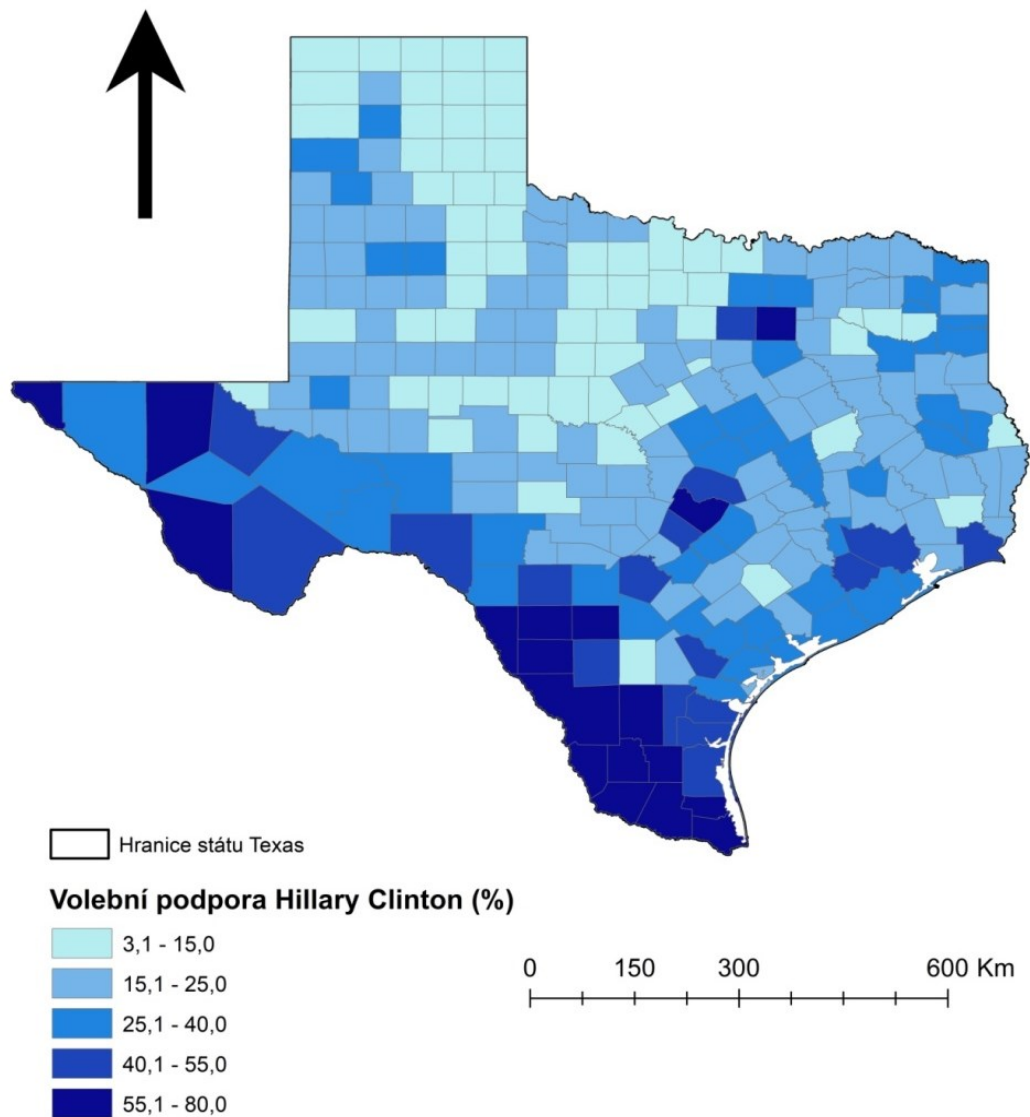
Zdroj: Vlastní zpracování dle The New York Times

7.7 Volební podpora Clintonové v Texasu

Jak již bylo prokázáno v předchozí mapě, základna podpory Hillary Clintonové se nachází na jihu státu Texas. Clintonová má největší podporu na jihozápadě, kde se její podpora pohybuje mezi 55,1 % a 80 %. Nejvyšší podporu získala Clintonová ve Starr county, kde jí volilo 79,1 % všech voličů. I v dalších counties měla Clintonová velkou podporu, například v Zavala county (77,6 %), Jim Hogg county (77,2 %) nebo Maverick county (76,5 %). Naopak nejmenší podporu má na severu státu Texas, kde se její podpora pohybuje pouze mezi 3,1 % a 15 %. Nejnižší podporu měla Clintonová

v Kings county (3,1 %) a Roberst county (3,6 %), které se, jak již bylo zmíněno, nachází v severní polovině státu.

Obrázek 3 Volební podpora Hillary Clintonové na úrovni counties

Zdroj: Vlastní zpracování dle The New York Times

8 Faktory ovlivňující volbu

Tato kapitola se zaměřuje na ekonomické, demografické a etnické faktory, které mohou ovlivnit, jak obyvatelé budou volit a jakého kandidáta si zvolí. I tyto faktory ovlivnily volbu prezidenta v roce 2016 a následující mapy přiblíží, jak moc tyto ekonomické aspekty volbu ovlivnily. Faktory jsou rozděleny na ekonomické, demografické a etnické, tyto hlavní faktory se dělí na další dílčí faktory.

8.1 Ekonomické faktory

Tato podkapitola se věnuje vybraným ekonomickým faktorům jako chudoba, nezaměstnanost a průměrné roční příjmy domácností. Jednotlivé faktory jsou doplněny o kartogramy na úrovni counties v Texasu a podrobně analyzovány.

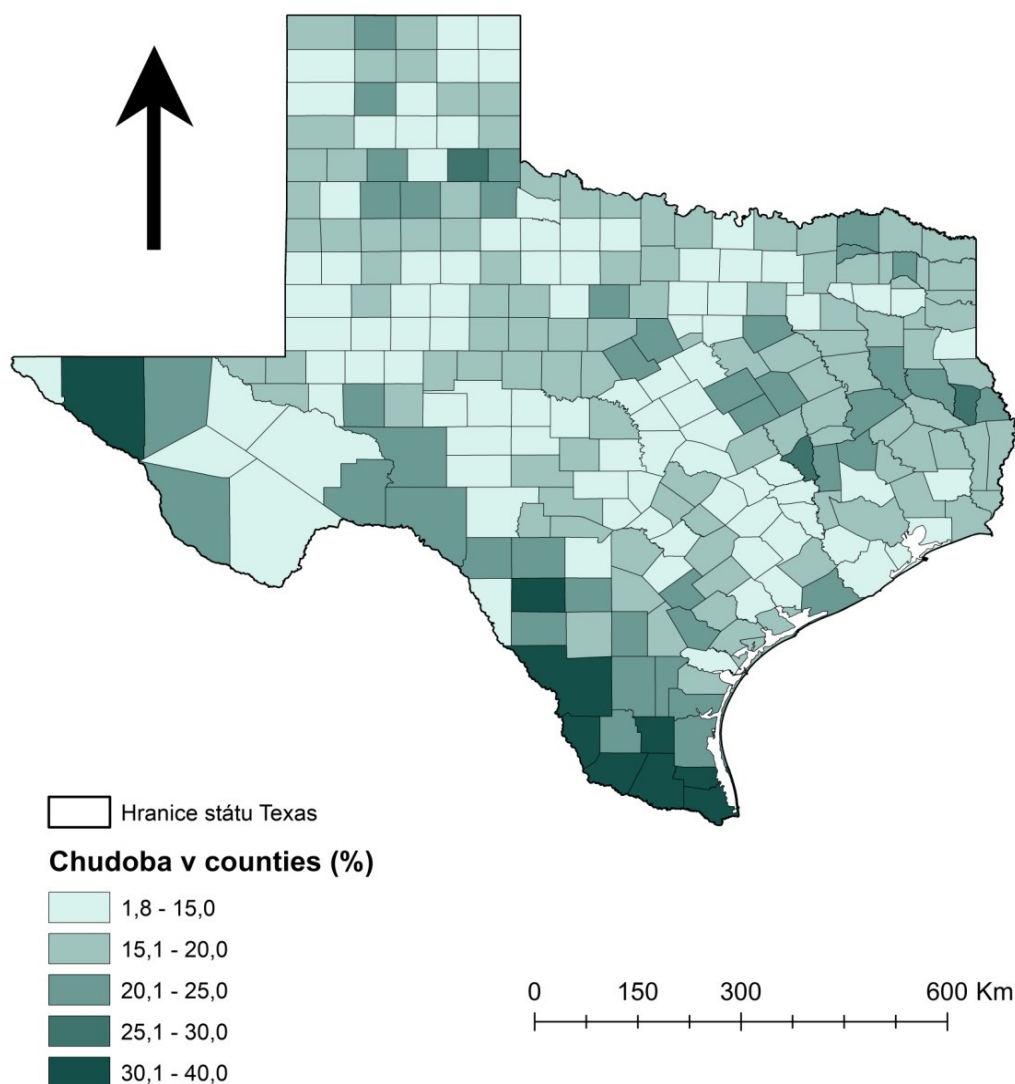
8.1.1 Chudoba

Chudoba se v USA řídí dle směrnice o statistice Úřadu pro správu a rozpočet, kterou používá Úřad pro sčítání lidu k určení, kdo se nachází pod hranicí chudoby. Pro určení chudoby se užívá peněžní práh, který se liší dle velikosti a složení rodiny. Pokud je celkový příjem rodiny nižší než daný práh, pak je tato rodina a každý jedinec, který se v ní nachází, uvažován jako osoba pod hranicí chudoby. Hranice chudoby se geograficky neliší, je ale aktualizována o aktuální inflaci. Oficiální definice chudoby používá peněžní příjem před zdaněním a nezahrnuje kapitálové zisky ani výhody jako například veřejné bydlení nebo stravenky. Příjem použitý k výpočtu hranice chudoby zahrnuje výdělek, náhradu v nezaměstnanosti, odškodnění pracovníků, sociální pojištění, doplňkové sociální pojištění, veřejná pomoc, příjem veteránů, pozůstalostní důchody, důchody, úroky, dividendy, nájemné, honorář, příjem z realit, trusty, pomoc na vzdělání, výživné, podpora na dítě, příspěvek na domácnost a další zdroje (United States Census Bureau, 2021).

Jak je patrné z následujícího kartogramu, chudoba v některých counties dosahuje až hranice 40%. Nejvíce patrný problém chudoby mezi lety 2012 až 2016 je v jižní části státu Texas, nejvíce v counties, které sousedí s Mexikem. Konkrétně se jedná o Hudspeth county (37,9%), Starr county (37,6%), Willacy county (37,2%), Zavala county (35,8%), nebo Brooks county (34,7%). Naopak nejmenší podíl chudoby má Roberst county (1,8%), Borden county (2,6%) King county (3,3%) či Glasscock

county (5,3 %). Pokud porovnáme kartogram chudoby a kartogram volební podpory, můžeme pozorovat, že counties s velkou mírou chudoby se spíše přikláněly ke Clintonové, a naopak counties s nízkou mírou chudoby volily Clintonovou pouze zřídka.

Obrázek 4 Míra chudoby v letech 2012-2016 na úrovni counties

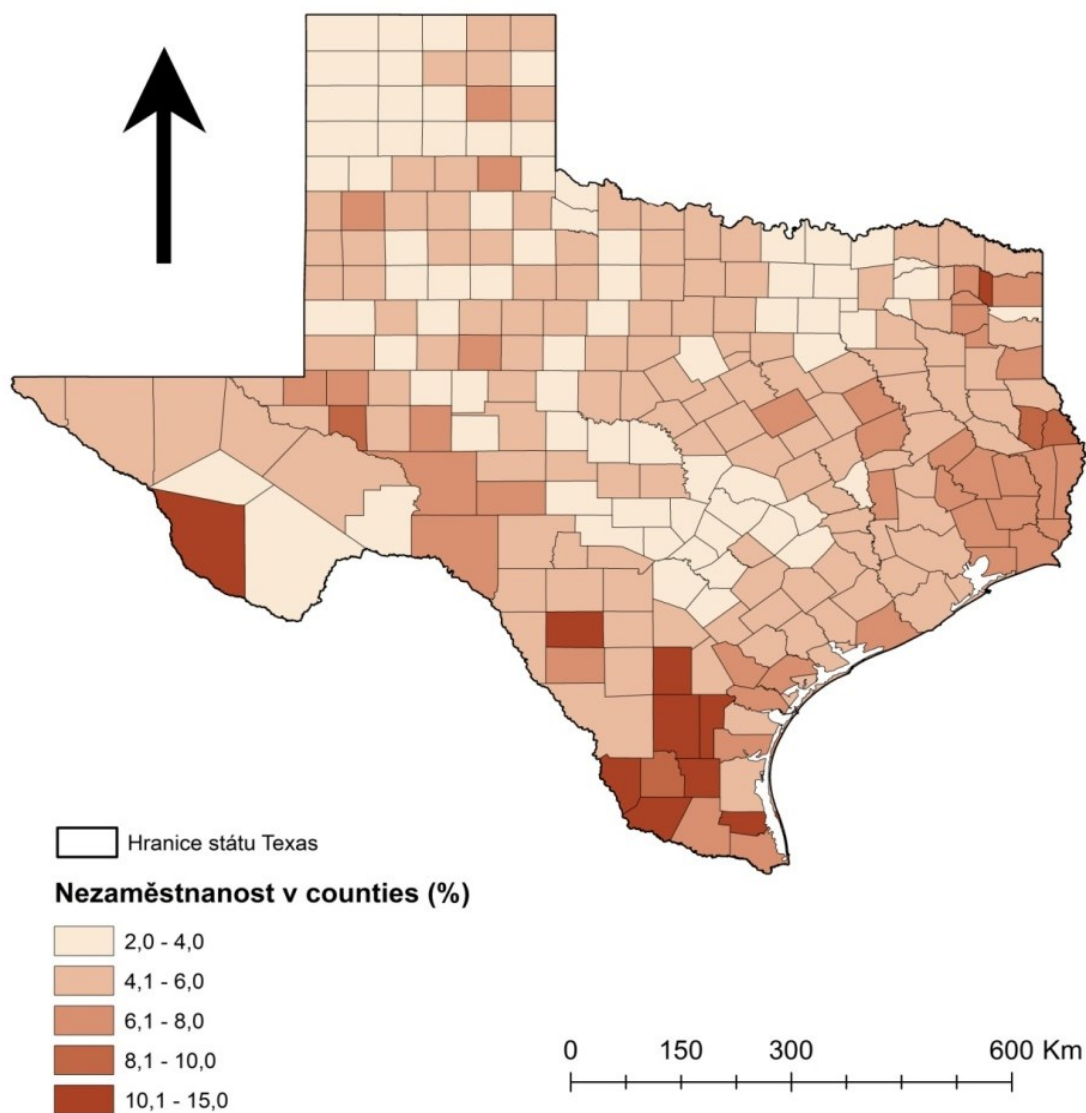
Zdroj: Vlastní zpracování dle Census Bureau

8.1.2 Nezaměstnanost

Nezaměstnanost samozřejmě souvisí s předchozím faktorem chudoby, tudíž tato mapa silně koresponduje s předchozí. Nejvyšší nezaměstnanost zaznamenáváme v podobných counties jako s nejvyšším podílem chudoby. Opět se jedná o counties, které se nacházejí v těsné blízkosti se sousedním Mexikem. Mapa ukazuje, že v žádné z texaských counties není nulová nezaměstnanost a naopak, že nezaměstnanost nepřesahuje (15 %).

Nejvyšší podíl nezaměstnaných měla v roce 2016 Zavala county s (13,9 %) a Starr county s (13,3 %). Naopak nejnižší procento nezaměstnaných v roce 2016 zaznamenali v Hartley county (2 %), Martin county (2,1 %), Dallam county (2,2 %) a Parmer county (2,5 %). Pokud porovnáme volební podporu Clintonové a míru nezaměstnanosti, nelze přehlédnout, že counties s nízkou nezaměstnaností spíše nevolily Clintonovou a naopak.

Obrázek 5 Míra nezaměstnanosti v roce 2016 na úrovni counties

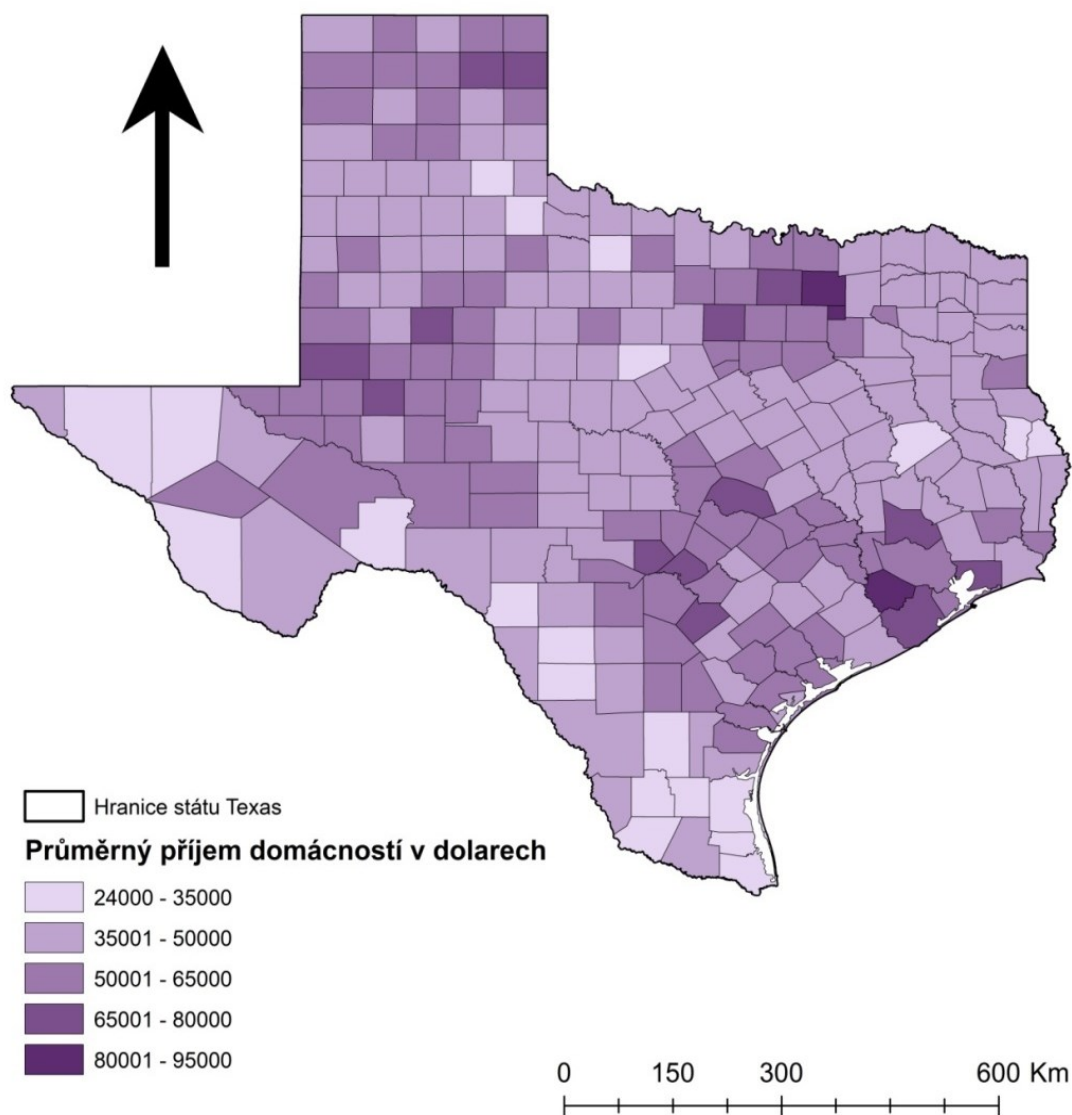
Zdroj: Vlastní zpracování dle U. S, Department of agriculture

8.1.3 Průměrný roční příjem domácností za rok 2016

Průměrný roční příjem je dalším z finančních faktorů, který ovlivňuje, koho lidé budou volit. Nejvyšší průměrné roční příjmy mají domácnosti ve Fort Bend county, kde průměrné roční příjmy dosahovaly v roce 2016 91 152 dolarů a následovalo Rockwall county s 89 161 dolarů. Naopak nejmenší průměrné roční příjmy měly domácnosti

v roce 2016 v Kenedy county s 24 000 dolary a Terrele county s 24 821 dolary. Opět lze vyčíst z mapy, že counties s nižšími příjmy spíše volily Clintonovou než Trumpa.

Obrázek 6 Průměrný příjem domácností za rok 2016 na úrovni counties

Zdroj: Vlastní zpracování dle Census Bureau

8.2 Demografické faktory

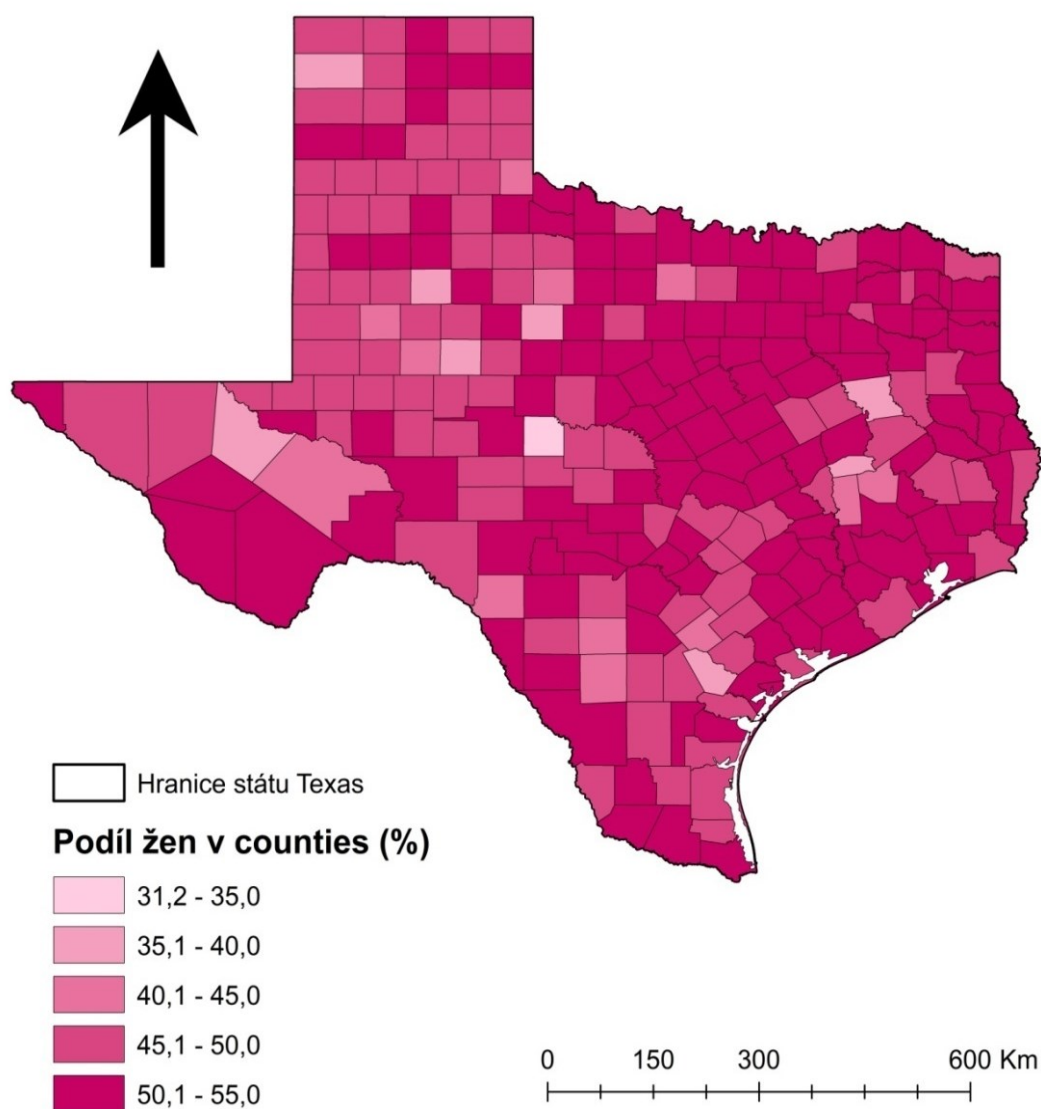
Tato kapitola se věnuje demografickým faktorům, které mohou ovlivnit volbu prezidenta. Tyto faktory zahrnují genderovou vyváženost mezi muži a ženami a dále průměrný věk obyvatel. Dalšími zařazenými demografickými faktory jsou jednotlivé stupně nejvyššího dosaženého vzdělání obyvatel v jednotlivých counties. Jak již bylo

v předešlých kapitolách zjištěno, faktor vzdělání hrál velkou roli ve volbě prezidenta v roce 2016.

8.2.1 Podíl žen

Následující mapa přibližuje genderovou vyváženost mezi muži a ženami v jednotlivých counties. Velký počet counties se nachází v kategorii od 50,1 % do 55 %. Největší procento žen má Edwards county s (53,9 %), dále Throckmorton county s (53,4 %) a Fisher county s (53 %). Jak již bylo zjištěno, Donald Trump měl sílu v mužích, to by tedy mohlo naznačovat, že counties s větší převahou žen budou tíhnout ke Clintonové, což již z předchozích map můžeme vyloučit. Například Edwards county s největším počtem žen dalo Clintonové pouze (28,2 %) hlasů a druhé county v pořadí, Throckmorton county pouhých (10,4 %) hlasů. Naopak nejmenší podíl žen se v roce 2016 nacházel v Concho county s pouhými (31,2 %) a Jones county s (35,7 %). V těchto counties opravdu vyhrál Donald Trump a Clintonová zde získala 13,9 % a 15,7 % všech hlasů.

Obrázek 7 Podíl žen v roce 2016 na úrovni counties

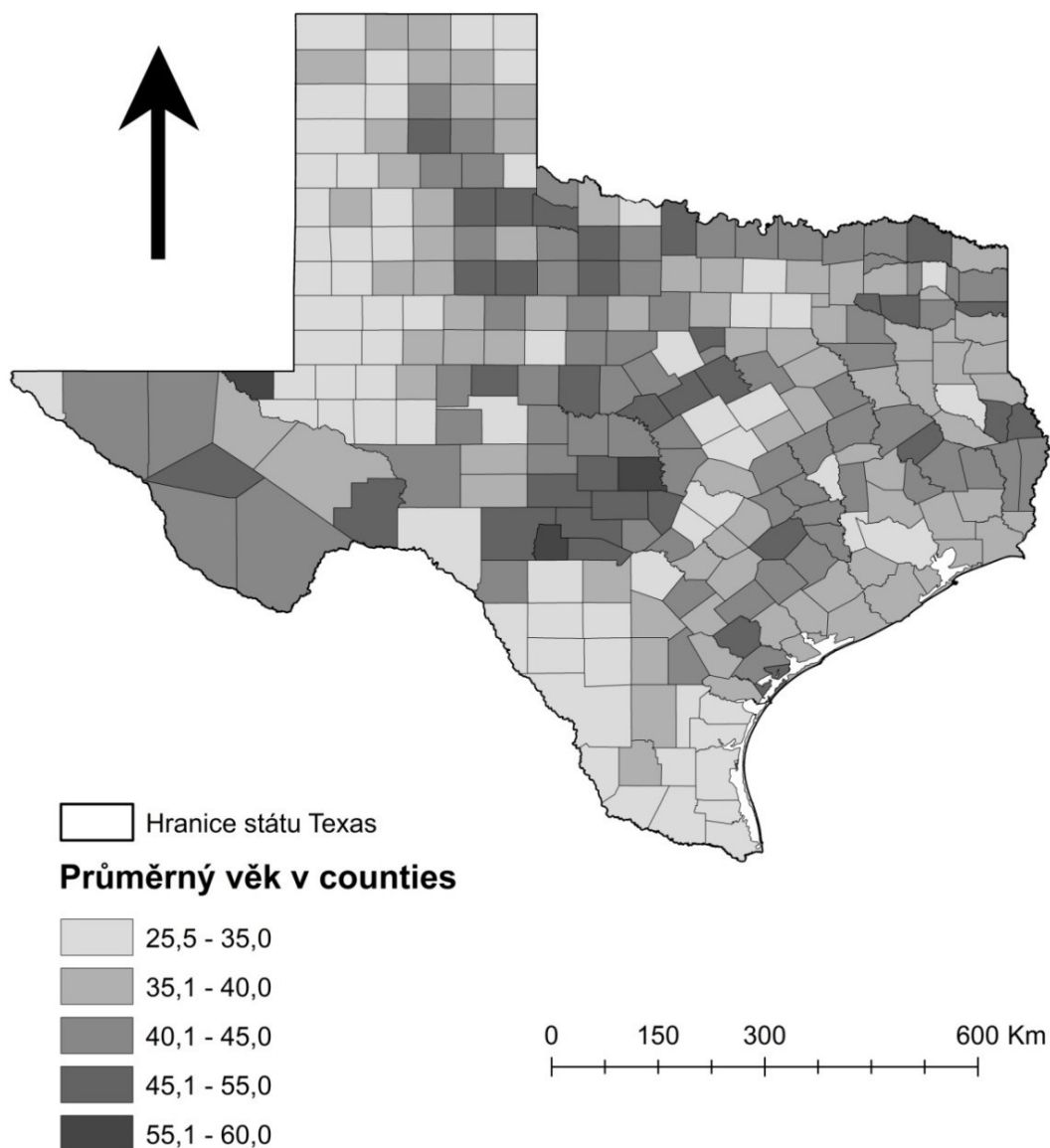
Zdroj: Vlastní zpracování dle Census Bureau

8.2.2 Průměrný věk

Průměrný věk je jedním z důležitých demografických faktorů, který ovlivňuje volbu kandidáta. Nejnižší průměrný věk obyvatel v roce 2016 byl v Brazos county. Průměrný věk v Brazos county činil 25,5 let. Další county s nízkým průměrným věkem byla Kleberg county s průměrným věkem obyvatel 28 let. Naopak nejvyšší průměrný věk v roce 2016 zaznamenala Loving county s 58,2 let. Dále pak Llano county 56,4 let a Real County 55,5 let. Kartogram ukazuje, že v jižní a severozápadní části Texasu žijí obyvatelé v nejnižším průměrném věkem. V jižní části opravdu zvítězila Clintonová,

ale není to pravidlem. Naopak severozápad, který má také nízký průměrný věk, volil spíše Trumpa.

Obrázek 8 Průměrný věk obyvatel v roce 2016 na úrovni counties

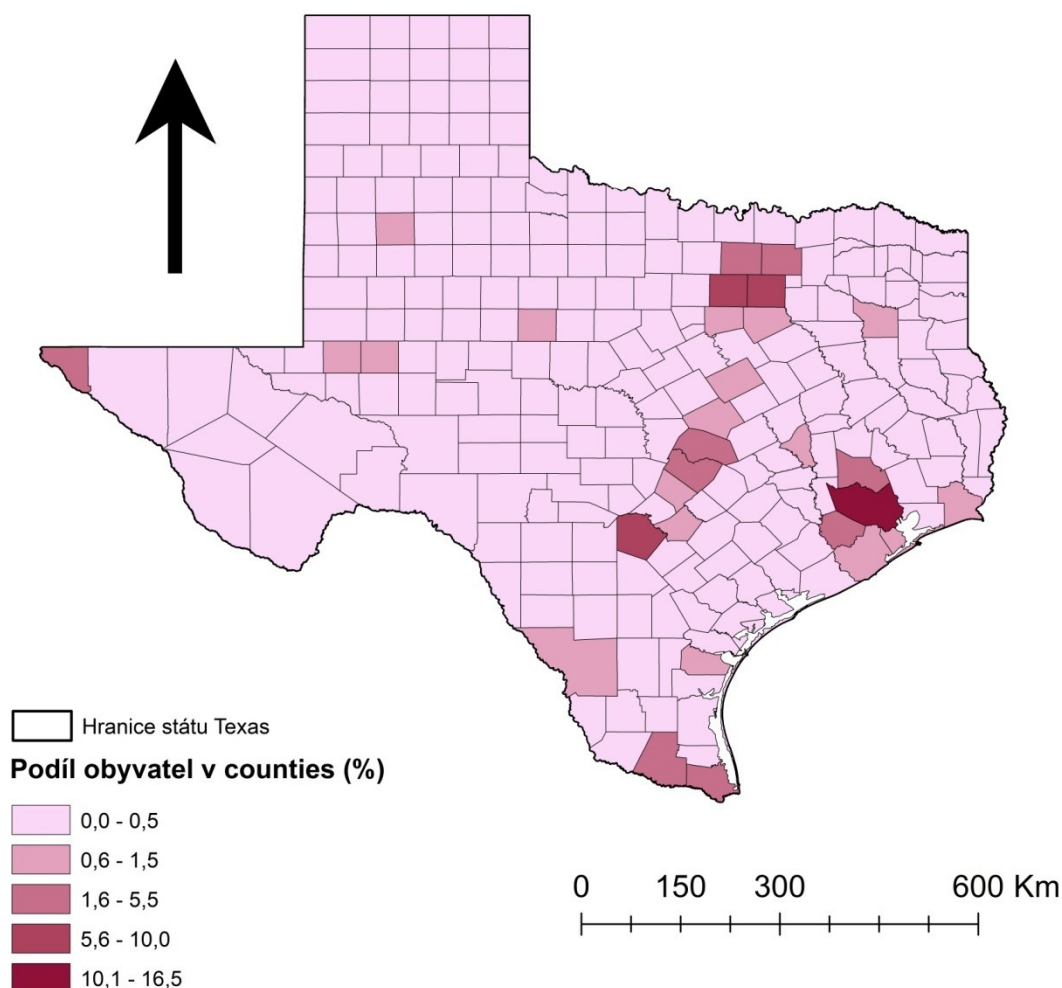

Zdroj: Vlastní zpracování dle Census Bureau

8.2.3 Podíl obyvatel v jednotlivých counties Texasu

Podíl obyvatel samozřejmě také rozhodoval ve volbě prezidenta. Jak bylo patrné již z mapy výherců v jednotlivých counties, Clintonová vyhrála většinu velkých měst v Texasu. I z této mapy je patrné, kde se tato populačně velká města nachází.

Obrázek 9 Podíl obyvatel v roce 2016 na úrovni counties

Zdroj: Vlastní zpracování dle Census Bureau

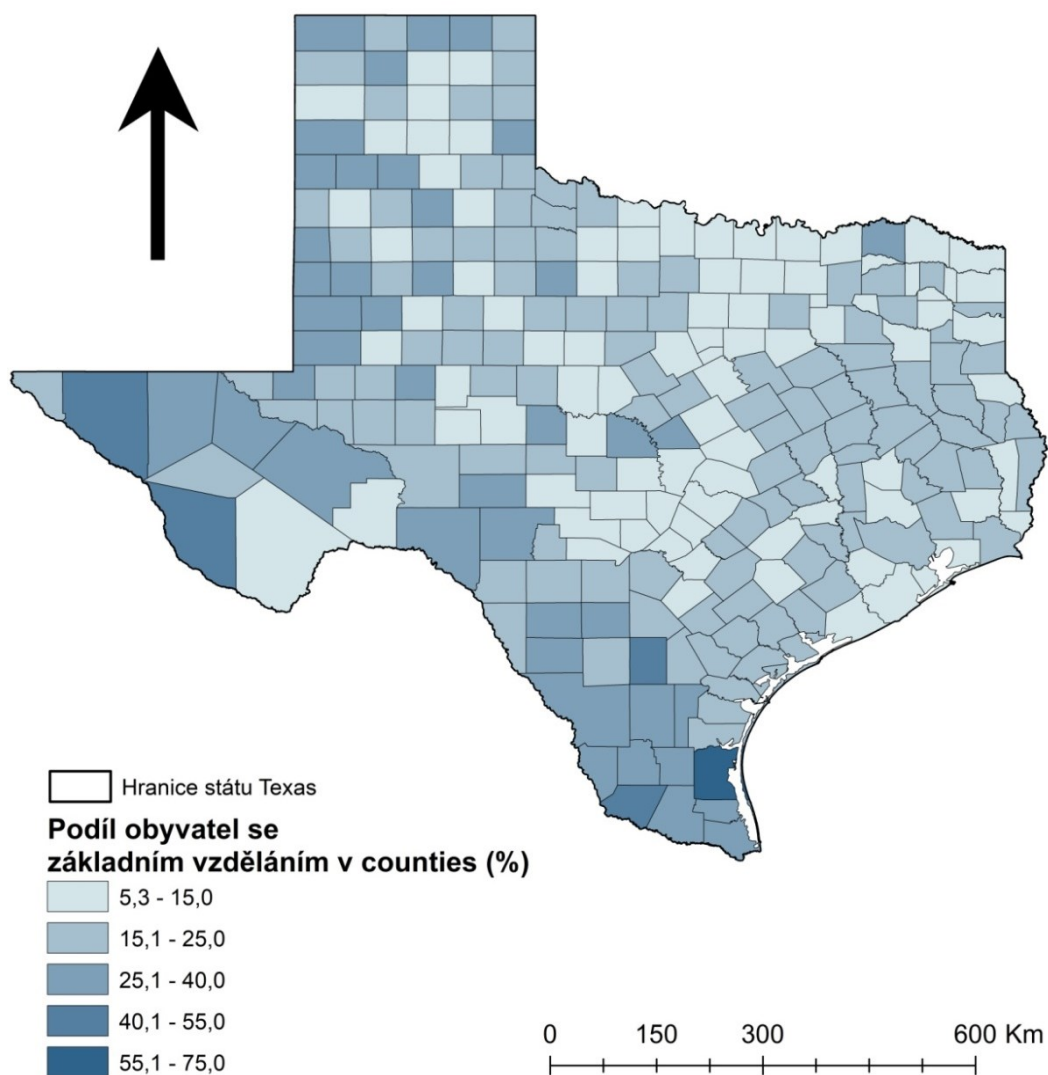
8.3 Nejvyšší dosažené vzdělání

Nejvyšší dosažené vzdělání bylo jedním z hlavních faktorů vítězství Donalda Trumpa v prezidentských volbách 2016. V těchto volbách zvítězil Donald Trump i díky voličům bez vysokoškolského vzdělání.

8.3.1 Základní vzdělání

Kartogram přibližuje, že základní vzdělání je poměrně rovnoměrně rozděleno. Pouze jedna county dosahuje hodnoty mezi 55,1 % a 75 % a to Kenedy county, kde podíl obyvatel se základním vzděláním dosahuje (73,6 %), kde i Clintonová zvítězila. Nejvíce patrná kategorie je 25,1 % až 40 %.

Obrázek 10 Podíl obyvatel se základním vzděláním mezi lety 2015-2019 na úrovni counties

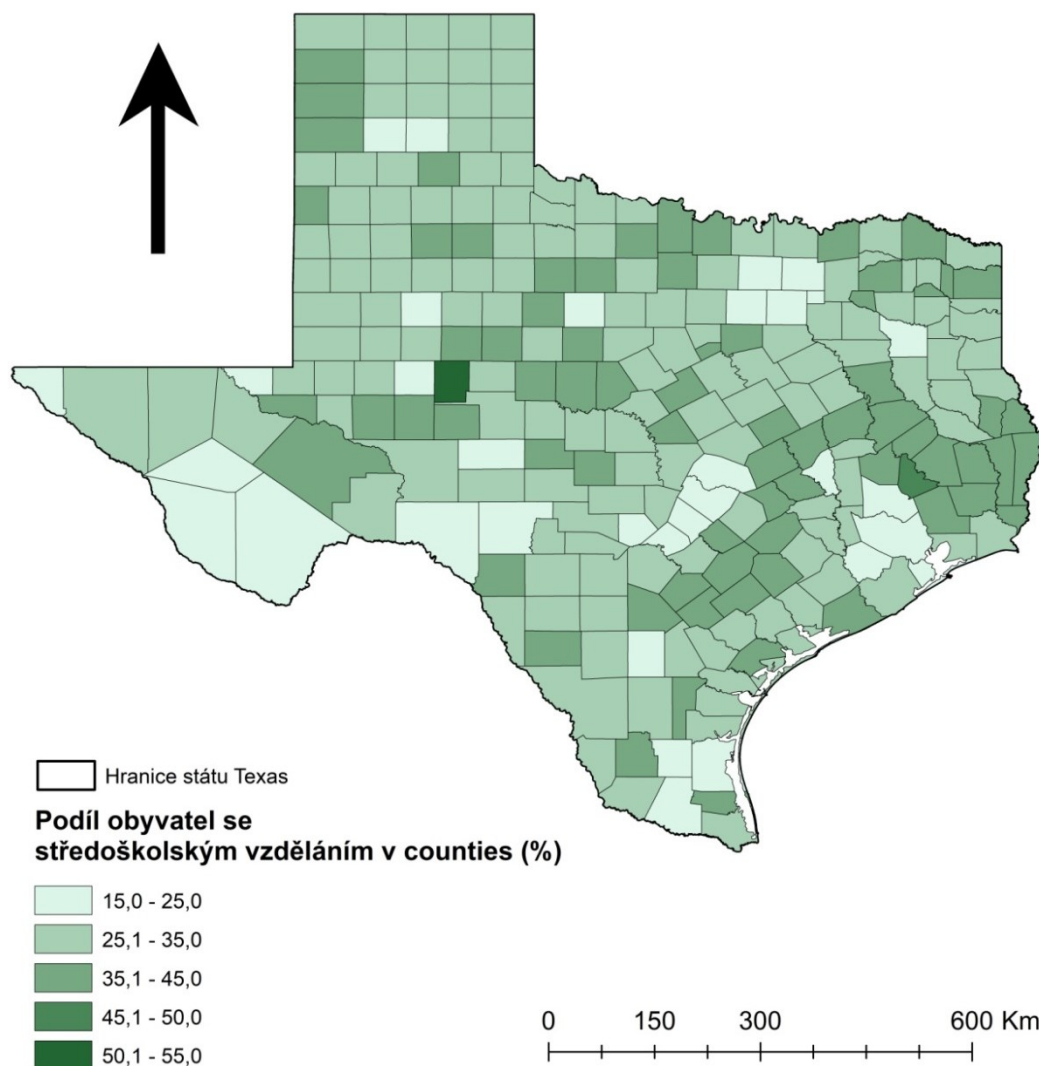
Zdroj: Vlastní zpracování dle U. S, Department of agriculture

8.3.2 Středoškolské vzdělání

Skupina osob se středoškolským vzděláním velmi ovlivnila volby v roce 2016. Jak již bylo zjištěno, obyvatelé bez vysokoškolského vzdělání ve velké míře volili Donalda Trumpa. Důvodů může být několik, ale za jeden z hlavních považují Trumpův příslib na návrat pracovních míst, který právě mohl zapůsobit na tuto sociální třídu. Podíl středoškolského vzdělání je opět poměrně rovnoměrně rozprostřen po celém státu. Jednou county ale převyšuje svým podílem středoškolsky vzdělaných, a to Sterling

county s podílem (52 %). Sterling county se jako jediná v kategorii mezi 50,1% do 55%. Velká část státu se nachází v kategorii od 25,1% do 35%. Právě v těchto counties Clintonová ztrácela voliče a její volební podpora zde byla velmi malá.

Obrázek 11 Podíl obyvatel se středoškolským vzděláním mezi lety 2015-2019 na úrovni counties

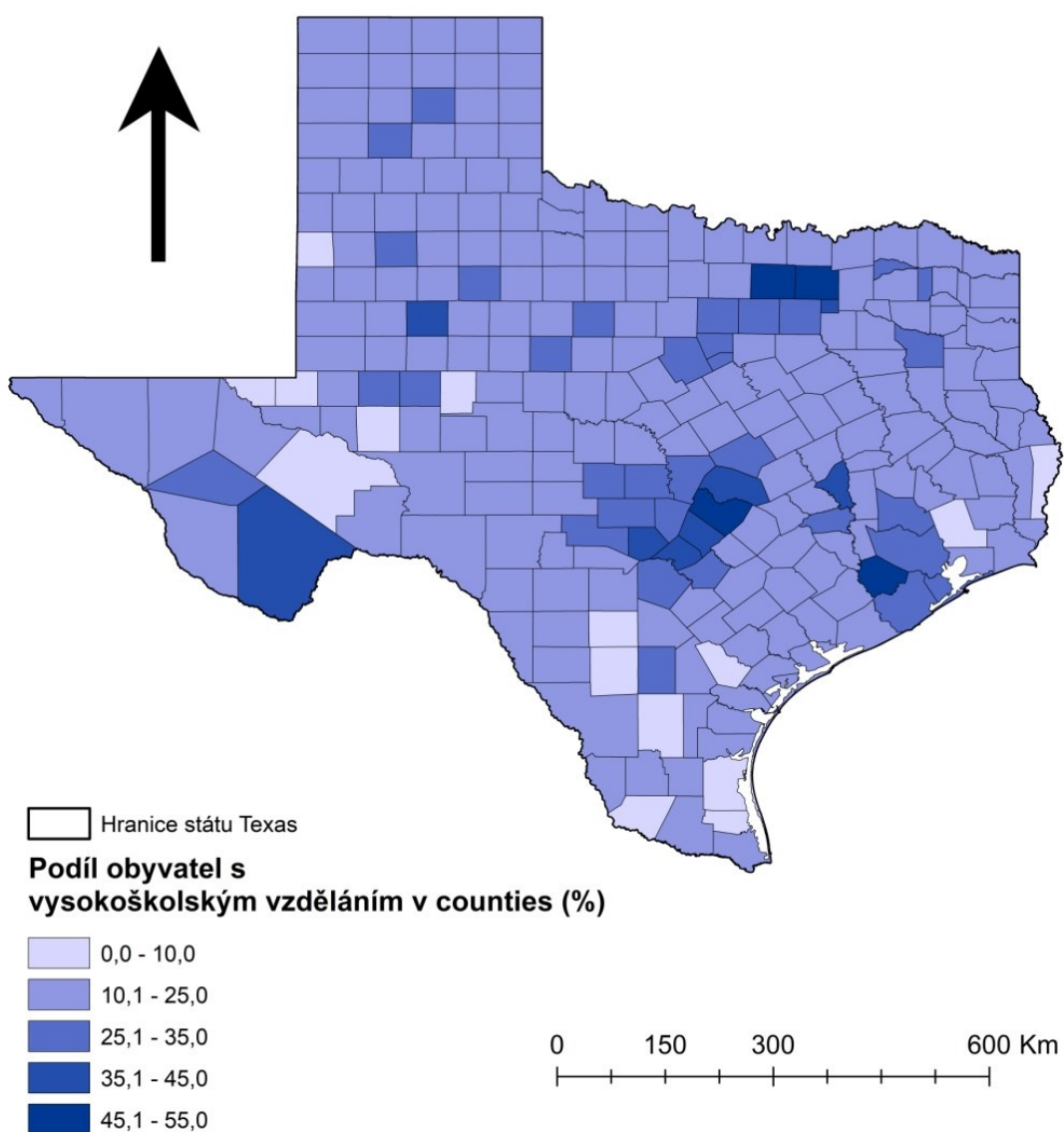
Zdroj: Vlastní zpracování dle U. S, Department of agriculture

8.3.3 Vysokoškolské vzdělání

Většina státu se pohybuje, co se týče vysokoškolsky vzdělaných obyvatel, v rozmezí od 10,1 % do 25 %. Větší míru vysokoškolsky vzdělaných zaznamenala větší města, kde se nachází i jednotlivé univerzity, jako například Houston či Austin, kde Clintonová vyhrála. Největší podíl obyvatel s vysokoškolským vzděláním má Colin county s (52,3 %) a Travis county s (50 %). Zajímavé zjištění je, že ačkoliv Clintonovou volili především občané s vysokoškolským vzděláním, její podpora v county s nejvyšším

podílem vysokoškolsky vzdělaných byla pouze (38,9 %). Naopak nejnižší podíl vysokoškolsky vzdělaných obyvatel má Loving county, kde nebylo v roce 2016 ani (1 %) vysokoškolsky vzdělaných obyvatel a Kenedy county kde bylo pouze (1 %) vysokoškolsky vzdělaných obyvatel a Clintonová zde získala nadprůměrný počet (53 %) hlasů.

Obrázek 12 Podíl obyvatel s vysokoškolským vzděláním mezi lety 2015-2019 na úrovni counties

Zdroj: Vlastní zpracování dle U. S, Department of agriculture

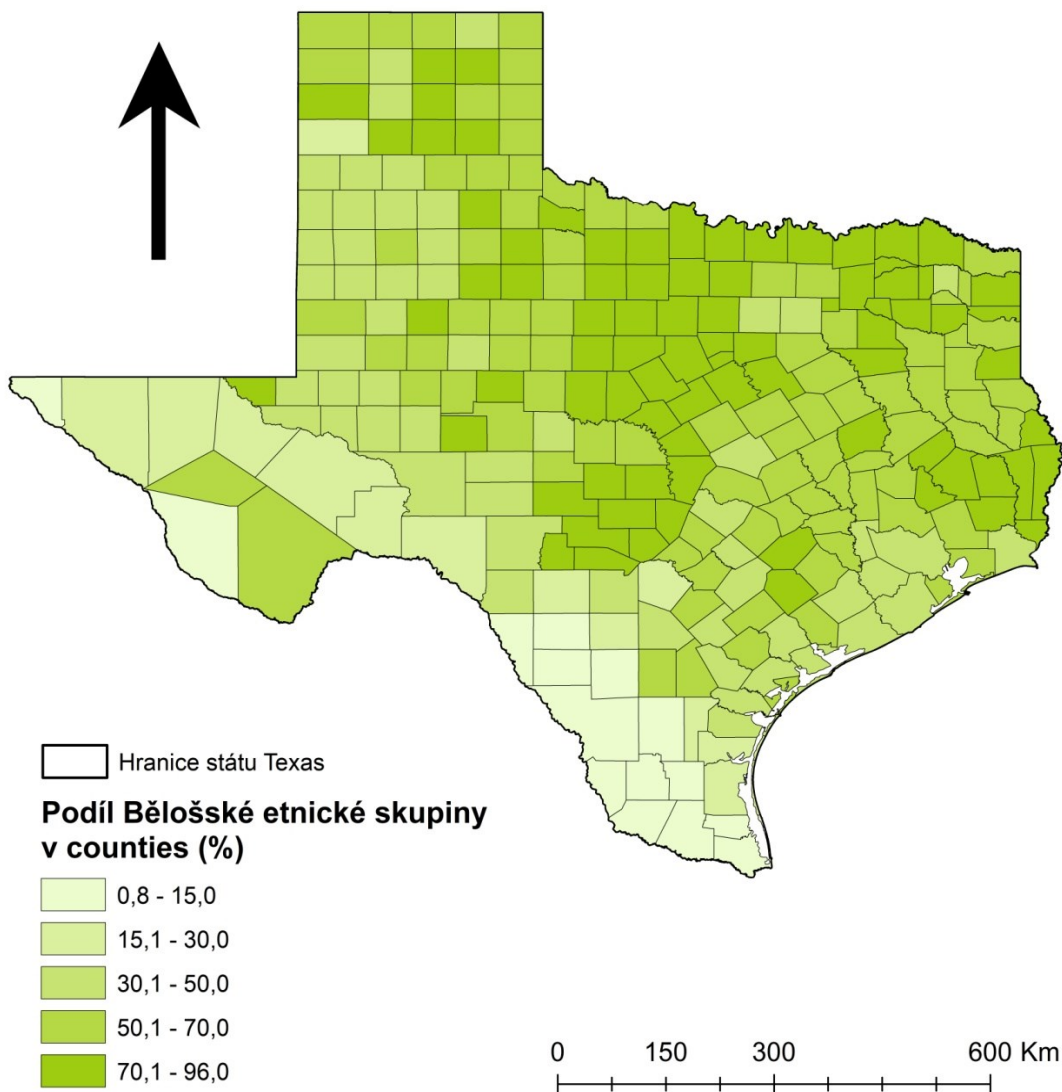
8.4 Etnické faktory

Tato kapitola je věnována etnickému složení obyvatel v jednotlivých counties Texasu. Pro toto zkoumání autorka vybrala tyto etnické skupiny: běloši, Afroameričané a černoši, Hispánci, Asiaté, původní obyvatelé Havaje a původní Američané.

8.4.1 Podíl bělochů

Tato etnická skupina, jak i ukazuje obrázek č. 14, je hojně zastoupená na celém území státu Texas. Vzhledem k poloze státu a její těsné blízkosti s Mexikem, je patrný úbytek bělošské etnické skupiny směrem právě k Mexické hranici. V této oblasti se podíl bělochů pohybuje v rozmezí (0,8 % - 15 %) a naopak směrem dál od hranice se podíl bělochů zvyšuje (50,1 % -70 % a 70,1 % - 96 %) je zde naprosto běžné. Nejvyšší podíl bělošské etnické skupiny byl v roce 2016 zaznamenán v Roberst county s celkovým podílem (96 %), dále Borden county (94 %) či Clay county (91 %). Státy s takto nadprůměrným zastoupením bělošské etnické skupiny volily spíše republikánského kandidáta Donalda Trumpa. Naopak nejmenší podíl bělošské etnické skupiny byl v roce 2016 ve Starr county (0,76 %), Maverick county (2,8 %), Webb county (3,5 %) nebo Brooks county (5,3 %). Všechny tyto counties s nízkým počtem bělošské etnické skupiny hojně volily právě demokratickou kandidátku Hillary Clintonovou.

Obrázek 13 Podíl bělošské etnické skupiny v roce 2016 na úrovni counties

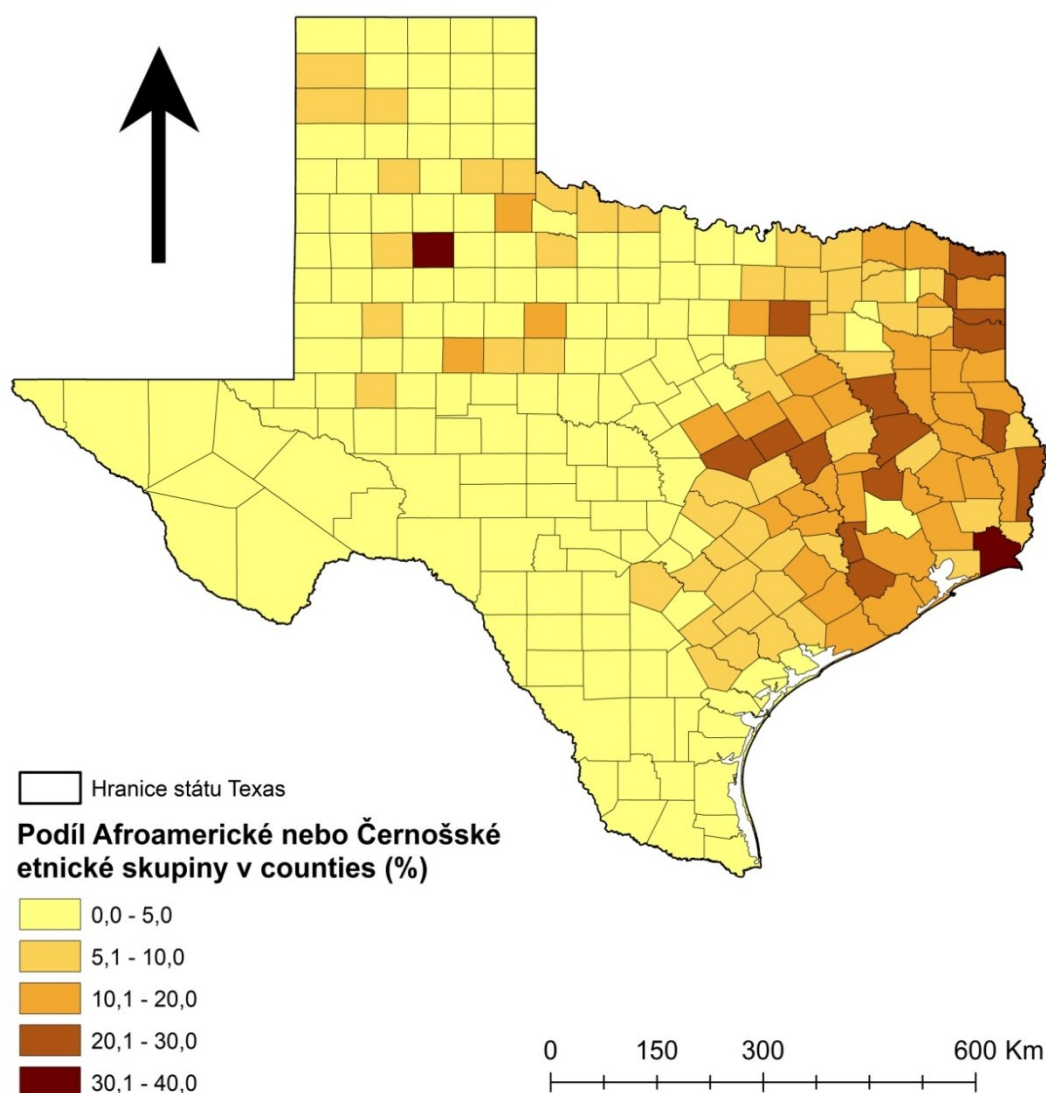
Zdroj: Vlastní zpracování dle Census Bureau

8.4.2 Podíl afroamerické a černošské populace

Z obrázku č. 15. je patrné, že černošská a afroamerická etnická skupina je rozšířena spíše ve velkých městech a jejich blízkém okolí. Jinak ve většině counties se pohybuje podíl této etnické skupiny v rozmezí 0 % - 5 %, a to zejména na západě a jihozápadě státu. Největší podíl této etnické skupiny v roce 2016 byl zaznamenán v Crosby county (39, 8%) a Jefferson county (33, 6%). Tyto dvě zmíněné counties jsou jako jediné v kategorii 30,1 %-40 %. Naopak některé counties nezaznamenaly v roce 2016 jediného příslušníka této etnické skupiny. Jedná se o Kenedy county, King county, Loving county, McMullen county, Irion county, Glasscock county, Jim Hogg county,

Presidio county, Yoakum county, Roberst county a Borden county. Ani u jedné kategorie, tedy velký a malý podíl, této etnické populace se nedá jasně definovat, zda spíše volili Clintonovou či Trumpa. Například Kenedy county s nulový podílem této etnické skupiny dal (53,2 %) hlasů Clintonové, ale King county taktéž s nulovým podílem dal pouze (3,1 %) hlasů Clintonové.

Obrázek 14 Podíl etnické skupiny afroameričané a černoši v roce 2016 na úrovni counties

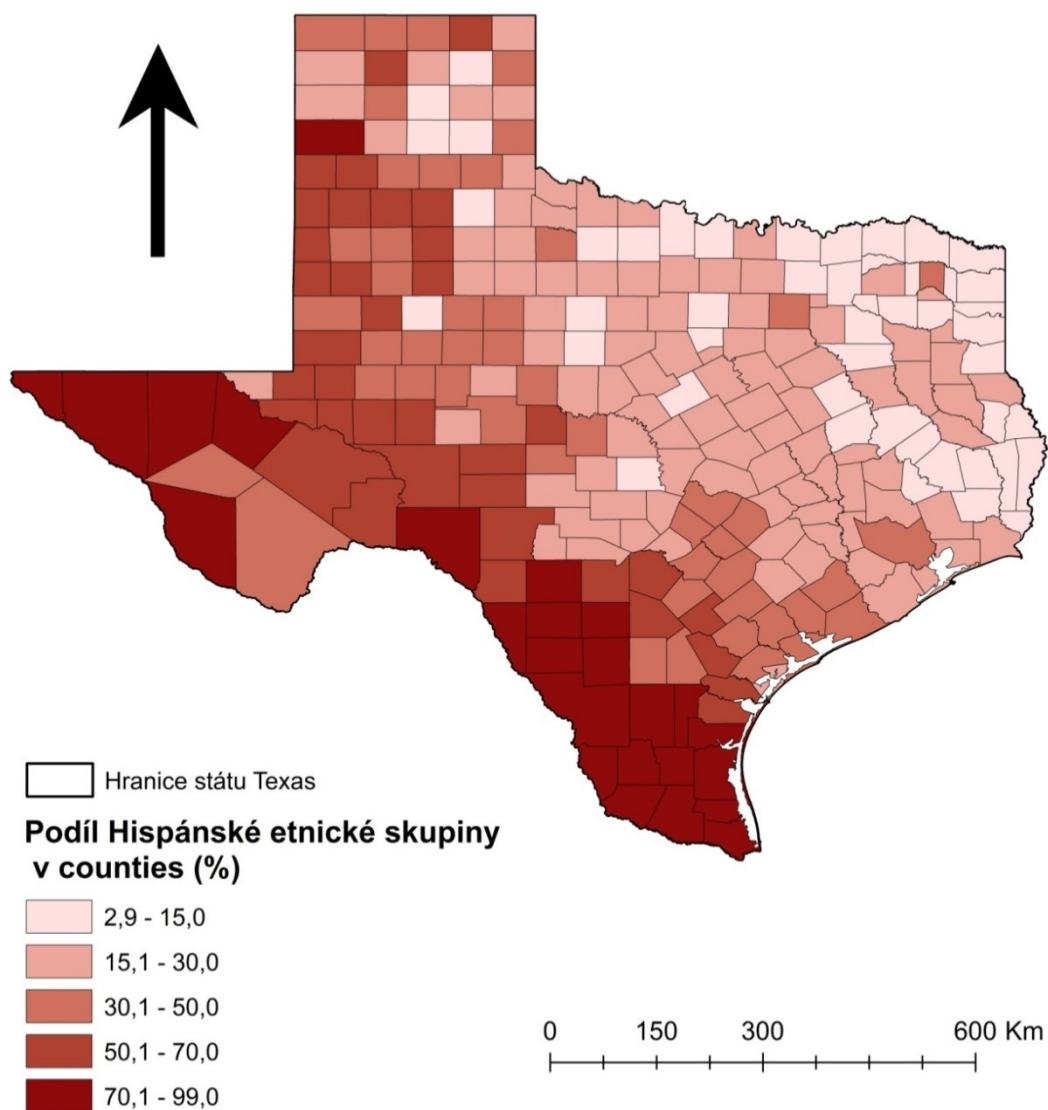
Zdroj: Vlastní zpracování dle Census Bureau

8.4.3 Podíl Hispánské populace

Jak již bylo výše zmíněno, vliv na etnické rozložení obyvatel v Texasu má blízkost hranice s Mexikem. Tudíž se dá předpokládat, že zastoupení této etnické skupiny bude

velké, především v jižní části státu. Čím více se hranice vzdaluje, tím menší je podíl této etnické skupiny. Největší podíl má tato etnická skupina na jihu země, kde se její podíl pohybuje mezi 70,1% - 90%. Největší podíl této etnické skupiny byl v roce 2016 zaznamenán v Starr county (98,9 %) dále ve Webb county (95,5 %), Maverick county (94,5 %), Brooks county (94,5%) či Zapata county (94,1 %). V těchto countiess velkým podílem této etnické skupiny byla volena hlavně Clintonová. Dle mého názoru je to díky výrokům Donalda Trumpa o vyhoštění této etnické skupiny. Donald Trump označil tuto etnickou skupinu jako problém celé Ameriky, proto také tato skupina volila Clintonovou. Naopak nejmenší podíl této skupiny byl v roce 2016 v Roberts county (2,9 %), Newton county (3,4 %) nebo Marion county (3,8 %). V těchto counties se naopak Clintonová volila úplně minimálně.

Obrázek 15 Podíl etnické skupiny Hispánci v roce 2016 na úrovni counties

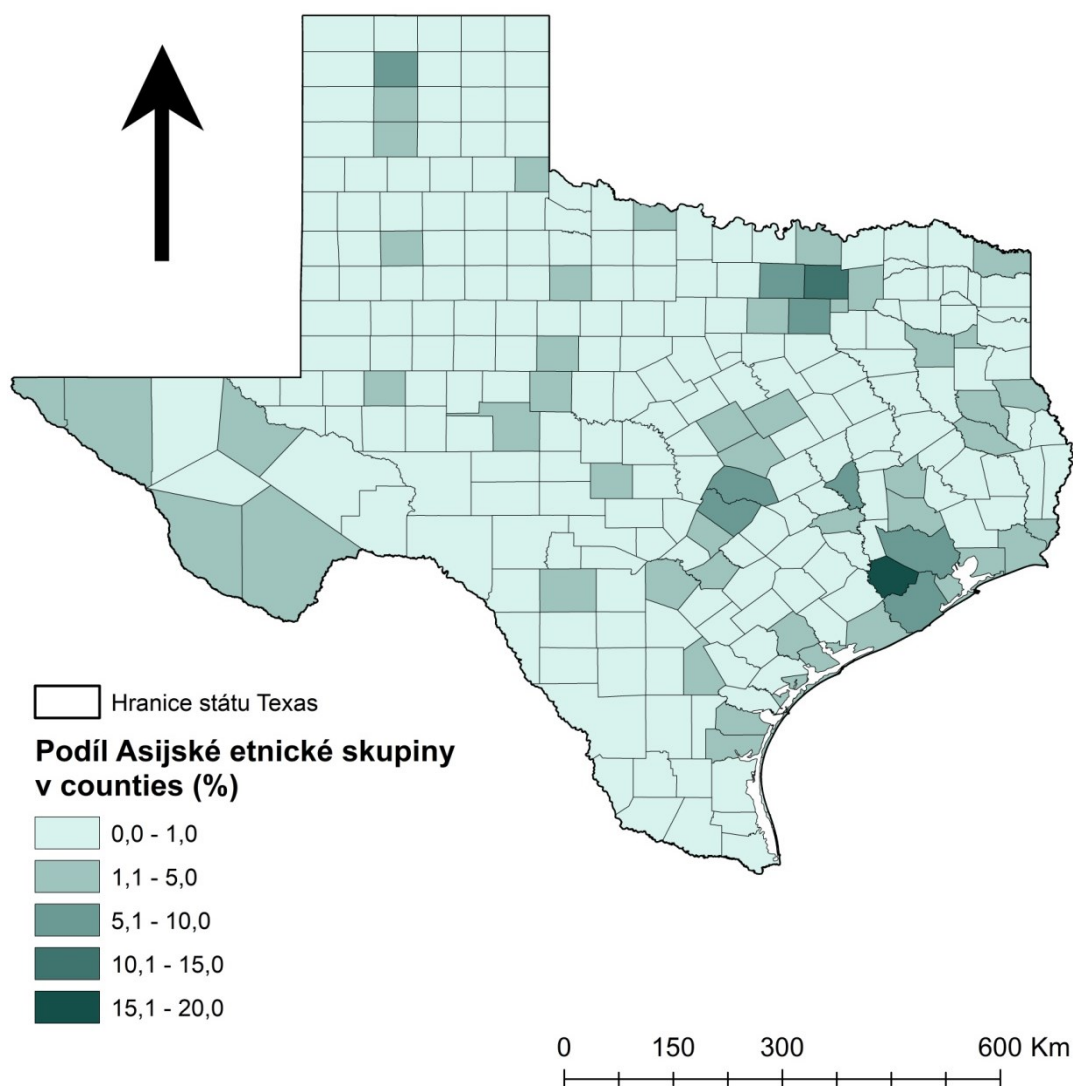

Zdroj: Vlastní zpracování dle Census Bureau

8.4.4 Podíl Asiatů

Podíl Asijské etnické skupiny je z obrázku č. 17 patrný převážně ve velkých městech. Jinak se podíl této etnické skupiny převážně pohybuje v intervalu 0 % - 1 %. Největší podíl této skupiny byl v roce 2016 zaznamenán ve Fort Bend county (18,7 %), které se nachází v těsné blízkosti města Houston, ve kterém je etnické složení velmi rozmanité. V této county dostala Hillary Clintonová (51,4 %) hlasů. Naopak nejmenší podíl této etnické skupiny byl zaznamenán hned v několika counties. Nulový podíl Asijské etnické skupiny byl zaznamenán hned ve 34 counties.

Obrázek 16 Podíl etnické skupiny Asiáté v roce 2016 na úrovni counties

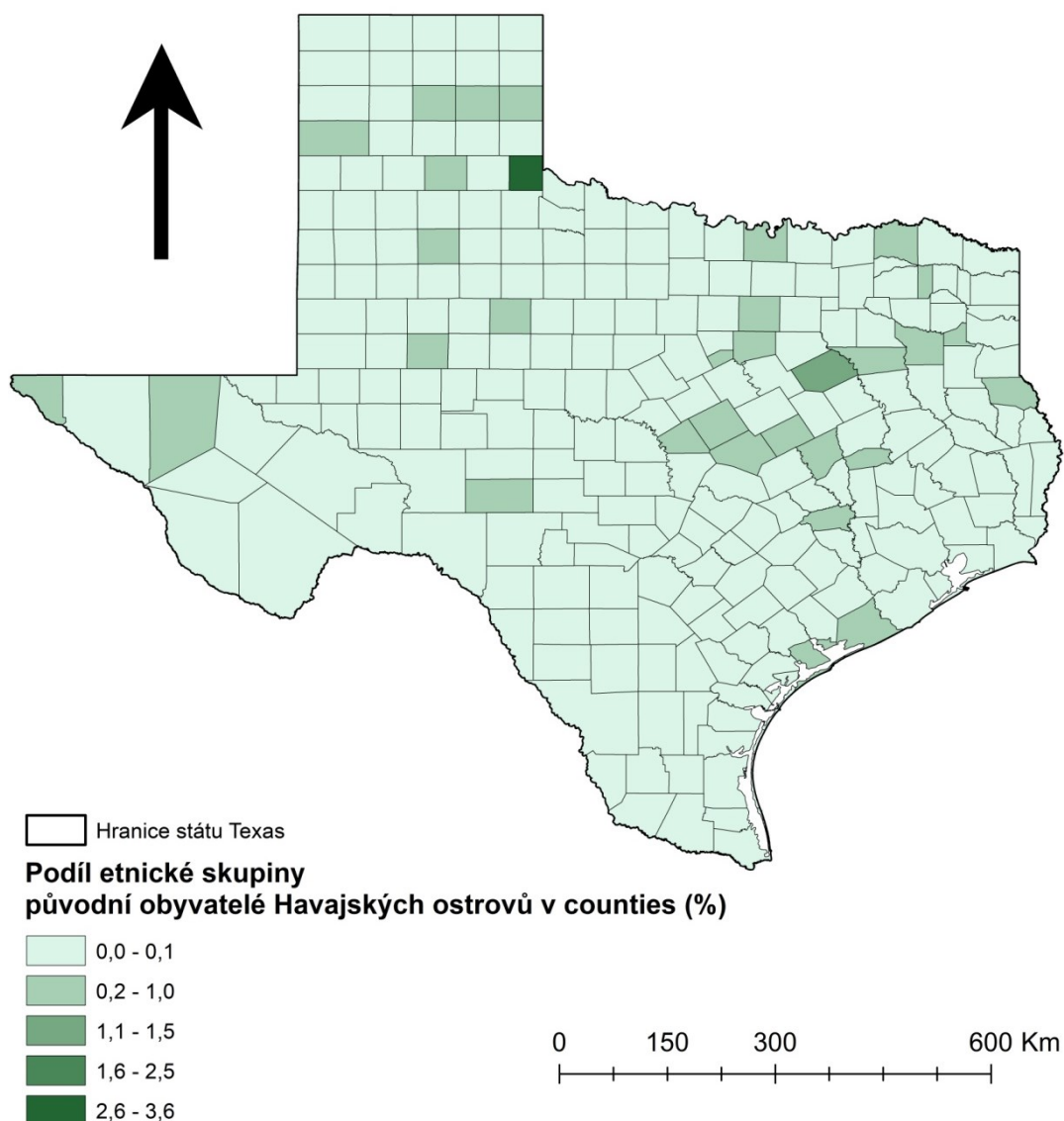

Zdroj: Vlastní zpracování dle Census Bureau

8.4.5 Podíl původních obyvatel Havaje

Tato etnická skupina je obecně v Texaských counties zastoupena naprosto minimálně. V naprosté většině counties je podíl této etnické skupiny rozmezí 0% - 0,1%. Největší podíl má tato skupina v Childress county (3,5 %) a Navarro county (1,1 %). Naopak zbytek counties má podíl naprosto minimální.

Obrázek 17 Podíl etnické skupiny původní obyvatelé Havaje v roce 2016 na úrovni counties

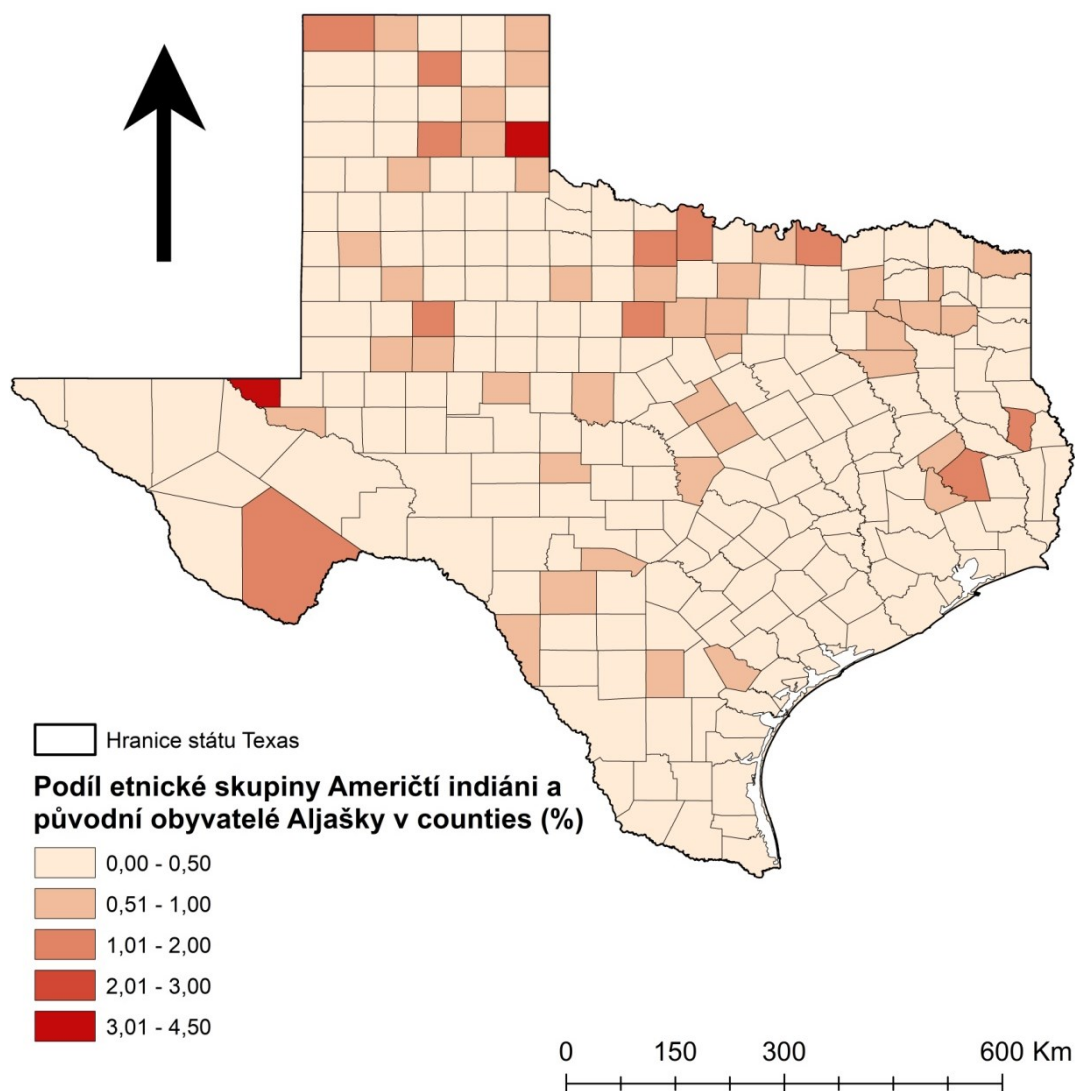

Zdroj: Vlastní zpracování dle Census Bureau

8.4.6 Podíl původních Američanů

Tato etnická skupina má v counties, stejně jako ta předchozí, poměrně malé zastoupení. Pouze dvě counties se nachází v rozhraní 3,01 % - 4,5 %. Největší podíl této etnické skupiny byl zaznamenán v roce 2016 v Cllingsworth county (4,4 %) a Loving county (3,9 %)

Obrázek 18 Podíl etnické skupiny Američtí Indiáni a původní obyvatelé Aljašky v roce 2016 na úrovni counties

Zdroj: Vlastní zpracování dle Census Bureau

9 Korelační analýza

Tato kapitola zkoumá vztahy faktorů, které ovlivnily volby a volební podporu Hillary Clintonové. Tyto faktory jsou stejné jako v předchozích kartogramech. Tímto vztahem se zabývá Tabulka 1, která uvádí jednotlivé hodnoty korelace.

Tabulka 1 Zkoumané faktory dle Pearsonova korelačního koeficientu

Faktory ovlivňující volbu	Volební podpora Clintonové
Chudoba	0,461
Nezaměstnanost	0,448
Průměrný roční příjem	-0,226
Podíl žen	0,064
Podíl mužů	-0,064
Průměrný věk	-0,454
Podíl obyvatel	0,346
Podíl obyvatel se základním vzděláním	0,381
Podíl obyvatel se středoškolským vzděláním	-0,275
Podíl obyvatel s vysokoškolským vzděláním	-0,358
Podíl etnické skupiny běloši	-0,797
Podíl etnické skupiny afroameričané a černoši	0,066
Podíl etnické skupiny Hispánci	0,698
Podíl etnické skupiny Asiaté	0,272
Podíl etnické skupiny původní obyvatelé Havaje	-0,038
Podíl etnické skupiny Američtí Indiáni a původní obyvatelé Aljašky	-0,214

Zdroj: Vlastní zpracování dle Census Bureau a U. S, Department of agriculture

Dle tabulky č. 1 můžeme pozorovat největší korelaci mezi counties v Texasu a podporu Hillary Clintonové u faktoru etnické skupiny Hispánci. Hodnota 0,698 je nejvyšší kladnou korelací, kterou můžeme pozorovat, a jedná se tedy o silnou korelaci. Hispánci ve státě Texas ve velké míře podporovali právě Hillary Clintonovou a s rostoucím podílem této etnické skupiny rostla i podpora Clintonové. Tento fakt můžeme odůvodnit výroky Donalda Trumpa o stavbě zdi mezi USA a Mexikem a také svádění veškerých problémů USA právě na tuto etnickou skupinu. Druhou nejvyšší mírou korelace je ekonomický faktor, respektive faktor chudoby. Tento výsledek byl již patrný v předchozích zkoumáních. Korelace mezi chudobou a podporou Clintonové dosahuje hodnoty 0,461, tedy střední míry korelace. Voliči Clintonové, kteří v roce 2016 spadali do skupiny obyvatel pod hranicí chudoby, volili Clintonovou a mohli v ní vidět změnu a pomoc, kterou v té době potřebovali.

Z výsledků je tedy patrné, že čím větší podíl obyvatel Texasu pod hranicí chudoby, tím rostla podpora Clintonové. S tím to faktorem souvisí i následující ekonomický faktor, kterým je nezaměstnanost. Nezaměstnanost dosáhla v Texasu velmi podobné hodnoty jako chudoba, 0,448 a jedná se taktéž o střední míru korelace. Nezaměstnanost jde ruku v ruce s chudobou, a tak se tento výsledek dal předpokládat, ačkoliv výsledek korelace v nezaměstnanosti je o 0,013 menší.

Další faktor je demografický a jedná se o korelaci mezi podílem obyvatel se základním vzděláním a podporou Clintonové. Korelace u tohoto faktoru dosáhla hodnoty 0,381 a jedná se tedy o slabou korelaci. Ačkoliv Trump ve své předvolební kampani sliboval návrat pracovních míst, spíše těch v manuálním sektoru, nacházíme v tomto faktoru kladnou korelaci. Posledním kladným výsledkem, který by zde autorka ráda zmínila, je korelace faktoru podílu počtu obyvatel. Tato korelace dosáhla hodnoty 0,346, jedná se o slabou korelaci. V tomto případě counties s vyšším podílem obyvatel spíše sympatizovali právě s demokratickou kandidátkou Clintonovou.

Naopak zajímavé jsou výsledky mezi faktory se zápornou korelací. Největší hodnoty záporné korelace dosáhl z etnických faktorů podíl etnické skupiny běloši. Zde je hodnota korelace -0,797, tedy velmi silná korelace. Tato hodnota ukazuje, že čím větší je podíl etnické skupiny běloši, tím byla menší podpora pro demokratickou kandidátku Hillary Clintonovou.

Dalším faktorem, tentokrát demografickým je průměrný věk obyvatel. Hodnota korelace v tomto faktoru dosáhla $-0,454$, jedná o faktor se střední mírou záporné korelace. Tedy čím vyšší průměrný věk obyvatel, tím spíše je pozorována menší podpora Clintonové.

Dalším demografickým faktorem, který má zápornou hodnotu korelace je podíl obyvatel s vysokoškolským vzděláním. Hodnota tohoto faktoru dosáhla $-0,358$, jedná se o slabou korelaci. Counties s vyšším podílem právě vysokoškolsky vzdělaných obyvatel se spíše odvrátily od Clintonové a volily jiné kandidáty. S tímto je spojen i poslední faktor, který by autorka chtěla zmínit, a to korelaci demografického faktoru, podíl obyvatel se středoškolským vzděláním. V tomto faktoru dosáhla hodnota korelace $-0,275$, a jak již bylo dříve zjištěno, právě tito voliči dávali přednost Donaldu Trumpovi.

10 Výsledky dotazníkového šetření

Vzhledem ke geografické vzdálenosti mezi Texasem a Českou republikou, tedy autorkou, jako tazatelem, a respondenty, bylo toto dotazníkové šetření sdíleno primárně pomocí sociálních sítí. Respondenti nebyli přímo vybíráni, jednalo se o příbuzné a kamarády autorčiných známých, kteří žijí v Texasu. Dotazník byl šířen metodou sněhové koule od 26. 3. 2021 do 26. 4. 2021 a vyplnilo ho 54 respondentů. Dotazníkové šetření bylo zaměřeno právě na prezidentské volby v roce 2016.

10.1 Demografická část dotazníku

Pro lepší přehlednost autorka výsledky dotazníku rozdělila do několika částí. První, tedy demografická část, se věnuje místu bydliště respondentů, pohlaví, věkové skupina, etnicitě, nejvyššímu dosaženému vzdělání a státní příslušnosti.

Ve které county Texasu žijete?

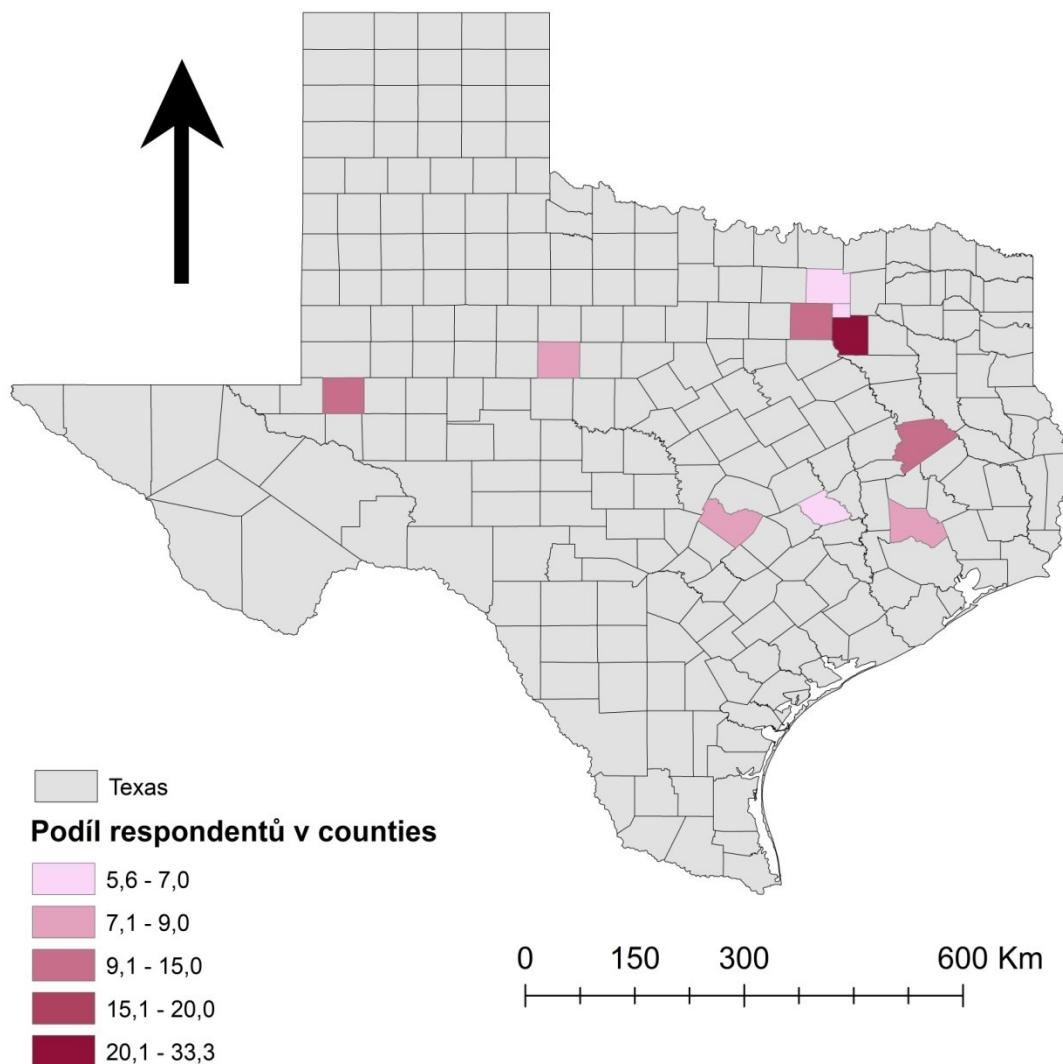
Prvním kritériem v dotazníku bylo bydliště respondentů dle jednotlivých counties. Toto kritérium je zaznamenáno v Tabulce 1. Nejvíce respondentů (18) se nachází v Kaufman county, které se nachází v těsné blízkosti s Dallas county, kde se nachází i jedno z největších měst Dallas. Dále následuje právě Dallas county s pěti respondenty, Ector county, taktéž s pěti respondenty a Houston county také s pěti respondenty. Naopak nejméně respondentů se nachází v Bursleson county, Colin a Rockwall county, ve kterých se shodně nacházeli tři respondenti

Tabulka 2 Bydliště respondentů

County	Počet respondentů	Procentuální zastoupení
Burleson	3	5,6 %
Colin	3	5,6 %
Dallas	5	9,3 %
Ector	5	9,3 %
Houston	5	9,3 %
Kaufman	18	33,3 %
Montgomery	4	7,4 %
Rockwall	3	5,6 %
Taylor	4	7,4 %
Travis	4	7,4 %

Zdroj: Vlastní šetření, 2021

Obrázek 19 Podíl respondentů v counties

Zdroj: Vlastní šetření, 2021

Jaké je Vaše pohlaví?

Druhým demografickým kritériem dotazníku bylo pohlaví respondentů, které ukazuje tabulka č. 2. Dotazníku se zúčastnilo více žen než mužů, respektive 27 žen a 25 mužů. Dva respondenti se rozhodli své pohlaví neurčit.

Tabulka 3 Pohlaví respondentů

Pohlaví respondentů	Počet respondentů	Procentuální zastoupení
Muž	25	46,3 %
Žena	27	50 %
Neurčeno	2	3,7 %

Zdroj: Vlastní šetření, 2021

Do jaké věkové skupiny spadáte?

Třetím demografickým kritériem dotazníku byl věk respondentů, respektive jejich věková skupina, kterou ukazuje tabulka č. 3. Věkové složení respondentů bylo poměrně rovnoměrně rozloženo. Nejvíce respondentů se nachází ve věkové kategorii 24–29 let a 48–53 let. Naopak žádný respondent nespadal do věkové kategorie 18–23 let.

Tabulka 4 Věk respondentů

Věková skupina	Počet respondentů	Procentuální zastoupení
18 – 23	0	0 %
24 – 29	10	18,5 %
30 – 35	6	11,1 %
36 – 41	6	11,1 %
42 – 47	5	9,3 %
48 – 53	8	14,8 %
54 - 59	6	11,1 %
60 – 65	6	11,1 %
65 a více	7	13 %

Zdroj: Vlastní šetření, 2021

Jaké jste etnické příslušnosti?

Čtvrtým demografickým kritériem byla příslušnost respondentů k etnické skupině. Největší zastoupení v dotazníkovém šetření mají běloši s 92,6 %. Dále se v dotazníkovém šetření objevily pouze dvě etnické skupiny, tři respondenti patří do etnické skupiny *Mixed* a jeden respondent do etnické skupiny původní obyvatelé Ameriky. V tomto ohledu je tedy nutné vnímat výsledky dotazníkového šetření jako reprezentativní pouze pro jednu etnickou skupinu v Texasu, nikoliv pro celou populaci státu.

Tabulka 5 Etnické složení respondentů

Etnická skupina	Počet respondentů	Procentuální zastoupení
běloši	50	92,6 %
<i>Mixed</i>	3	5,5 %
Původní obyvatelé Ameriky	1	1,9 %

Zdroj: Vlastní šetření, 2021

Jaké je vaše nejvyšší dosažené vzdělání?

Pátým demografickým kritériem bylo nejvyšší dosažené vzdělání respondentů. Toto kritérium výrazně ovlivnilo volbu prezidenta v roce 2016. Nejvíce respondentů tohoto dotazníku má nejvyšší dosažené vzdělání vysokoškolské, 55,6 %. Podíl vysokoškolsky vzdělaných respondentů byl nadhodnocen oproti ostatním skupinám. Naopak nikdo z respondentů nemá pouze základní vzdělání.

Tabulka 6 Nejvyšší dosažené vzdělání respondentů.

Nejvyšší dosažené vzdělání	Počet respondentů	Procentuální zastoupení
Základní	0	0 %
Střední škola	11	20,4 %
Vyšší odborné	13	24,1 %
Vysokoškolské	30	55,6 %

Zdroj: Vlastní šetření, 2021

Cítíte se být spíše Texasanem nebo Američanem?

Šesté kritérium se respondentů ptalo na jejich národní či regionální je příslušnost. Nejvíce (24), respondentů, se cítí jako Texasan i jako Američan. Dále se ve 12 případech respondenti cítili více jako Američané a dalších 10 respondentů spíše jako Texasané. Nikdo z respondentů se necítil pouze jako Texasan.

Tabulka 7 Identifikace respondentů

Příslušnost	Počet respondentů	Procentuální zastoupení
Texaská	0	0 %
Spíše Texaská	10	18,5 %
Texaská a Americká	24	44,4 %
Spíše Americká	12	22,2 %
Americká	4	7,4 %
Nespecifikováno	4	7,4 %

Zdroj: Vlastní šetření, 2021

10.2 Volby

První otázka dotazníkového šetření zaměřena na americké volby v roce 2016 se respondentů ptala, zda vůbec mohou volit. Pouze jeden respondent z 54 respondentů uvedl, že není způsobilý volit prezidenta.

Můžete volit?

Tabulka 8 Mohou respondenti volit

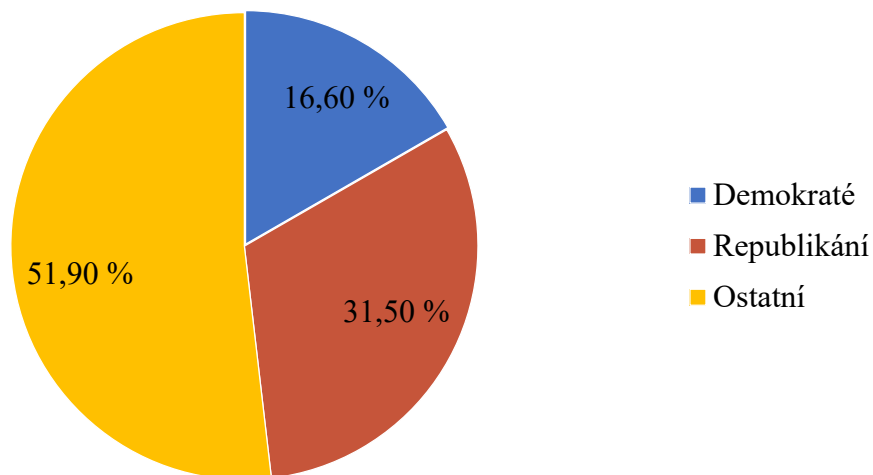
Možnost volit	Počet respondentů	Procentuální zastoupení
Ano	53	98,1 %
Ne	1	1,9 %

Zdroj: Vlastní šetření, 2021

Cítíte se jako republikán nebo jako demokrat?

Druhá otázka zabývající se volbami byla zaměřena na politickou příslušnost respondentů a zabývá se jí obr. č. 19. Zдали se respondenti hlásí k republikánům, demokratům či k jiným politickým uskupením. Nejvíce respondentů odpovědělo, že nesympatizují ani s republikány ani s demokraty a volí spíše jiné politické uskupení. Respektive 51,9 % respondentů se necítí ani jako republikáni ani jako demokrati. Dalších 31,5 % respondentů odpovědělo, že se cítí jako republikáni a pouze 16,6 % respondentů se cítí jako demokraté.

Obrázek 20 Politická příslušnost respondentů

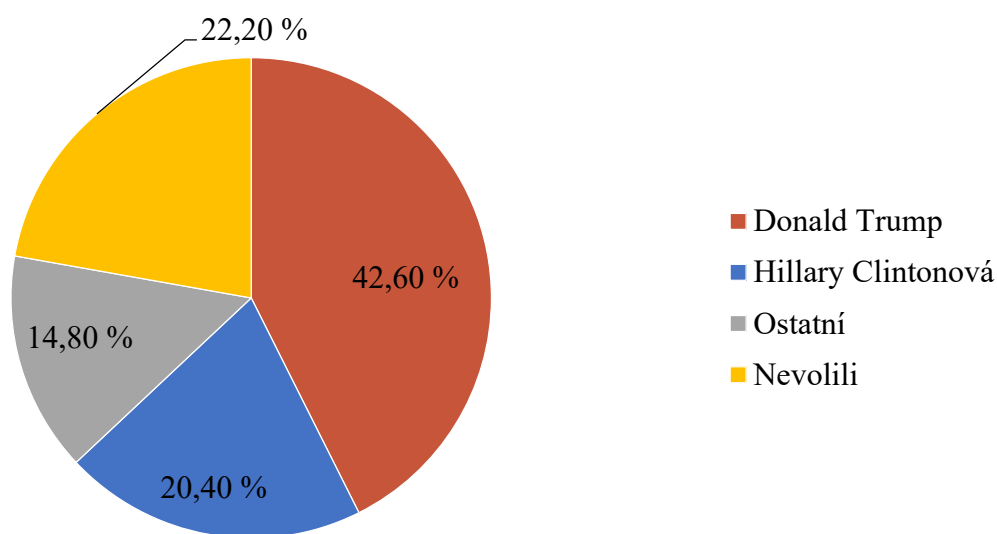

Zdroj: Vlastní šetření, 2021

Pro kterého kandidáta jste volil/a v prezidentských volbách 2016?

Třetí otázka zabývající se volbami byla zaměřena na výběr kandidáta respondenty v roce 2016. Nejvíce respondentů volilo Donalda Trampa (42,6 %). Hillary Clintonovou volilo 20,4 % respondentů a 14,8 % respondentů volilo jiného kandidáta. V dotazníkovém šetření byli i respondenti, kteří se v roce 2016, ačkoliv mohli, nevolili vůbec. Respondentů, kteří nevolili vůbec, bylo celkově v dotazníkovém šetření 22,2 %.

Obrázek 21 Volení kandidáti respondenty

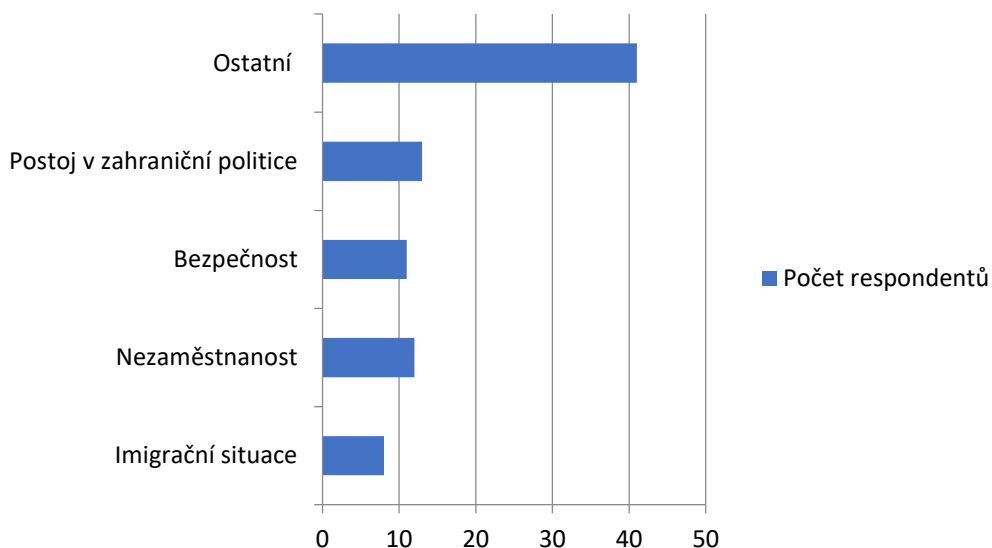

Zdroj: Vlastní šetření, 2021

Které faktory vás ovlivnili k vašemu rozhodnutí?

Poslední, tedy čtvrtá otázka, se zaměřila na faktory, které ovlivnily respondenty při výběru prezidenta. Nejvíce respondentů se rozhodovalo dle jiných faktorů, než nabízel dotazník. Dále se respondenti rozhodovali dle nezaměstnanosti či postoje k zahraniční politice.

Obrázek 22 Faktory, které ovlivnily volbu respondentů

Zdroj: Vlastní šetření, 2021

10.3 Porovnání faktorů s volbou kandidáta

Tabulka č. 9 porovnává nejvyšší dosažené vzdělání respondentek v závislosti na volbě kandidáta v roce 2016. Z tabulky je patrné, že Trump získal největší podporu mezi ženami s vysokoškolským vzděláním. Vysokou podporu získal i mezi respondentkami s vyšším odborným vzděláním. Naopak všechny dotazované ženy, které volily Hillary Clintonovou měly vysokoškolské vzdělání.

Tabulka 9 Nejvyšší dosažené vzdělání žen v porovnání s volbou kandidáta

Nejvyšší dosažené vzdělání	Donald Trump	Hillary Clintonová	Ostatní/Nevolily
Středoškolské	20 %	0 %	16,7%
Vyšší odborné	33,3 %	0 %	0 %
Vysokoškolské	46,7 %	100 %	83,3 %

Zdroj: Vlastní šetření, 2021

Tabulka č. 10 se zabývá opět nejvyšším dosaženým vzděláním v závislosti na volbě prezidenta, ale mužů. Donald Trump získal největší podíl mužů se středoškolským vzděláním. Autorka toto zjištění nebere jako překvapivé, jelikož již bylo potvrzeno v předchozím zkoumání. Naopak Hillary Clintonová získala rovnoměrný podíl mužů se středoškolským vzděláním a vyšším odborným vzděláním. Vysokoškolsky vzdělaní muži z řady respondentů pro Clintonovou nevolili vůbec.

Tabulka 10 Nejvyšší dosažené vzdělání mužů v porovnání s volbou kandidáta

Nejvyšší dosažené vzdělání	Donald Trump	Hillary Clintonová	Ostatní/Nevolili
Středoškolské	62,5 %	50 %	0 %
Vyšší odborné	25 %	50 %	30,8 %
Vysokoškolské	12,5 %	0 %	69,2 %

Zdroj: Vlastní šetření, 2021

Respondenti, kteří se rozhodli své pohlaví nezvolit, mají vysokoškolské vzdělání a k volbám šli, volili Clintonovou.

Tabulka 11 Nejvyšší dosažené vzdělání nezařazeného pohlaví v porovnání s volbou kandidáta

Nejvyšší dosažené vzdělání	Donald Trump	Hillary Clintonová	Ostatní/Nevolili
Středoškolské	0 %	0 %	0 %
Vyšší odborné	0 %	0 %	0 %
Vysokoškolské	0 %	100 %	100 %

Zdroj: Vlastní šetření, 2021

Tabulka č. 12 ukazuje souhrn všech respondentů dle jejich nejvyššího dosaženého vzdělání v závislosti na volbě kandidáta. Clintonová získala vyšší podíl respondentů s vysokoškolským vzděláním. Naopak markantní rozdíl je vidět ve volbě respondentů se středoškolským a vyšším odborným vzděláním. V obou případech mezi respondenty vyhrál Donald Trump.

Tabulka 12 Nejvyšší dosažené vzdělání respondentů v porovnání s volbou kandidáta

Nejvyšší dosažené vzdělání	Donald Trump	Hillary Clintonová	Ostatní/Nevolili
Středoškolské	34,8 %	18,2 %	5 %
Vyšší odborné	30,4 %	18,2 %	20 %
Vysokoškolské	34,8 %	63,6 %	75 %

Zdroj: Vlastní šetření, 2021

Nejvíce respondentů dotazníkového šetření se nacházelo v Kaufman county, v této county volilo (43,6 %) respondentů v roce 2016 právě Donalda Trumpa a (27,3 %) respondentů volilo demokratickou kandidátku Hillary Clintonovou. Naopak v Travis county dali respondenti (18,1 %) hlasů Clintonové a Trump nezískal mezi respondenty hlasy žádné.

Tabulka 13 Bydliště respondentů v porovnání s volbou kandidáta

County	Donald Trump	Hillary Clintonová	Ostatní/ Nevolili
Burleson	8,7 %	0 %	5%
Colin	0 %	9,1 %	10 %
Dallas	8,7 %	9,1 %	10 %
Ector	13 %	9,1 %	5 %
Houston	0 %	0 %	25 %
Kaufman	43,6 %	27,3 %	25 %
Montgomery	13 %	9,1 %	0 %
Rockwall	4,3 %	9,1 %	5 %
Taylor	8,7%	9,1 %	5 %
Travis	0 %	18,1 %	10 %

Zdroj: Vlastní šetření, 2021

Oproti dotazníkovému byla tabulka č. 14 rozdělena do širších věkových skupin. Pouze skupiny 18-29 a 65 a více z většiny nedaly přednost Donaldu Trumpovi. Zbylé věkové skupiny žen ve většině volily právě Trumpa.

Tabulka 14 Věková skupina žen v porovnání s volbou kandidáta

Věková skupina	Donald Trump	Hillary Clintonová	Ostatní/Nevolily
18-29	2	1	3
30-41	3	0	1
42-53	5	2	2
54-65	4	2	0
65 a více	1	1	0

Zdroj: Vlastní šetření, 2021

Tabulka č. 15, stejně jako tabulka č. 14 rozdělena do širších věkových skupin. Velké množství věkových skupin raději ve volbách 2016 vybraly jiného než republikánského či demokratického kandidáta, nebo nešli volit vůbec.

Tabulka 15 Věková skupina mužů v porovnání s volbou kandidáta

Věková skupina	Donald Trump	Hillary Clintonová	Ostatní/Nevolili
18-29	1	0	2
30-41	2	0	5
42-53	1	2	1
54-65	2	1	3
65 a více	2	1	2

Zdroj: Vlastní šetření, 2021

Tabulka č. 16 vykazuje data nezařazeného pohlaví dle věkových skupin. V dotazníku byly pouze dva respondenti. Tudíž autorka nemůže vyvodit závěry.

Tabulka 16 Věková skupina nezařazeného pohlaví v porovnání s volbou kandidáta

Věková skupina	Donald Trump	Hillary Clintonová	Ostatní/Nevolili
24 – 29	0	0	1
30 – 35	0	1	0

Zdroj: Vlastní šetření, 2021

Tabulka č. 17 porovnává etnickou skupinu žen, které se účastnily dotazníku v závislosti na jejich výběru kandidáta. Dotazníkového šetření se bohužel nezúčastnily zástupkyně všech etnických skupin, které autorka zkoumala, proto také autorka nemůže vyvodit závěry pro všechny etnické skupiny. Z dotazníkového šetření je patrné, že ženy bělošky v roce 2016 daly přednost Donaldu Trumpovi. Z 27 respondentek bělošské etnické skupiny si 13 zvolilo Donalda Trumpa. Další 6 respondentek ze stejné etnické skupiny si v roce 2016 zvolily demokratickou kandidátku Hillary Clintonovou.

Tabulka 17 Etnická skupina žen v porovnání s volbou kandidáta

Etnická skupina	Donald Trump	Hillary Clintonová	Ostatní/Nevolili
běloši	13	6	6
<i>Mixed</i>	1	0	0
Původní obyvatelé	1	0	0

Zdroj: Vlastní šetření, 2021

Tabulka č. 18 se zaměřuje, stejně jako tabulka č. 17 na etnickou skupinu, ale v tomto případě na etnickou skupinu mužů. Bohužel ani u mužů se v dotazníkovém šetření nezúčastnily všechny etnické skupiny, tudíž autorka nemůže vyvodit závěry pro všechny etnické skupiny předešlého zkoumání. Z dotazníkového šetření je patrná

podpora etnické skupiny běloši směrem k Donaldu Trumpovi. Zajímavé ale je, že 6 respondentů z etnické skupiny běloši ve volbách 2016 nevolili vůbec.

Tabulka 18 Etnická skupina mužů v porovnání s volbou kandidáta

Etnická skupina	Donald Trump	Hillary Clintonová	Ostatní/Nevolili
běloši	8	4	11
<i>Mixed</i>	0	0	2

Zdroj: Vlastní šetření, 2021

Tabulka č. 19 přibližuje volbu kandidáta v závislosti na etnické skupiny nezařazeného pohlaví, které ale bylo mezi respondenty zastoupeno pouze ve dvou případech.

Tabulka 19 Etnická skupina nezařazeného pohlaví v porovnání s volbou kandidáta

Etnická skupina	Donald Trump	Hillary Clintonová	Ostatní/Nevolili
běloši	0	1	1

Zdroj: Vlastní šetření, 2021

Tabulka č. 20 se zaměřuje na etnickou skupinu respondentů v závislosti na volbě kandidáta. Největší podíl etnické skupiny běloši, volili Donalda Trumpa. Hillary Clintonová mezi respondenty získala 20,4 % hlasů, ačkoliv dle korelační analýzy ji spíše nevolili.

Tabulka 20 Etnická skupina respondentů v porovnání s volbou kandidáta

Etnická skupina	Donald Trump	Hillary Clintonová	Ostatní/Nevolili
Běloši	38,8 %	20,4 %	33,3 %
<i>Mixed</i>	1,9 %	0 %	3,7 %
Původní obyvatelé Ameriky	1,9 %	0 %	0 %

Zdroj: Vlastní šetření, 2021

11 Diskuse

Volba prezidenta ve Spojených státech amerických je složitý proces, který je ovlivněn mnoha faktory. Těmito faktory se autorka zabývá v předchozích kapitolách a podkapitolách. V této kapitole se autorka bude věnovat výzkumným otázkám a výsledkům dotazníku. Autorka se věnuje ekonomickým, demografickým a etnickým faktorům v porovnání s volební podporou Hillary Clintonové. Korelační analýza zaznamenala faktory, díky kterým Clintonová získala v Texasu největší podporu.

Prvními faktory, které nejvíce ovlivnily podporu Clintonové, jsou ekonomické, respektive chudoba a nezaměstnanost. Korelační analýza zaznamenala u obou těchto faktorů střední míru korelace. Tedy v counties s vysokou mírou nezaměstnaných a vysokou mírou obyvatel pod hranicí chudoby měla Clintonová vysokou podporu.

Druhou kategorií byly faktory demografické, respektive se jedná o podíl obyvatel v counties a podíl obyvatel se základním vzděláním. U těchto faktorů korelační analýza zaznamenala slabou míru korelace. I tak právě v těchto counties získala Clintonová vysokou podporu.

Posledním faktorem je faktor etnický, jedná se o podíl obyvatel etnické skupiny Hispánci v counties. U tohoto faktoru byla zaznamenána silná míra korelace. Autorka se tedy domnívá, že tento faktor nejvíce ovlivnil podporu Hillary Clintonové v counties Texasu.

Podíl etnické skupiny Hispánci souvisí i s druhou výzkumnou otázkou. Hillary Clintonová získala převážně counties, které se nachází v těsné blízkosti hranice mezi USA a Mexikem. Právě v těchto counties se nachází největší podíl etnické skupiny Hispánci. Pouze ve čtyřech counties, které přímo sousedí s Mexikem, Clintonová neztvrdila. Jedná se o Hudspeth county, zde Clintonová získala (37,2 %) hlasů, Brewster county (44 %) hlasů pro Clintonovou, Terrell county (32 %) hlasů pro Clintonovou a Kinney county (32 %) hlasů pro Clintonovou. Převaha Clintonové v counties, které se nachází v těsné blízkosti Mexika, autorka také chápe jako reakci Hispánské etnické skupiny na rasismus vůči této skupině a výroky Donalda Trumpa o vyhoštění této etnické skupiny. Dále Clintonová dominovala ve velkých městech jako například Dallas (Dallas county), El Paso (El Paso county), San Antonio (Bexar county), Austin (Travis county) a Houston (Harris county).

Autorka porovnávala výsledky korelační analýzy s výsledky dotazníkového šetření. Jak již bylo výše zmíněno, hlavními faktory, které ovlivnily podporu Clintonové, byly nezaměstnanost, chudoba, podíl obyvatel, podíl obyvatel se základním vzděláním a podíl Hispánců v counties. Naopak vysokou zápornou míru korelace zaznamenaly faktory: podíl etnické skupiny běloši, podíl obyvatel se středoškolským a vysokoškolským vzděláním.

Dotazníkové šetření nemůže vyvrátit ani potvrdit kladnou míru korelace mezi podílem obyvatel se základním vzděláním a podporou Clintonové, vzhledem k faktu, že žádný z respondentů se nenacházel v této skupině. Zápornou korelaci mezi podílem středoškolsky vzdělanými obyvateli a podporou Clintonové spíše potvrzuje. Respondenti s tímto vzděláním ve větší míře volili Trumpa. Naopak slabou zápornou korelaci mezi podílem vysokoškolsky vzdělaných obyvatel a podporou Clintonové dotazník vyvrací. Respondenti, kteří volili Clintonovou, byli z 63,6 % vysokoškolsky vzdělaní.

Další korelace, kterou dotazníkové šetření nemůže ani potvrdit ani vyvrátit je podíl etnické skupiny Hispánců a podpory Hillary Clintonové. V dotazníkovém šetření se nenacházel žádný příslušník této etnické skupiny.

Poslední korelaci, kterou autorka porovnává s dotazníkovým šetřením, je silná záporná korelace mezi podílem etnické skupiny běloši a podporou Clintonové. Dotazník tuto korelaci spíše vyvrací. Ačkoliv větší podíl respondentů z etnické skupiny běloši volil Donalda Trumpa, Clintonová si získala 20,4 % hlasů této etnické skupiny.

Závěr

Tato bakalářská práce se zabývala určením geografických aspektů amerických prezidentských voleb 2016, přiblížením amerického politického systému a samotné volby prezidenta. Díky dotazníkovému šetření bylo možné poznat Texasany a přiblížit faktory, které ovlivnily jejich výběr kandidáta. Jako hlavní cíl autorka zvolila přiblížení geografických aspektů, které ovlivňují volbu prezidenta Spojených států amerických. Konkrétně se autorka zaměřila na americké volby v roce 2016. Pokusí se vysvětlit, jaké faktory ovlivňují volbu prezidenta a zda tyto faktory ovlivňují při volbě obyvatele Texasu.

Výzkumná otázka 1: Jaké jsou prostorové vzorce volební podpory Hillary Clintonové v prezidentských volbách 2016? Texas je velmi ovlivněn blízkostí Mexika a tedy podílem obyvatel Hispánské etnické skupiny. Ti sympatizují díky výroky Donalda Trumpa více s demokraty. Tento fakt zapříčinil velkou podporu Clintonové právě v counties, které jsou v těsné blízkosti s hranicí Mexika. Pouze ve čtyřech counties, které přímo sousedí s Mexikem, Clintonová nezmohla. Jedná se o Hudspeth county, Brewster county, Terrell county a Kinney county. Clintonová také zvítězila ve velkých městech Texasu, jako jsou Dallas (Dallas county), El Paso (El Paso county), San Antonio (Bexar county), Austin (Travis county) a Houston (Harris county). Dvě velká města Corpus Christi (Nueces county) a Fort Worth (Tarrant county) vyhrál Trump.

Výzkumná otázka 2: V counties s jakými ekonomickými, demografickými a etnickými faktory získala Hillary Clintonová nejvyšší podporu?

Práce byla věnována vybraným faktorům, které ovlivňují obyvatele ve volbě kandidáta. Faktory byly rozděleny na ekonomické, demografické a etnické. Do ekonomických faktorů autorka zařadila podíl obyvatel pod hranicí chudoby, podíl nezaměstnaných a průměrný příjem domácností v counties. Do demografických faktorů autorka zařadila podíl žen, průměrný věk obyvatel, počet obyvatel a podíl obyvatel se základním, středoškolským a vysokoškolským vzděláním. Poslední faktory, které autorka sledovala, byly faktory etnické. Tam autorka zařadila podíl bělochů, afroameričanů a černochů, Hispánců, Asiatů, původních obyvatel Havaje a původních Američanů. Následně byly tyto faktory porovnány s podporou demokratické kandidátky Hillary

Clintonové. Faktory ekonomické přinesly jistou závislost mezi podílem obyvatel pod hranicí chudoby a podílem nezaměstnaných. V těchto counties získala Clintonová větší podporu. Faktory demografické přinesly jistou závislost mezi podílem počtu obyvatel v counties a podílem obyvatel se základním vzděláním. V counties s větším podílem obyvatel měla Clintonová větší podporu a stejně tak v counties s vyšším podílem obyvatel se základním vzděláním. Poslední faktory, které autorka porovnávala, byly etnické, z těch bylo patrné, že podíl Hispánců měl velký podíl na podpoře Clintonové.

Výzkumná otázka 3: Jsou výsledky z korelační analýzy podpořeny výsledky dotazníkového šetření?

Z kapitoly č. 11 je patrné, že dotazníkové šetření nemůže porovnat všechny výsledky korelační analýzy. Nebylo možné potvrdit ani vyvrátit silnou korelaci mezi podílem Hispánců a podporu Clintonové, jelikož nikdo z této etnické skupiny se dotazníkového šetření nezúčastnil. Ze stejného důvodu nebylo možné potvrdit, či vyvrátit slabou míru korelace mezi podílem obyvatel se základním vzděláním a podporou Clintonové. Výsledek slabé záporné korelace mezi podílem vysokoškolsky vzdělaných a podporou Clintonové dotazník vyvrací. Respondenti, kteří volili Clintonovou, byli z 63,6 % vysokoškolsky vzdělaní. Co, ale dotazníkové šetření spíše potvrzuje je slabá záporná korelace mezi podílem středoškolsky vzdělaných obyvatel s podporou Clintonové.

Všechny výsledky korelační analýzy tedy nejsou podpořeny výsledky dotazníkového šetření.

Ačkoliv demokratická kandidátka Hillary Clintonová měla velké předpoklady na výhru v Texasu, i díky výrokům Donalda Trumpa o stavbě zdi na hranici s Mexikem a vyhoštění přistěhovalců z Mexika, nezvítězila. Clintonová vylepšila výsledek Baracka Obamy, ale i tak to bylo málo. Trump přesvědčil Texasany jeho lidským přístupem a dne 20. ledna. 2017, s celkovým počtem 306 volitelů, se stal oficiálním prezidentem Spojených států amerických.

Seznam použitých zdrojů

- Americké centrum (2021). *Politický systém*. Dostupné 06. 02. 2021 z <https://www.americkecentrum.cz/o-usa/politicky-system/>
- BBC (2021). *How does the US political system work?* Dostupné 08. 03. 2021 z <https://www.bbc.co.uk/bitesize/articles/zjpxjsg>
- Beaumont, A. (2016). *US 2016 election final results: how Trump won*. Dostupné 01. 04. 2021 z <https://theconversation.com/us-2016-election-final-results-how-trump-won-69356>
- Briney, A. (2019). *Facts and geography of the state of Texas*. Dostupné 03. 04. 2021 z <https://www.thoughtco.com/geography-of-texas-1435743>
- Bullock museum, (2021). *Texas: Did you know?* Dostupné 03. 04. 2021 z <https://www.thestoryoftexas.com/education/texas-did-you-know>
- Cabada, L. (2002). *Úvod do studia politické vědy*. Praha, Česko: Eurolex Bohemia
- Carroll, L. (2016a). *Hillary Clinton's top 10 campaign promises*. Dostupné 25. 03. 2021 z <https://www.politifact.com/article/2016/jul/22/hillary-clintons-top-10-campaign-promises/>
- Carroll, L. (2016b). *Is Donald Trump self-funding his campaign? Sort of*. Dostupné 27. 3. 2021 z <https://www.politifact.com/factchecks/2016/feb/10/donald-trump/donald-trump-self-funding-his-campaign-sort/>
- Cassidy, J. (2016). *How Donald Trump won the G.O.P. nomination*. Dostupné 18. 03. 2021 z <https://www.newyorker.com/news/john-cassidy/how-donald-trump-won-the-g-o-p-nomination>
- Census Bureau (2021). *Age and sex*. Dostupné 17. 03. 2021 z <https://data.census.gov/cedsci/table?q=Age%20and%20Sex&g=0400000US48.050000&tid=ACSST5Y2016.S0101&hidePreview=true>
- Census Bureau (2021). *Cartographic boundary files-Shapefile*. Dostupné 17. 03. 2021 z <https://www.census.gov/geographies/mapping-files/time-series/geo/carto-boundary-file.html>
- Census Bureau (2021). *How the Census Bureau Measures Poverty*. Dostupné 03. 04. 2021 z <https://www.census.gov/topics/income-poverty/poverty/guidance/poverty-measures.html>
- Census Bureau (2021). *Income*. Dostupné 17. 03. 2021 z <https://data.census.gov/cedsci/table?q=Income%20&g=0400000US48.050000&tid=ACSST5Y2016.S1901&hidePreview=false>
- Census Bureau (2021). *Poverty*. Dostupné 17. 03. 2021 z <https://data.census.gov/cedsci/table?t=Income%20and%20Poverty&g=0400000US48.050000&tid=ACSST5Y2016.S1701&hidePreview=true>
- Census Bureau (2021). *Race*. Dostupné 17. 03. 2021 z <https://data.census.gov/cedsci/table?q=Race%20and%20Ethnicity&g=0400000US48.050000&tid=ACSST5Y2016.B02001&hidePreview=false>

- Centre for Public Policy Research, (2016). *US Presidential Election 2016- A New Approach to the White House*. Dostupné 12. 12. 2020 z https://www.cppr.in/wp-content/uploads/2017/01/US-Election-2016_Primer.pdf
- Denning, S. (2016). *The five whys of the Trump surprise*. Dostupné 01. 04. 2021 z <https://www.forbes.com/sites/stevedenning/2016/11/13/the-five-whys-of-the-trump-surprise/?sh=6de677567546>
- D'Souza, D. (2019). *Top 10 contributors to the Clinton campaign*. Dostupné 25. 03. 2021 z <https://www.investopedia.com/articles/investing/033116/top-10-corporate-contributors-clinton-campaign.asp>
- Dvořáková V. (1998). *Výzva demokracie systém vlády USA*. Praha, Česko: Sociologické nakladatelství
- Dvořáková V. (2002). *Spojené státy americké – společnost a politika*. Praha, Česko: Libri
- Evans, J. D. (1996). *Straightforward statistics for the behavioral sciences*. Pacific Grove: Brooks/Cole Pub. Co.
- Felbab-Brown, V. (2016). *U.S.-Mexican relations*. Dostupné 30. 3. 2021 z <https://www.brookings.edu/research/the-united-states-and-mexico-moving-beyond-the-elections-vitriol-and-strengthening-a-multifaceted-partnership/>
- Fitzpatrick, K. (2018). *Texas primary election: What they are and why they matter*. Dostupné 03. 04. 2021 z <https://news.utexas.edu/2018/03/05/texas-primary-elections-what-they-are-and-why-they-matter/>
- Forest, B. (2017). Electoral geography: From mapping votes to representing power. *Geography Compass*, 12(1). doi:10.1111/gec3.12352
- Gaughan, A. J. (2016). *Explaining Donald Trump's shock election win*. Dostupné 01. 04. 2021 z <https://www.scientificamerican.com/article/explaining-donald-trump-s-shock-election-win/>
- Gibson, G. & Smith, G. (2016). *Figures show Trump spent \$66 million of his own cash on election campaign*. Dostupné 27. 3. 2021 z <https://www.reuters.com/article/us-usa-election-trump-idUSKBN13Y0AE>
- Gravelle, T. B. (2018). Politics, time, space, and attitudes toward US–Mexico border security. *Political Geography*, 2018, 65, 107-116. doi:10.1016/j.polgeo.2018.05.012
- History,art and archives (2021). *Electoral College Fast Facts*. Dostupné 11. 03. 2021 z <https://history.house.gov/Institution/Electoral-College/Electoral-College/>
- House of representatives (2021). *Branches of Government*. Dostupné 08. 03. 2021 z <https://www.house.gov/the-house-explained/branches-of-government>
- Klein, E. (2017). *Was the Democratic primary rigged?* Dostupné 15. 03. 2021 z <https://www.vox.com/policy-and-politics/2017/11/14/16640082/donna-brazile-warren-bernie-sanders-democratic-primary-rigged>
- Koch, N. (2017). Orientalizing authoritarianism: Narrating US exceptionalism in popular reactions to the Trump election and presidency. *Political Geography*, 2017, 58, 145-147. doi:10.1016/j.polgeo.2017.03.001

- Ladkin, D. (2017). *How Did That Happen?: Making Sense of the 2016 US Presidential Election Result through the Lens of the ‘Leadership Moment’*. Plymouth University, Faculty of Arts and Humanities, Velká Británie. Dostupné 20. 3. 2021 z <https://pearl.plymouth.ac.uk/bitstream/handle/10026.1/10895/Leadership%20Moment%20and%20Trump%20%20FINAL%20May%202017.pdf?sequence=1&isAllowed=y>
- Limón, E. (2020). *Texas is an open primary state. Here's what that means for how Republicans, Democrats and others can vote on Super Tuesday*. Dostupné 03. 04. 2021 z <https://www.texastribune.org/2020/02/28/texas-open-primaries-republican-democrat-vote/>
- Math and stats support centre (2021). *Pearsonův korelační koeficient*. Dostupné 05. 02. 2021 z https://mathstat.econ.muni.cz/media/12657/pear_cor.pdf
- McCammon, S. (2016). *Donald Trump has brought on countless controversies in an unlikely campaign*. Dostupné 27. 3. 2021 z <https://www.npr.org/2016/11/05/500782887/donald-trumps-road-to-election-day?t=1620589172986>
- McNamee, G. L., (2021). *Texas*. Dostupné 03. 04. 2021 z <https://www.britannica.com/place/Texas-state>
- Montanaro, D. (2016). *7 reasons Donald Trump won the presidential election*. Dostupné 01. 04. 2021 z <https://www.npr.org/2016/11/12/501848636/7-reasons-donald-trump-won-the-presidential-election>
- Overby, P. (2016). *Every position Donald Trump has taken on how he is funding his campaign*. Dostupné 27. 3. 2021 z <https://www.npr.org/2016/07/14/485699964/every-position-donald-trump-has-taken-on-how-he-is-funding-his-campaign?t=1620590214539>
- Patrick, J. (2021). *Presidential system*. Dostupné 05. 01. 2021 z https://www.annenbergclassroom.org/glossary_term/presidential-system/
- Qiu, L. (2016). *Donald Trump's top 10 campaign promises*. Dostupné 27. 3. 2021 z <https://www.politifact.com/article/2016/jul/15/donald-trumps-top-10-campaign-promises/>
- Rafferty, A. (2016). *It's official: Trump wins GOP presidential nominativ*. Dostupné 18. 03. 2021 z <https://www.nbcnews.com/politics/2016-election/trump-set-become-gop-s-official-presidential-nominee-n612616>
- Ray, M. (2021). *Tea Party movement*. Dostupné 18. 03. 2021 z <https://www.britannica.com/topic/Tea-Party-movement>
- Restrepo, D., Werz, M. & Martinez, J. (2017). *Preserving and strengthening the U.S.-Mexico relationship*. Dostupné 30. 3. 2021 z <https://www.americanprogress.org/issues/security/reports/2017/01/30/297187/preservin-g-and-strengthening-the-u-s-mexico-relationship/>
- Schouten, F. (2021). *Here's how much of his own money Trump spent on his campaign*. Dostupné 27. 3. 2021 z <https://eu.usatoday.com/story/news/politics/onpolitics/2016/12/08/donald-trumps-campaign-investment-hit-66-million/95178392/>

- Smith, A. (2018). *Where are they now?: The 25 candidates for president in 2016*. Dostupné 18. 03. 2021 z <https://www.businessinsider.com/where-are-they-now-2016-presidential-candidates-2018-2>
- Smith, C. & Kreutz, L. (2016). *Hillary Clinton's and Donald Trump's campaigns by the numbers*. Dostupné 25. 03. 2021 z <https://abcnews.go.com/Politics/hillary-clinton-donald-trumps-campaigns-numbers/story?id=43356783>
- Smith, D. (2016). *How Trump won the election: volatility and a common touch*. Dostupné 27. 3. 2021 z <https://www.theguardian.com/us-news/2016/nov/09/how-did-donald-trump-win-analysis>
- Smith, R. (2016). *US political system: How does it work? Senate, House of Representatives and more explained*. Dostupné 01. 04. 2021 z <https://www.express.co.uk/news/world/729708/us-election-2016-senate-house-of-representatives-political-system-explained-how-work>
- Steinberg, P. E., Page, S., Dittmer, J., Gökariksel, B., Smith, S., Ingram, A. & Koch, N. (2018). Reassessing the Trump presidency, one year on. *Political Geography*, 2018, 62, 207-215. doi:10.1016/j.polgeo.2017.10.010
- Tani, M. & Lee, S. (2015). *Here's where Hillary Clinton and Bernie Sanders stand on the issues*. Dostupné 15. 03. 2021 z <https://www.businessinsider.com/hillary-clinton-vs-bernie-sanders-on-the-issues-2015-9>
- Texas House of Representatives (2021). *How a bill becomes a law*. Dostupné 03. 04. 2021 z <https://house.texas.gov/about-us/bill/>
- The New York Times (2017). *2016 Presidential election results*. Dostupné 05. 02. 2021 z <https://www.nytimes.com/elections/2016/results/president>
- Thomas, Z. (2016). US election 2016: *Who's funding Trump, Sanders and the rest?* Dostupné 27. 3. 2021 z <https://www.bbc.com/news/election-us-2016-35713168>
- U.S.Department of agriculture (2021). *Education*. Dostupné 15. 02. 2021 z <https://data.ers.usda.gov/reports.aspx?ID=17829>
- U.S.Department of agriculture (2021). *Unemployment*. Dostupné 17.03.2021 z <https://data.ers.usda.gov/reports.aspx?ID=17828#Pd1ee871a442c4251af551bad2da465673123iT1>
- Velvyslanectví USA v ČR. (2021a). *Vládní systém*. Dostupné 08. 03. 2021 z <https://cz.usembassy.gov/cs/our-relationship-cs/politika-historie/vladni-system/>
- Velvyslanectví USA v ČR. (2021b). *Volba prezidenta*. Dostupné 08. 03. 2021 z <https://cz.usembassy.gov/cs/our-relationship-cs/politika-historie/jak-probiha-volba-prezidenta-usa/>
- Voda, P. (2021). *Volební geografie*. Dostupné 06. 02. 2021 z http://geoinovace.data.quonia.cz/materialy/Z0107_Uvod_do_politicke_geografie_MU/Volebni_geografie.pdf
- White House (2021a). *The Legislative Branch*. Dostupné 10. 03. 2021 z <https://www.whitehouse.gov/about-the-white-house/our-government/the-legislative-branch/>

White House (2021b). *The Executive Branch*. Dostupné 10. 03. 2021 z <https://www.whitehouse.gov/about-the-white-house/our-government/the-executive-branch/>

White House (2021c). *The Judicial Branch*. Dostupné 10. 03. 2021 z <https://www.whitehouse.gov/about-the-white-house/our-government/the-judicial-branch/>

Zitner, A., Chinni, D. & McGill, B. (2016). *How Hillary Clinton overcame the challenge from sen. Bernie Sanders*. Dostupné 15. 03. 2021 z <http://graphics.wsj.com/elections/2016/how-clinton-won/>

Seznam tabulek

Tabulka 1 Zkoumané faktory dle Pearsonova korelačního koeficientu	61
Tabulka 2 Bydliště respondentů	65
Tabulka 3 Pohlaví respondentů.....	66
Tabulka 4 Věk respondentů	67
Tabulka 5 Etnické složení respondentů	67
Tabulka 6 Nejvyšší dosažené vzdělání respondentů.....	68
Tabulka 7 Identifikace respondentů.....	68
Tabulka 8 Mohou respondenti volit.....	69
Tabulka 9 Nejvyšší dosažené vzdělání žen v porovnání s volbou kandidáta	71
Tabulka 10 Nejvyšší dosažené vzdělání mužů v porovnání s volbou kandidáta.....	72
Tabulka 11 Nejvyšší dosažené vzdělání nezařazeného pohlaví v porovnání s volbou kandidáta.....	72
Tabulka 12 Nejvyšší dosažené vzdělání respondentů v porovnání s volbou kandidáta .	72
Tabulka 13 Bydliště respondentů v porovnání s volbou kandidáta	73
Tabulka 14 Věková skupina žen v porovnání s volbou kandidáta	73
Tabulka 15 Věková skupina mužů v porovnání s volbou kandidáta	74
Tabulka 16 Věková skupina nezařazeného pohlaví v porovnání s volbou kandidáta	74
Tabulka 17 Etnická skupina žen v porovnání s volbou kandidáta.....	74
Tabulka 18 Etnická skupina mužů v porovnání s volbou kandidáta	75
Tabulka 19 Etnická skupina nezařazeného pohlaví v porovnání s volbou kandidáta	75
Tabulka 20 Etnická skupina respondentů v porovnání s volbou kandidáta.....	75

Seznam obrázků

Obrázek 1 Poloha Texasu v USA.....	39
Obrázek 2 Výsledky voleb 2016 na úrovni counties v Texasu	41
Obrázek 3 Volební podpora Hillary Clintonové na úrovni counties.....	42
Obrázek 4 Míra chudoby v letech 2012-2016 na úrovni counties	44
Obrázek 5 Míra nezaměstnanosti v roce 2016 na úrovni counties.....	45
Obrázek 6 Průměrný příjem domácností za rok 2016 na úrovni counties	46
Obrázek 7 Podíl žen v roce 2016 na úrovni counties.....	48
Obrázek 8 Průměrný věk obyvatel v roce 2016 na úrovni counties.....	49
Obrázek 9 Podíl obyvatel v roce 2016 na úrovni counties.....	50
Obrázek 10 Podíl obyvatel se základním vzděláním mezi lety 2015-2019 na úrovni counties.....	51
Obrázek 11 Podíl obyvatel se středoškolským vzděláním mezi lety 2015-2019 na úrovni counties.....	52
Obrázek 12 Podíl obyvatel s vysokoškolským vzděláním mezi lety 2015-2019 na úrovni counties.....	53
Obrázek 13 Podíl bělošské etnické skupiny v roce 2016 na úrovni counties	55
Obrázek 14 Podíl etnické skupiny afroameričané a černoši v roce 2016 na úrovni counties.....	56
Obrázek 15 Podíl etnické skupiny Hispánci v roce 2016 na úrovni counties	57
Obrázek 16 Podíl etnické skupiny Asiaté v roce 2016 na úrovni counties	58
Obrázek 17 Podíl etnické skupiny původní obyvatelé Havaje v roce 2016 na úrovni counties.....	59
Obrázek 18 Podíl etnické skupiny Američtí Indiáni a původní obyvatelé Aljašky v roce 2016 na úrovni counties	60
Obrázek 19 Podíl respondentů v counties	66
Obrázek 20 Politická příslušnost respondentů	69

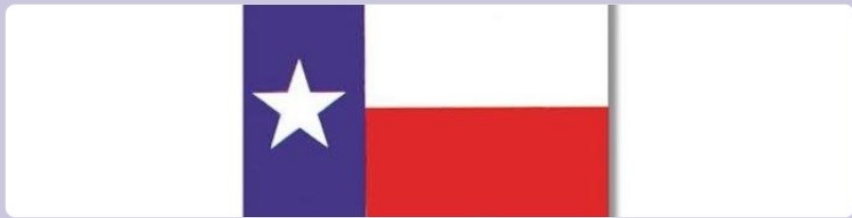
Obrázek 21 Volení kandidáti respondenty.....	70
Obrázek 22 Faktory, které ovlivnily volbu respondentů	71

Seznam příloh

Příloha A: Dotazníkové šetření

Příloha A: Dotazníkové šetření

V zápatí se neuvádí číslo stránky.

Geographical aspects of the 2016 US presidential election: Texas case study

Dear respondent,

Thank you for opening my survey.

My name is Štěpánka Šnoblová and I'm a student from the Faculty of Economics at the University of West Bohemia in Pilsen, Czech Republic. Filling in this form will help me reach my diploma. It's completely anonymous.

It will only take you approximately 5 minutes.

Geographical aspects of the 2016 US presidential election: Texas case study

*Povinné pole

In which county of Texas do you live? *

Vaše odpověď _____

Are you able to vote ? *

Yes

No

Sex *

- Male
- Female
- Prefere not to say

What is your age group? *

- 18- 23
- 24 - 29
- 30 - 35
- 36 - 41
- 42 - 47
- 48 - 53
- 54 - 59
- 60- 65
- 65 and more

Ethnicity *

Vaše odpověď _____

Education *

- Elementary/Primary school
- High school
- College
- University

Do you feel to be Texan or American ? *

- Only Texan
- More Texan
- Texan and American
- More American
- Only American
- Unspecified

Do you see yourself as Republican or Democrat? *

- Republican
- Democrat
- Other

Who did you vote for in the 2016 election? *

- Donald John Trump
- Hillary Diane Rodham Clinton
- Other
- Did not vote

Which factors have influenced you in your decision? *

- Migration situation
- Unemployment
- Social security
- Attitude in foreign politics
- Other

Abstrakt

Šnoblová, Š. (2021). *Geografické aspekty amerických prezidentských voleb 2016: případová studie Texas* (Bakalářská práce), Západočeská univerzita v Plzni, Fakulta ekonomická, Česko.

Klíčová slova: prezidentské volby, 2016, Hilary Clintonová, Texas, USA

Texas je velmi specifický stát, který na jedné straně volí demokraty a na straně druhé republikány. Toto rozdělení je dáno blízkostí hranice s Mexikem, neboť jižní část Texasu je převážně obydlena obyvateli Hispánské etnické skupiny, kteří sympatizují s demokraty. Čím dál se counties vzdalují od této hranice, tím menší podporu demokraté zaznamenávají. Cílem této bakalářské práce bylo přiblížení geografických aspektů, které ovlivňují volbu prezidenta Spojených států amerických a to s konkrétním zaměřením na americké volby v roce 2016 v Texasu. K dosažení tohoto cíle byla vyhotovena teoretická a praktická část. Teoretická část se zaměřuje na samotný politický systém USA a postup při volbě prezidenta. Praktická část analyzuje faktory ekonomické, demografické a etnické ovlivňující volbu. Korelační analýza následně porovnává vzájemný vztah mezi výše zmíněnými faktory a podporou Hillary Clintonové. Práce byla doplněna o dotazníkové šetření, které přineslo další pohled na výsledky. Výstupem práce je vyhodnocení zkoumaných faktorů v porovnání s korelační analýzou a dotazníkovým šetřením.

Abstract

Šnoblová, Š. (2021). *Geographical aspects of the 2016 US presidential election: Texas case study* (Bachelor Thesis). University of West Bohemia, Faculty of Economics, Czech Republic.

Key words: presidential election, 2016, Hilary Clinton, Texas, USA

Texas is a very specific state that elects Democrats on the one hand and Republicans on the other. This division is due to the proximity of the border with Mexico, where the southern part of Texas is predominantly inhabited by residents of the Hispanic ethnic group who sympathize with the Democrats. The further you go from the border the less support Democrats are getting. The aim of this bachelor's thesis is to approach the geographical aspects that influence the election of the President of the United States of America. Specifically, the author focused on the US election in 2016 in Texas. To achieve this goal, a theoretical and practical part was made. The theoretical part focuses on the US political system itself and the procedure of electing the president. The practical part of the work focuses on demographic, economic and ethnic factors influencing the choice. Correlation analysis then compares the relationship between the factors and Hillary Clinton's support. The work was supplemented by a survey, which brought a different point of view of the results. The output of the work is the evaluation of the examined factors in comparison with the correlation analysis and the survey.